

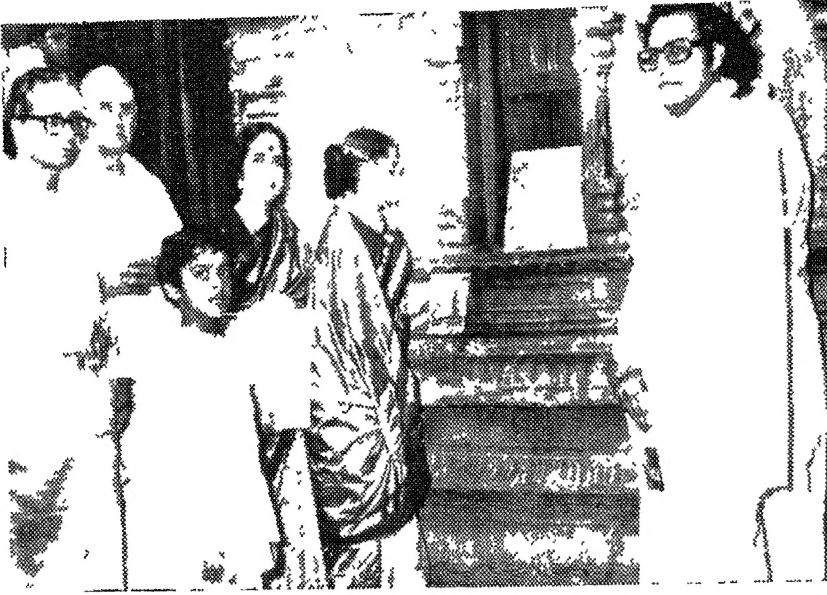

సప్తగిరి

జూలై, 1979

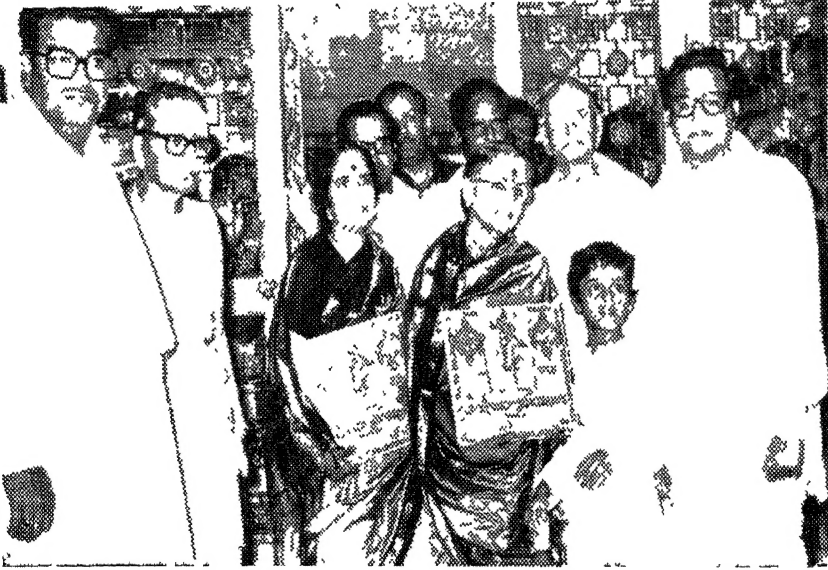
సప్తగిరి సాహిత్య అకాడమి, హైదరాబాద్

పంచరత్నమాల ఆవిష్కరణ

అక్టోబరు 1 తేది విజయదశమి వర్స
దినాన తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో శ్రీ
వేంకటేశ్వర పంచరత్నమాల లాంగ్ స్టే
రికార్డు ఆవిష్కరణ జరిగింది.

తాళ్ళపాకవారి టాండాగారంలో (అన్న
మాచార్య కృతులు లభించినచోటు) తొలి
రికార్డును వుంచారు శ్రీమతి యం. యన్.
సుబ్బులక్ష్మి.

శ్రీమతి సుబ్బులక్ష్మికి పంచరత్నమాల
రికార్డుబహుకరణ సందర్భంలో శ్రీచంద్ర
మాళిరెడ్డి, శ్రీ రమేశన్, శ్రీ ప్రసాద్.

పంచరత్నమాల గాయని, సంగీత
సామ్రాజ్ఞి సుబ్బులక్ష్మికి దేవస్థానపు సత్కా-
రం అందజేస్తున్న కార్యనిర్వహణాధికారి
శ్రీ ప్రసాద్

చుక్కలన్నింటిని నర్తిక్కుల విరజిమ్మిందీ
 వాయువుతో సన్నాయిని పలికించిందీ
 వసంతకాలం విరులను ఆడించి
 నెలయేరుల గలగల నవ్వించిందీ
 నీవే! నీవే! నీవే!

పక్షుల కెల్లా పరుగులు నేర్పిందీ
 తరువుల కెల్లా చివురులు తొడిగిందీ
 ఆకసాన హరివిల్లును వరచిందీ
 నీవే! నీవే! నీవే!

పసిపాపలు పరమాత్మునిరూపాలు
 ఈ అనంతభువనం శ్రీదాదవవమని
 కలకాలం కమ్మగ పాగాలని
 అవిపించిందీ అన్నది-
 నీవే! నీవే! నీవే!

'నాగరాజ్'

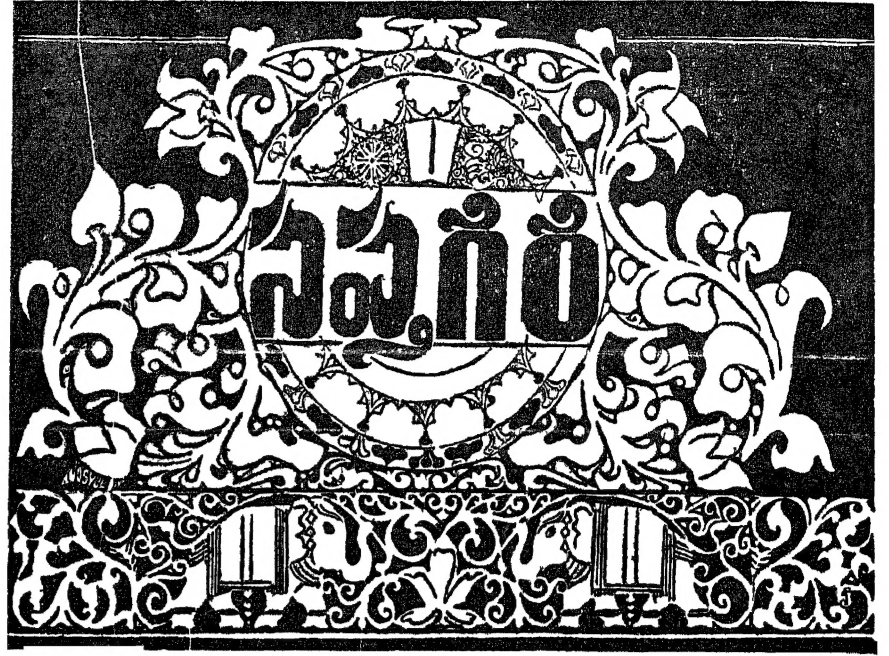
నవంబరు 79

సంపుటి 10

సంచిక 6

విడిప్రతి 0-50 పైసలు

సం॥ చందా రు. 6-00

విషయసూచిక

గౌరవనంపాదకులు :

శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్

ఐ. ఏ. ఎస్,

కార్యవిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ఔరిఫోన్ నెం. 2322

ప్రచురణకర్త - నంపాదకుడు :

కొట్రపాటి సుబ్బారావు

ఎమ్. ఏ.,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ఔరిఫోన్ నెం. 2254

ముద్రాపకుడు,

ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రెస్, తిరుపతి.

ఔరిఫోన్ నెం. 2340

జైవ, బౌద్ధములచే వైదికమత సంస్కరణ

శ్రీ పి. వి. సీతారామయ్య 5

శ్రీ వేదాంతదేశికులు

శ్రీ ఆయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి 7

శరణాగత రక్షణం (బాలల కథానిక)

శ్రీ కృష్ణవైతన్య 8

చాణుక్యుడి తల్లిప్రేమ (బాలల కథానిక)

శ్రీ టి. సుధాకర్ రెడ్డి 9

ప్రణవోపాసన

{ శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య 10
శ్రీమతి కె. వీరలక్ష్మి

భాగవతమునందలి భక్తులు

శ్రీ డి. నాగసిద్ధా రెడ్డి 12

దశావతారములు - అన్నమయ్య

శ్రీ జూరికంటి బాలమబ్రహ్మణ్యం 13

భక్తివినాసస్మార్గము గలదే ?

శ్రీ సింగనపల్లి రాధాకృష్ణయ్య 15

బాలల సంక్షేమ కృషిలో దేవస్థానం

శ్రీ కె. చెంచుక్రిష్ణయ్యకెట్టి 17

అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతం

శ్రీ పముద్రాల లక్ష్మణయ్య 29

శ్రీరాముడి తీర్పు (పిల్లలకథ)

శ్రీ టి. సుధాకర్ రెడ్డి 32

రాశిఫలాలు

డా॥ అర్క సోమయాజి 37

మొదటి పేజీ ఛాయాచిత్రం : ఏలేళ్ళరపు వరపింహారావు, బాపట్ల.

గమనిక : శ్రీవారి ఆలయ దర్శన కాలాలు మార్చబడినవి. వీటి వివరాలు వచ్చే సంచికలో ప్రచురించగలము.

సంపాదకీయము

ఏడవకు ఏడవకు వెరిపాపాయి
ఏడిపే నీ కళ్ళు నీలాలుగారు
నీలాలు గారితే నే చూడలేను
పాలైన గారవే బంగారు కనులు-

ఈ తేట పాటలో ప్రతిమాటా పొంగి పొరే మాతృవాత్సల్యానికి, బిడ్డ బాధ పట్ల తల్లివడే వేదనకి సూటైన ప్రతిబింబం. నిజానికి ఏ భాషలోనైనా ఏ దేశంలోనైనా దీనికి దీప్తైన భావమే తల్లి పేరును వెల్లడిచేస్తుంది. ఇంతగా ప్రపంచమంతటా వ్యాపించిన ఈ ప్రేమ, రక్షణ, శిశువు లందరికీ లభిస్తున్నదా అంటే లేదనేందుకు, తల్లిదండ్రులు బిడ్డలపట్ల తమ కర్తవ్యాన్ని సరిగా నెరవేర్చడం లేదనటానికి నాటి నుండి నేటి వరకూ గల మన కథలలో కావల్సివచ్చి ఉదాహరణలున్నాయి.

తల్లిదండ్రుల ప్రేమాభిమానాలకు పాత్రులైన పిల్లలు సుశిక్షితులై ఉత్తమ వ్యక్తులై లోకానికి ఆదర్శ ప్రాయులయ్యారు. రామాయణంలో మనకు తారసిల్లే ప్రతి పాత్రా చివరకు రావణుడి సంతానంతో సహా ఇలాంటి వారుగానే కనిపిస్తుంది. సంస్కారం, సామాజిక విలువల పుష్పాగరిగిన తల్లిదండ్రులు తమ సంతానాన్ని పెంచిన విధానమే ఇందుకు కారణం.

కొన్ని సందర్భాలలో తల్లిదండ్రుల గారాబం మిగిలిన విలువల్ని ముంచి వెయ్యడం జరిగింది. అట్టి సందర్భాలలో పిల్లలు ఏ విధంగా తయారౌతారన్నదానికి భాగవతంలో కృష్ణ పరమాత్మయే సాక్ష్యం. ఆయన భగవంతుడన్న విషయాన్ని వక్కాపుంచి పరిశీలిస్తే, పుట్టుకతో దేవతనుడుడే అయివా యశోదానందవర్ధనుడుగ పరిమిత శిక్షణ గలిగిన జానపదసమాజంలో పెరిగిన బాలకృష్ణుని పట్ల “పోయెదమెక్కడికైనను, మా యన్నల సురభి లాన మంజులవాణి” అనే గోపకాంతల నిరసనం ఏ ఊళ్ళో ఏ దొరబిడ్డకైనా ఎదురయ్యే ఫిర్యాదే !

మన చరిత్రలో తండ్రుల వలాయన వాదంవల్లా లేదా విలక్షణ కార్యాలవల్లా వారి బిడ్డలు అనాథులన్నంత విచిత్ర పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. అదుకోనేయకు కణ్ణమహర్షి, వాల్మీకిలాంటి పుణ్యపురుషులు లేకపోతే భరతుడు, కుశలపులు వేరే విధంగా తయారయే వారేమో ! కాని వారి అదృష్టవశాత్తూ తర్వాతి కాలానికైనా వారు తమ తల్లిదండ్రుల అభిమానాన్ని పొందగలిగారు.

కాని ఏ దుర్విధివల్లనో, అపత్తువల్లనో అనాథులు కావడంగాక కేవలం తల్లిదండ్రుల పిరికితనం, వలాయన వాదంవల్ల తాము అనాథులమైనట్లు తెలిసిన శిశువులలో ఏర్పడే మానసిక వేదన, అటువంటి శిశువులలో ఆ పెద్దలపై పేరుకుపోయే కసి అంతా ఇంతాకాదు. ఉదాత్తులవల్ల, సామాజికంగా లభించిన గౌరవాలు, స్వీయ ప్రజ్ఞాపాటవాలు ఎంతటివైనా వారి మనసులో పాతుకుపోయిన ఈ మత్సరం ఒక మహావళయం సృష్టించగలదని మహాభారతం రుజువు చేసింది. కానీనుడైన కర్ణుడికథే ఇందుకు పరమ నిదర్శనం. జన్మదాతల ఆదరాభిమానాలు దూరమై రాధేయుడుగా మహాభారత రణాన్ని నడిపించిన కరు ని మనఃస్థితి తరతరాల తల్లిదండ్రులకు ఒక చెరగని హెచ్చరిక. కన్యాపుత్రుడు, రాధేయుడు అన్న ఈ సడింపులుగాక పాండునందనుడన్న గుర్తింపు వచ్చివుంటే బహుశా భారతకథ వేరొకమలుపు తిరిగి పుండేదేమో !

ఇలా ఒక్కొక్క చరిత్రను గురించి ఎన్ని వ్యాఖ్యానాలైనా చేసుకుపోవచ్చు. ప్రతివివరీత చర్యకూ కారణాలు ఎన్నింటినో చెప్పకోవచ్చు. కాని కారణం ఏదైనా శిశువుకు అన్యాయం, మానసికమైన అపూతం తగిలే దాని నుండి కోలుకోవడం కష్టమని ఆ బాధ మితిమీరినదయినపుడు మతిపోయి ఒక్కొక్కప్పుడు అది మానవ వినాశానికే దారి తీయవచ్చునన్నది చరిత్ర చెప్పలేకపోయిన సత్యం.

గతమెప్పుడూ వర్తమానపు మజలీ నుండి భవిష్యత్తును చేరే బంగారుబాటకొక వెలుగుదీపిక. మరి ఇది అంతర్జాతీయంగా బాలబాలికల, భావిపౌరుల ప్రత్యేక సంవత్సరం. మొన్నటి చెడు నేటి అనుభవమై రేపటి అంబాటుగా మారకుండా వుండాలంటే ఈ సందర్భంలో ప్రతితరం తన అంతరాన్ని తరచిచూసుకోక తప్పదు.

సంపాదకీయము

ఏడవకు ఏడవకు వెరిపాపాయి
ఏదీ పై నీ కళ్ళు నీలాలుగారు
నీలాలు గారితే నే చూడలేను
పాలైన గారవే బంగారు కమలు-

ఈ తేట పాటలో ప్రతిమాటా పొంగి పారే మాతృవాత్సల్యానికి, బిడ్డ బాధ వల్ల తల్లివడే వేదనకి సూటైన ప్రతిబింబం. విజానికి ఏ భాషలోనైనా ఏ దేశంలోనైనా దీనికి దీటైన భావమే తల్లి పేరును వెల్లడిచేస్తుంది. ఇంతగా ప్రపంచమంతటా వ్యాపించిన ఈ ప్రేమ, రక్షణ, శిశువు లందరికీ లభిస్తున్నదా అంటే లేదనేందుకు, తల్లిదండ్రులు బిడ్డలపట్ల తమ కర్తవ్యాన్ని సరిగా నెరవేర్చడం లేదనటానికి నాటి నుండి నేటి వరకూ గల మన కథలలో కావల్సినన్ని ఉదాహరణలున్నాయి.

తల్లిదండ్రుల ప్రేమాభిమానాలకు పాత్రులైన పిల్లలు సుశిక్షితులై ఉత్తమ వ్యక్తులై లోకానికి ఆదర్శ ప్రాయులయ్యారు. రామాయణంలో మనకు తారసిల్లే ప్రతి పాత్రా చివరకు రావణుడి సంతానంతో సహా ఇలాంటి వారుగానే కనిపిస్తుంది. సంస్కారం, సామాజిక విలువల స్పృహగలిగిన తల్లిదండ్రులు తమ సంతానాన్ని పెంచిన విధానమే ఇందుకు కారణం.

కొన్ని సందర్భాలలో తల్లిదండ్రుల గారాబం మిగిలిన విలువల్ని ముంచి వెయ్యడం జరిగింది. అట్టి సందర్భాలలో పిల్లలు ఏ విధంగా తయారౌతారన్నదానికి భాగవతంలో కృష్ణ పరమాత్మయే సాక్ష్యం. ఆయన భగవంతుడన్న విషయాన్ని వక్రీకృతం చేసి పరిశీలిస్తే, పుట్టుకతో దేవకీనుతుడే అయినా యశోదానందవర్ధనుడుగ పరిమిత శిక్షణ గలిగిన జానపదసమాజంలో పెరిగిన బాలకృష్ణుని పట్ల “పోయెదమెక్కడికైనను, మా యన్నల సురభి లాన మంజులవాణి” అనే గోపకాంతల నిరసనం ఏ ఊళ్ళో ఏ దొరబిడ్డకైనా ఎదురయ్యే సీర్యాదే !

మన చరిత్రలో తండ్రుల వలాయన వాదంవల్లా లేదా విలక్షణ కార్యాలవల్లా వారి బిడ్డలు అనాథులన్నంత విచిత్ర పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. అదుకోనేందుకు కణ్యమహర్షి, వాల్మీకిలాంటి పుణ్యపురుషులు లేకపోతే భరతుడు. కుశలపులు వేరే విధంగా తయారయే వారేమో ! కాని వారి అదృష్టవశాత్తూ తర్వాతి కాలానికైనా వారు తమ తల్లిదండ్రుల అభిమానాన్ని పొందగలిగారు.

కాని ఏ దుర్విధివల్లనో, అవత్తువల్లనో అనాథులు కావడంగాక కేవలం తల్లిదండ్రుల పీరికీతనం, వలాయన వాదంవల్ల తాము అనాథులమైనట్లు తెలిసిన శిశువులలో ఏర్పడే మానసిక వేదన, అటువంటి శిశువులలో ఆ పెద్దలపై పేరుకుపోయే కసి అంతా ఇంతాకాదు. ఉదాత్తులవల్ల, సామాజికంగా లభించిన గౌరవాలు, స్వీయ ప్రజ్ఞాపాటవాలు ఎంతటివైనా వారి మనసులో పాతుకుపోయిన ఈ మత్సరం ఒక మహావళయం సృష్టించగలదని మహాభారతం రుజువు చేసింది. కానీనుడైన కర్ణుడికథే ఇందుకు పరమ నిదర్శనం. జన్మదాతల ఆదరాభిమానాలు దూరమై రాధేయుడుగా మహాభారత రణాన్ని నడిపించిన కరు ని మనఃస్థితి తరతరాల తల్లిదండ్రులకు ఒక చెరగని హెచ్చరిక. కన్యాపుత్రుడు, రాధేయుడు అన్న ఈ సడింపులుగాక పాండునందనుడన్న గుర్తింపు వచ్చివుంటే బహుశా భారతకథ వేరొకమలుపు తిరిగి వుండేదేమో !

ఇలా ఒక్కొక్క చరిత్రను గురించి ఎన్ని వ్యాఖ్యానాలైనా చేసుకుపోవచ్చును. ప్రతివివరీత చర్యకూ కారణాలు ఎన్నింటినో చెప్పకోవచ్చు. కాని కారణం ఏదైనా శిశువుకు అన్యాయం, మానసికమైన ఆఘాతం తగిలే దాని నుండి కోలుకోవడం కష్టమని ఆ బాధ మితిమీరినదయినపుడు మతిపోయి ఒక్కొక్కప్పుడు అది మానవ వినాశానికే దారి తీయవచ్చునన్నది చరిత్ర చెప్పలేకచెప్పిన సత్యం.

గతమెప్పుడూ వర్తమానపు మజలీ నుండి భవిష్యత్తును చేరే బంగారుబాటకొక వెలుగుదీపిక. మరి ఇది అంతర్జాతీయంగా బాలబాలికల, భావిపౌరుల ప్రత్యేక సంవత్సరం. మొన్నటి చెడు నేటి అనుభవమై రేపటి అలవాటుగా మారకుండా వుండాలంటే ఈ సందర్భంలో ప్రతితరం తన అంతరాన్ని తరచిచూసుకోక తప్పదు.

దేవస్థానం కోరికపై హిందూ ధర్మ ప్రచారకుల శిక్షణ నిమిత్తం జగద్గురు శ్రీ కంచీ కామకోటి శంకరాచార్యుల వారు రూపొందించి పంపిన ఏక వార్షిక శిక్షణ అధ్యయన ప్రణాళికను నిర్వాహక మండలి ఆమోదిస్తూ ఒక సంవత్సరం పాటు ఈ కోర్సును ప్రయోగాత్మకంగా నడిపి దాని ఫలితాలను కమిటీ ముందుంచ వలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరడమైనది.

దాన సాహిత్య పరిశోధనకు, ప్రచురణకు సంబంధించిన ప్రత్యేక పథకాన్ని శ్రీ అన్నమాచార్య ప్రాజెక్టుకు దాన్ని అనుబంధించే ప్రతిపాదనను అంగీకరించడమైనది.

మూడులక్షల నలభై వేల బడ్జెట్ తో శ్రీ వేంకటేశ్వర కళాపీఠపు మొదటిదశగా సంగీత నృత్యాది లలితకళా విభాగాన్ని ప్రారంభించేందుకు కమిటీ అనుమతించడమైనది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర శిల్పకళా శిక్షణా కేంద్రం సూపరింటెండెంట్ గా నెలకు రు. 1000 గౌరవభృతితో శ్రీ టి. కుమరేశ్వరవతి నియామకాన్ని ఆమోదించడమైనది.

భద్రాచలం వాస్తవ్యులు శ్రీ పి శతగోపాలాచార్యుల వారిని దేవస్థాన పాంచరాత్రాగమశాస్త్ర అస్థాన్ విద్వాన్ గ నియమించడమైనది.

పాపవివాశనం అనకట్ట నిర్మాణార్థం మూడు ప్రత్యేక సబ్ డివిజన్ ఏర్పాటుకు సమ్మతిస్తూ పీటిలో ఇంజనీర్లు తదితర సాంకేతిక సిబ్బంది తప్ప గుమాస్తాలు, అలెండర్ల వంటి పోస్టులతో అవసరం లేదని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. ఈ పనికోసం అదనంగా వాహనాలను

కొనుగోలు చేయవలసిన అవసరంలేదని భావిస్తూ ఉన్న వాహనాలతోనే పని కొనసాగించే ఏర్పాట్లు చెయ్యవలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరడమైనది.

అండమాన్ దీవుల గాజుదాని పోర్టు జేర్ లోగల రాధాగోవింద ఆలయాన్ని స్వాధీనం చేసుకొనే పిలువేనందుకు చింతిస్తూ ఆ ఆలయ దాన వత్తాన్ని ఆలయాధికారులకు తిరిగి ఇచ్చి వేయాలని తీర్మానించడం జరిగింది. 1979 సంవత్సరపు టి.టి.డి. కొత్తచట్టంలోని ఆలయనిర్వహణ విధానాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని ఈ నిర్ణయం తీసుకోడం జరిగింది పోర్టు జేర్ లో దేవస్థానం కల్యాణ మండపం నిర్మించే విషయం

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి అభిషేకానికి వుపయోగించే పెద్దనైజు దక్షిణావర్త శంఖం నిర్మాణానికి శ్రీ స్వామివారి అలంకరణ నిమిత్తం 108 శంఖాలుగల దక్షిణావర్త శంఖమాల తయారీ ఆమోదిస్తూ శిల్పుల్ని రావించి ఈ పనులు సత్వరంగా జరిగేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరడమైనది జియ్యంగార్ ని అర్చకులను ఈ విషయమై సంప్రదించి వారి అంగీకారాన్ని కూడా పొందవలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారికి సూచించడమైనది.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రెస్ మేనేజరు శ్రీ ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి

నిర్వాహక మండలి నిర్ణయాలు

27-9-79

కొత్తచట్టం ప్రకారం కామన్ గుడ్ ఫండ్ కార్యదర్శితో సంప్రదించ కోర తీర్మానించటమైనది.

వేదపండిట్లు పనిచేసేన్నిగంటలు పూర్తికాలం పనిచేసే పక్షంలో వేద పారాయణదారులకు వేదపండిట్లతో సమానంగా వేదపఠ్యాలు ఇవ్వవచ్చునని, వేదపండిట్ల మిగులు సమయాన్ని ఇతర విద్యార్థుల వేదాధ్యపనకు ఉపయోగించవచ్చని కమిటీ అభిప్రాయ పడింది.

వేదపారాయణదార్లకు ఇంతకు పూర్వపుబోర్డు మంజూరు చేసిన నూతన వేదనాలను వాటి తేదీ ఉత్తర్వునుంచి వై నిబంధనకు లోబడి కొనసాగించ వలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరడమైనది.

గారి వేతనాన్ని నెలకు రు 900-50-1450 కు పెంచడమైనది.

డాక్టర్ దివాకర్ల వేంకటాచార్యుని గారి 'సుందర సందేశం' గ్రంథప్రతులు నాలుగువేలను కొనుగోలు చేసేందుకు అంగీకరించడమైనది.

కూచిపూడి ఆర్ట్ అకాడమీ తరఫున శ్రీ వెంపటి చినసత్యం నిర్వహిస్తున్న 'పద్మావతీ శ్రీనివాసమ్' నృత్యనాటిక ఆహార్యం మార్పు చేర్పులకు గాను పాతికవేల ఆర్థిక సహాయం చేసేందుకు అంగీకరించడమైనది.

సర్వశ్రీ నూకల చిన సత్యనారాయణ, సెమ్మంగుడి శ్రీనివాస అయ్యర్ టి. యస్. మణి అయ్యర్, మహారాజ పురం సంతానంగార్లను ఆస్థాన విద్వాన్లుగా నియమించడమైనది.

39 వ పేజీలో టైప్ర్రాజెక్టుకు బదులు చిన్న తరహా వ్యవసాయదారుల అభివృద్ధిసంస్థ అని చదువుకొన గోర్రము.

జైన, బౌద్ధమతాలచే

మతము: ఘోరము మూలకములైనవి. ప్రధానధర్మము. మత మనునది భగవంతుని పొందుటకు సాధనము. మత మెప్పుడు ఉత్కృష్టచర్యమును బోధించును. పరమేశ్వరునితో మానవులకుగల సంబంధమే మతము. పాశ్చాత్యుల అభిప్రాయము.

“Religion is the belief in spiritual beings”
E. B. Tylor

“ప్రతిజీవియందు జీవుడు నివసించును. అన్నిమనస్సులతో నతడు యోచించును, అతడు స్వప్రకాశుడు. అతడుమనకంటె సమీపస్థుడు. దీనిని సాదించుచే మతము”

[శ్రీ స్వామి వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి. సంపు. 2. పేజీ 251]

ప్రపంచములో అనేక మతములు వ్యాపించి యున్నవి. ప్రతిమతములోను జగత్కర్తృత్వము, జగత్కర్తయొక్క సాకారనిరాకార తత్త్వలక్షణములు, సృష్టియొక్క నిమిత్తోపాదానకారణములు, ఆత్మ లేక ప్రాణుల స్థితి, కర్మబంధములు తత్త్వములు, పరమేశ్వరార్చన విధి విధానములు, బంధవిముక్తి మార్గములు, ప్రాణి యొక్క ముక్తి మొదలగు విషయములను గూర్చి తెలియజేయుబడి ఉన్నది.

మనుష్యులకు మతవిధులుగ ఆంతరంగిక పరిశుద్ధి, బహిరంగ పరిశుద్ధి అవసరమగుటచే ‘ఆహింస, సత్యము, శుచి, ప్రేమ’ - ఓమ ఇత్యాదులారణ్యేయ

శ్రీ పి. వి. సీతారామయ్య,
తిరువతి.

వైదికమత సంస్కరణ

ములు మనమిప్పుడు మతమని వ్యవహరించు దానిని మనపూర్వులు ధర్మమని సమర్థముని వ్యవహరించిరి.

వైదికమతము: వైదికమతము ఆర్యుల మతము. ఈ మతమునకు ఆర్షమతమని సనాతనమని మివి, హిందూమతమని పేర్లు గలవు. వైదిక మతమునకు వేదములు, ఉపనిషత్తులు ప్రధాన ప్రామాణిక గ్రంథములు. సర్వజ్ఞుడైన పరమేశ్వరుని తెలిసికొనుటకు వేదము సాధనమని వైదిక మతస్తుల నమ్మకము. పరమేశ్వరజ్ఞానమే వేదమునకు ముఖ్యప్రయోజనము. నేడు హిందువులని పిలువబడువారందరు వైదిక మతమునకు చెందినవారే, వీరిప్పుడు నేషాలు, భారతదేశములందు మాత్రమే కనపించుచున్నారు.

“ఈ మతము (వైదికమతము) పరమేశ్వరుని ముఖము నుండి అనయత్నముగ పురుష నిశ్వాసమువలె వెలువడిన ‘ముగ్ధ జుహుమాధర్వణ’ రూపంబగు వేదరాశి నాలవాలముగా గలిగియుండుటచే దీనికి

పేరు కల్గెను. వైదిక జాతికంతకుమ నీ వేదములు పరమప్రమాణముగ సృష్ట్యాది సుండియు నేటివరకు నలరారు చున్నవి. వేదమపొరుషేయమును, నిత్యమును, స్వతఃప్రమాణమును ననివేద వేత్తలందరు శాస్త్రయుక్త్యనుభవముచే బోధించుచున్నారు. అందుచేత వైదికమతమొక పురుషునిచే గల్పింపబడిన దెంతమాత్రమునుగాదు.”

[శ్రుతిధర్మ సంగ్రహము. ఉపోద్ఘాతము పుట 70.]

[శ్రుతిధర్మ సంజీవని సంపు. 3. సం. 11-12.]

సృష్టికి పూర్వము ఒకే వస్తువుండెను.

“నా సదా సీన్నో సదా సీత్త దానిం
నా సీద్రణో నోవ్యో మాపరోయత్ ।
ఆసీదవాతం సధయా తదేకం
అస్మాద్ధాన్యన్న సరః కించనాన॥”

(ఋ. 10-12-9-1-2)

“సృష్టికి పూర్వము ఉన్నదియు, లేనిదియు కూడ లేకుండెను. వాయువు (34 వ పేజీలో చూడుడు)

శిశుసంక్షేమం - జాతికి క్షేమం

మన దేశ జనాభాలో 42 శాతానికి తక్కువ కాకుండా 6 సం॥ లోపు పిల్లలు వున్నారు. పిల్లలు అనగానే వారికి కొన్ని ప్రాథమిక హక్కులు వున్నాయి.

మాకు మంచి తిండి బట్టలు లేవు. మాకు సరిగ్గా చదువు చెప్పించరే? అని కడుపున పుట్టిన పిల్లలు ఎదురు తిరిగి ప్రశ్నిస్తూంటే జవాబు చెప్పలేక తలలు వొంచుకొంటున్న వారు మన దేశంలోలక్షోప లక్షలు. వారు అడుగుతున్నవి సముచితమైన కోర్కెలే మరి!

★

శిశు మరణాల సంఖ్య తగ్గించడం, వారు రోగాలకు గురికాకుండా చూడటం, బాలలందరికీ, ఆహార విద్యా సౌకర్యాలు కల్పించడం అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరపు ముఖ్యోద్దేశాలలో కొన్ని. ఈ ఉద్దేశాలను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యథాశక్తిగా నెరవేరుస్తూవుంది.

(ప్రత్యేక వ్యాసం 17-వ పేజీలో చదవండి.)

(గతవంశ కథనం)

మధురలో వల్లభదేవుడను ధార్మిక రాజుడెను ఒకసారి అతడు విద్వాంసుల సభ చేయించి పరతత్వ నిర్ణయము చేయు నట్లు ఆజ్ఞాపించెను. అనేకవిద్వాంసులుతమ వాదమును ఆధారపఱితుగా సభముందుంచిరి. వటపత్రశాయి యొక్క స్వీకృతు కానుగ్రహమునకు పాత్రులై యున్న ఆళ్వారులు, స్వామియు స్వప్నమందు తమకునియమింపబడినట్లు సకలవేదార్థ సారమును వేదోపబృంహణములైన పురాణేతిహాసార్థములను నారాయణపారమ్యమును ఉద్ఘోషింపదగిన ప్రమాణవచనములను, బహుముఖముగా ఉదహరించుచు పరతత్వ నిర్ణయమును చాలచక్కగా ప్రతిపాదించిరి దగ్గఱనున్న విద్యజ్ఞులందరు వారి వాదమును విని ఆనందపడి ప్రశంసించిరి. రాజుకూడ మిగులహర్షించి పెరియాళ్వారులను ఏనుగుమీద కూర్చుంటెట్టి అన్నిమర్యాదలతోడను వైభవయుతమైన ప్రదర్శనము గావింపించివారికి పట్టర్ పిరాన్, అను బిరుదునునుజచ్చెను. మహావైభవముతో కూడిన వీరి ఊరేగింపు చూచుటకు గరుడారూఢుడైన సర్వేశ్వరుడే భూసీలా సహతుడై అంతరిక్షమందు ప్రత్యక్షమగుటను ఆళ్వారులు దర్శించి దృష్టిదోషము తగుల కుండుటకై మంగళాశాసనము చేసిరి. ఇట్టి ఈ తిరుప్పల్లాండు ప్రబంధము ప్రతినిత్యము భగవదారాధనకాలమందు పాదవలెనను విధి సంప్రదాయమున గలదు ఇట్లు సన్మానితులైన ఆళ్వారులు శ్రీవిల్లి పుత్తూరికి వచ్చి రాజు ఇచ్చిన సకల మర్యాదలను స్వామి చరణములనుంచి, మీనుండి ప్రాప్తించిన ధనము మీకే చేర తగినది అని ప్రార్థించి పరమాత్ముని నిత్య కైంకర్య ముందుంచిరి.

పెరియాళ్వారులకు శ్రీకృష్ణావతారమందు విశేషభక్తి. శ్రీకృష్ణుని ఆతిమానుషచేష్టితములైన బాలలీలలను యశోదాదేవి ప్రత్యక్షముగా చూచి అనుభవించినట్లు, తామును అనుభవించి, శ్రీకృష్ణునికి శైశవ

మందు సంభవించిన ఆవదంకు అతదేశక్రియతుడైన రక్షకుడని తెలిసియుండియు సమకాలికులవలెనే భయవిహ్వలై అతనికి అనేక రక్షణను కట్టి, తత్త్వ నిరూపణము గావించి శ్రీకాంతుడైన నారాయణునికి మంగళాశాసనము చేయుటే సకలచేతనులకును మోక్షదాయకమని తెలియపఱచి యున్నారు వీరి తిరుప్పల్లాండు ద్రాక్ష వేదములకు ప్రణవము వంటిది. వీరిదే మఱియొక దివ్య ప్రబంధము పెరియాళ్వార్ తిరుమొళి. దీనియందు సర్వేశ్వరుని సౌలభ్యము, సౌతుమార్యము మొదలైన వానికి పరిసీమయైన శ్రీకృష్ణుని బాల్య వృత్తాంతమును ప్రతిపాదించిరి. ఇట్లు ఈ రెండు దివ్య ప్రబంధములను పెరియాళ్వారులు లోకోపకార దృష్టితో దయచేసియుండిరి.

మైన శిశువును పిల్లలారేని విష్ణుచిత్తుడు మిగుల ప్రీతితో పోషించిరి. శిశువుయొక్క శిరోజములు చాల అకర్షకములై యుండుటచే శిశువునకు కోడై అని నామకరణము చేసిరి ఇట్లు దినదినము ప్రవర్ధమానమై వచ్చుచున్న శిశువునకు ప్రారంభము నుండియే భగవత్కటాక్షముండి, పరభక్తి పరజ్ఞానము, పరమభక్తి వీనియందు స్థానము జేసికొని నిల్చెను. విష్ణుచిత్తుడు నిత్యమును తమ పూదోటలోని పూలనుండి పూమాలలు కట్టి భగవంతున కర్పించు నాచారము గలదు. వారట్లు సిద్ధపఱచిన మాలను గోదాదేవి తాను ధరించి అద్దమునందు తమ సౌందర్యమును చూచుకొని స్వామికి తాను అపురూపమైన ప్రీతినే నని నిర్ధారించుకొని అనంతరము మాలనుతెచ్చి ఇచ్చుచుండెను. ఈ విషయము విష్ణుచిత్తు

వేదాంతదేశికులు

శ్రీ ఆయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి. ఆలిఫర్.

గురుముఖ మనధీత్య ప్రాహవేదవశేషాన్ నరపతి పరిక్లప్తం శుల్కమాదాతు కామః॥ శ్వశుర మమర వంద్యం రంగనాథస్యసాక్షాత్ ద్విజకుల శిలకం తం విష్ణుచిత్తం నమామి॥

అండాళ్ (గోదాదేవి):- శ్రీవిష్ణుచిత్తులు తమ తిరునందనవనములో పెరిగిన పూవులను తులసిని మాలకట్టి దేవతలకు నిత్యమును అర్పించుచుండిరి. తోటపనియు, వారినిత్యకృత్యము లందొక్కటి ఒకరోజు వారు పుష్పోద్యానమందు తులసియొక్క మొదట్లో కుదురు చేయుచుండగా జనకమహారాజునకు సీతా మహాదేవి లభించిన తీరున, ఒక అందమైన పెద్ద దొరకెను. దానిని తెలిచి చూడగనే, దానియందు దేవతా స్వరూపమువలె అందమైన ఆడ శిశువు ఒకటుండెను, ఇట్లు భూమియందు చిక్కిన భూదేవియొక్క అవతార రూప

నకు తెలియదు. మాలను భగవంతుని కట్టే అర్పించుచుండిరి. ఒకరోజు కూతురు మాల ధరించుటను విష్ణుచిత్తులు కవిపెట్టిరి. ఆట్లు చేయుట, తప్పని చెప్పి అసమాధానపడిరి. ఆ రోజు భగవంతునికి మాల అర్పించనేలేదు. ఆ రోజు రాత్రి వటపత్రశాయియు ఆళ్వారుల స్వప్నమందు కనబడి “ఓయీ! విష్ణుచిత్తుడా! మీరు ఈ రోజు మాలనెందులకని సమర్పింపలేదు? మీ కూతురు ధరించుకొని, అటు పిమ్మట అర్పించుచున్న మాల చాల పరిమళయుక్తమును పరము భోగ్యమునై యున్నది. దానినే తెచ్చి చెల్లంపుము” దీనిని విని ఆళ్వారులు పరమసంతృప్తులై ఎప్పటివలెనే తిరుమాల కైంకర్యమందు నిరతులైరి. ఆ

(33 వ పేజీలో చూడడు)

శరణాగత రక్షణం

వేమన పద్యాలుంటే చాలామంది పిల్లలు చెవి కోసుకొంటూ వుంటారు. అవి తేట తెలుగులో వుండటమూ శ్రమ లేకుండా పిల్లల నోటికి రావడమూ అందుకు కారణం చిన్నారి పాపలూ మీఠా వేమనపద్యాలు ఏవో కొన్నింటి నై నా నేర్చుకొని వుంటారుగదూ! శరణు అని మనలను ఆశ్రయించినవారిని, వారు ఎటువంటి వారైనా, చివరకు మనకు పచ్చిగా పగవారైనా సరే, వారిని కాపాడటం మన ధర్మమన్న నీతిని వేమన ఒక పద్యంలో ఇలా చెప్పాడు.

చంప దగినయట్టి శత్రువు దనచేత
చిక్కెనేని కీడు చేయరాదు
పొసగ మేలుచేసి పొమ్మనుచెచాలు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

ఈ పద్యం మీరందరూ కంఠస్థం చేయ వలసినట్టిది. అంతేకాదు, ఇందులో చెప్పిన మానవతా ధర్మాన్ని మీరు మీ నిజ జీవితంలో పాటించాలి కూడా!

ఇటువంటి నీతినే వివరించే చక్కని పద్యం సుమతి శతకంలోది ఇదిగో వినండి.

"ఉపకారికి సుపకారము

విపరీతము గాదు సేయ వివరింపంగా
నపకారికి సుపకారము

నెపమెన్నక సేయవాడే నేర్పరి

సుమతీ"

నీతులు చెప్పడం తేలికే! మరి వాటిని చేసి చూపెట్టినవారెవరయినా వున్నారా అంటారేమో? మన పూర్వ గాథలలో ఇటువంటి సందర్భాలు ఎన్నో వున్నాయి. ముఖ్యంగా శిబి చక్రవర్తి కథ మీకంతా తెలిసిందేగదా? దేగ జారినుండి తన శరణు కోరిన పావురాన్ని రక్షించడానికి శిబి చక్రవర్తి తన శరీరాన్నే దేగ కు కోసి ఇవ్వడానికి వెనుకాడలేదు, ఇటు

వంటి త్యాగాన్ని ప్రదర్శించడం ఉత్తము లై న మనుషులలోనే కాదు, జంతువులలో నై తం వున్నది. అందుకు రామాయణంలో శ్రీరాములవారు సుగ్రీవాదులకు చెప్పిన బోయవాడు - పావురాల కథ చక్కని ఉదాహరణం, ఆ కథను వివడి

ఒక అడవిలో ఒక పావురాలజంట నివసిస్తూ వుండేది. ఒకరోజు ఒక బోయ వాడు ఆ చెట్టు దగ్గరకు వచ్చి వలపన్నీ పక్కనే పొంచి వుండినాడు. ఆ సంగతి తెలియని ఆడుపావురం బోయవాడి వలలో చిక్కుకొనిపోయింది. మగ

పోగొట్టి, సేవచేయడం మన ధర్మం" అని వలలోనుంచి పలికింది.

భార్య మాటలు విని మగపావురం వెంటనే ఎక్కడికో వెళ్ళి పుల్లలు, నిప్పు తీసుకువచ్చి చెట్టు తొర్రతో మంటను మండించగా, ఆ బోయవాడు వెచ్చగా చలికాచుకొన్నాడు. ఆ తర్వాత బోయ వాని ఆకలి తీర్చమని ఆడుపావురం భర్తను వేడుకొంది. బోయవాని ఆకలి తీర్చే ఉపాయం తెలియక మగపావురం తననే ఆహారంగా తినమని ఆ మంటలో పడి ప్రాణాలు విడిచింది. —

పావురం మాత్రం చెట్టుమీదేవుండి ఆడు పావురాన్ని చూసి చింతిస్తూవుంది. బోయ వాడు వలలో చిక్కిన పావురాన్ని చంపి తీసుకుపోదామని చెట్టుదగ్గరకువచ్చాడు. ఇంతలో భయంకరమైన గాలి వాన మొదలయింది. ఆ బోయవాడు చెట్టు కిందే నిలిచి చలికి గడగడ వణకసాగేడు. అతడి శాధచూసి ఓర్వలేక ఆడుపావురం మగపావురంతో "నాథా! ఇతడు మనం కావురం వుంటున్న చెట్టు దగ్గరకు వచ్చాడు. కాబట్టి ఇతడు మనకు శరణా గతుడే! అంచేత ఇతని చలి శాధ

చూశారా! ఆ పావురాల జంట శరణా గత సేవ ఎటువంటిదో! బోయవాడు తనను చంపడం ఖాయమని తెలిసికూడా ఆడుపావురం కేవలం అతడు తమ చెట్టు వద్దకు వచ్చినంత మాత్రాన అతడిని తమ అతిథిగా, శరణు కోరినవాడిగా భావించి తన భర్తచేత అతడి కోసం ఇంతటి త్యాగాన్ని చేయించింది. —

శ్రీరామచంద్రుడు ఈ కథను చెప్పి తనను శరణువేడిన విభీషణుని తాను రక్షించడం ధర్మమని సుగ్రీవుడితో చెప్పాడు. — కృష్ణజైతన్య.

చాణక్యుడి తల్లిప్రేమ

బా
ల
ల
క
థా
ని
క

శ్రీ టి. సుధాకర్ రెడ్డి

తిరుపతి

చాణక్యుడు నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించాడు. పువ్వుపుట్టగానే పరిమళిస్తుండన్నట్లు బాల్యం నుంచే చాణక్యుడి తెలివితేటలు వెల్లడౌతూవుండేవి. చాణక్యుడి తల్లికి హస్తసాముద్రికంలోనూ, విశేషించి ఒక వ్యక్తి నోటిలోని దంతాల ఆకృతిని బట్టి అతడి భవిష్యత్తును పేర్కొనడంలోనూ కొంత ప్రవేశం వుంది. అంచేత ఆమెకు ఒకరోజు తన కన్నబిడ్డ జాతకం తెలుసుకోవాలనిపించింది.

ఒకరోజు ఇంటి ముంగిట సంస్కృత శ్లోకాలు వల్లెవేస్తున్న బాలచాణక్యుణ్ణి చేరబిలిచి దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని నోరు తెరవమని ఆదేశించింది అతని తల్లి. చాణక్యుడు బిత్తరపోయి తల్లి చెప్పినట్లే

చేశాడు. చాణక్యుడి దంతాలను పరిశీలిస్తున్న అతని తల్లి ముఖంలో రకరకాల భావాలు-సంతోషం, సంభ్రమం, ఆశ్చర్యం, విషాదం వ్యక్తమౌతున్నాయి. చివరకు తన తల్లి కంట నీరుపెట్టడంచూసి చిన్నారి చాణక్యుడు దిగులుతో అడిగాడు “ఏమయిందమ్మా? ఎందుకేడుస్తున్నావ్?” “ఏంలేదుబాబూ! నీ జాతకం చూస్తున్నాను అంతే” అంది ఆ తల్లి కన్నీరు తుడుచుకొంటూ. “అయితే నా జాతకం బాగోలేదా” అన్నాడు దిగులుగా చాణక్యుడు. “అబ్బే, అదేంకాదు నువ్వు ఒక గొప్ప పండితుడివి, రాజకీయనేత్రువి, శాస్త్రవిజ్ఞానివి కాబోతున్నావు తండ్రీ” అంది చాణక్యుడి తల్లి సంతోషంతో. “మరయితే, ఆ కన్నీళ్ళేమిటి?” అమాయకంగా అడిగాడు చాణక్యుడు. ఆ తల్లి కానేపు తటపటాయించి చివరికి ఇలా అంది: “బాబూ! చూడబోతే నువ్వు రాజువి కూడా అయ్యేట్లున్నావు. అందుకే నాకు చింతగావుంది” చాణక్యుడికి ఆయోమయంగావుంది ఇదంతా. “అమ్మా! నేను రాజునైతే నువ్వు సంతోషిస్తావుగానీ, కన్నీరు పెట్టుకొంటావా? అదేంకాదులే, ఏదో దాస్తున్నావు. నాకు చెప్పవూ?” అంటూ మారాంచేశాడు చిట్టి చాణక్యుడు. ఆ తల్లికి తన బాధను బైటపెట్టక తప్పలేదు. “నిజమే నాయనా! అయితే నువ్వు రాజువవు కావనికాదు నా చింత. రాజు కాగానే ఈ ముసలితల్లిని మర్చిపోతావేమోనని నా విచారం” అంది ఆ తల్లి కొడుకును లాలిస్తూ.

ఈ మాటలకు చాణక్యుడికి ఫక్కుమని నవ్వొచ్చింది. ఎంత తమాషాగావున్నాయో

అమ్మమాటలు! ఆపురూపమైన అమ్మను కూడా మర్చిపోయే పాళ్ళంటారా ఈ లోంలో ఎవరైనా?

కానేపటికి చాణక్యుడు నవ్వడంచూసేసి ఆలోచనలో పడ్డాడు. “అమ్మా! నేను రాజును అవుతానని నీకెలా తెలిసిందో చెప్పు” హఠాత్తుగా ప్రశ్నించాడు చాణక్యుడు. “నీ దంతాలు ఒక ప్రత్యేక ఆకారంలోవున్నాయి బాబూ! ఇలాంటి దంతాలున్న వాళ్ళు రాజపుత్రులని నేను చదివాను” అంటూ అతని తల్లి బదులుపలికింది. బాలచాణక్యుడు అమాంతం కేకవేశాడు. “అయితే, నీ దిగులుకు కారణం నా దంతాలు అన్నమాట”

ఇలా అంటూనే బాలచాణక్యుడు పెరట్లోకి పరుగెత్తి ఆక్కడవున్న ఒక రాయిని తీసి తన దంతాలకువేసి గట్టిగా కొట్టుకొన్నాడు. ఆ దెబ్బకు ఒకటి రెండు దంతాలు విరిగిపోయి చాణక్యుడి నోటిలో రక్తం వెల్లువలయింది. కాని ఆ పిల్లవాడికి చీమకుట్టినట్టుకూడా లేదు. “అమ్మా! ఇదుగోమాడు నా దంతాలు రాలిపోయాయి. ఇక నేను రాజయ్యే యోగమూలేదు, ఏమ్మ మర్చిపోయ్యే పాపమూలేదు” అంటూ అమాయకంగా తల్లి దగ్గరకు పరుగెత్తుకువచ్చాడు చిట్టి చాణక్యుడు. “ఒరి నా పిచ్చి తండ్రీ! ఎంతవని చేశావురా” అంటూ ఆ తల్లి కొడుకును కావలించుకొని వలవలా ఏడ్చింది.

బాలలూ! చూశారా! చాణక్యుడి తల్లి ప్రేమ ఎంత స్వచ్ఛమైందో! పెరిగి పెద్దయిన తర్వాత చాణక్యుడు రాజు కాకపోయినా పండ్రగుప్తుని రాజుచేసి కీర్తి గడించాడు. అర్థశాస్త్రం రచించి మహా పండితుడుగా రాజనీతిజ్ఞుడుగా పేరు పొందాడు.

ప్రణవోపాసన

శ్లో॥ సర్వే వేదాః యత్పరమామనన్తి
తపాంసి సర్వాణి చ యద్వందన్తి
యదిచ్ఛంతో బ్రహ్మచర్యంచరన్తి
తత్తే పదం సంగ్రహేణ బ్రహ్మో
మిత్యేతత్
(కరోపనిషత్ ద్వితీయశ్లో. 15)

మన హైందవ మతగ్రంథములన్నియు బ్రహ్మపద ప్రాప్తికి “ఓం” కారోపాసనను పరమమైన సాధనముగ తెల్పుచున్నవి. ఓం అనేది ఏకాక్షరోపాసన ద్వారమున జీవుడు సమస్త సృష్టిరహస్యము నెఱిగి పరమపదప్రాప్తి నొందుచున్నాడు. దీనికే “ప్రణవ” మని నామాంతరము. “ప్రాణాన్ సర్వాన్ పరమాత్మని ప్రణామయతి ఇతి ప్రణవః” (అధర్వశిఖోపనిషత్తు) ప్రాణులను పరమాత్మ స్వరూపమునందు ఐక్యముచేయు శక్తి గలిగినందున దీనికి ప్రణవమను నామ మేర్పడినది. అదియే ఓం కారమని పై ఉపనిషద్వాక్యమూలమున తెలియుచున్నది ఈ ఓం అనేది ఏకాక్షరమే ద్వైతా ద్వైత, విశిష్టాద్వైతులకున్ను పరబ్రహ్మపదప్రాప్తికి సాధనంబై యున్నది. ఈ ఓంకార ఉపాసన ద్వారమున తెలియబడునది ఆత్మతత్త్వము. అట్టి ఆత్మతత్త్వమును తెలిసికొనుటకు ముందుగా, “శ్రోతవ్యో మన్తవ్యోనిది ధ్యాసితవ్యః” అను బృహదారణ్యకోపనిషద్వాక్యము అనుసరణీయము. అనగా సాధకుడు ముందుగ ఆత్మను గుఱించి అర్షవాక్యములను విని, తరువాత చింతన చేసి, ఆ పిమ్మట ధ్యానమార్గము మూలమున తురియాన్ని పొందాలి. దీనికి విశ్వానిత్య వస్తు వివేకము, ఇహోముత్ర ఫల

భోగ విరాగము. శమదమాది షట్పంపత్తియు ముముక్షుత్వమునందుతీవ్రేచ్ఛయు గలియుండుట అవసరము.

శ్లో॥ “స్వవర్ణాశ్రమ ధర్మేణ
త సా హరితోషణాత్
సాధనం ప్రభవేత్పుంసాం
వైరాగ్యాది చతుష్టయం”

అని పై విషయమునే ఆది శంకరులు అపరోక్షనుభూతియందు పేర్కొనిరి. ముముక్షుత్వ మనగా బంధమునకు కారణమైన మనస్సును అంతిర్ముఖం చేయవలెను. “మన ఏవమనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోః” - అనేది గీతావాక్యముల మూలమున బంధకారణమైన మనస్సును లోబరచుకొని నిష్కామ కర్మ ద్వారమున ఆత్మకుద్దిని పొంది, పిమ్మట ఓంకారోపాసన మూలమున పరతత్త్వాన్ని తెలిసికొనవలెను.

అనేక శ్రుతులచే బ్రహ్మస్వరూపముగ గొనియాడబడుచున్నది యీ ఓంకారమే. “ఓమితిబ్రహ్మ” (తైత్తిరీయోపనిషత్తు) “ఓం కార ఇదం సర్వం” (ఛాందోగ్యం) “ఓం తద్ బ్రహ్మ, ఓం తద్వాయుః.... ఓం తదాత్మా....” (మంత్రపుష్పం). ఈ విధంగా ఓం కార స్వరూపం ఉపనిషత్ మూలమున పరమ పవిత్రమైన మంత్రముగ చెప్పబడుచున్నది.

“ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ
వ్యాహరన్మా మను స్మరన్
యఃప్రయాతి త్యజన్దేహం
సయాతి పరమాం గతిమ్”

(భగవద్గీత - అక్షరబ్రహ్మయోగము. 13 శ్లో.)

ఇంద్రియముల నన్నిటిని వియమించి (అనగా బాహ్యవిషయ గ్రహణ మొనర్చక) మనస్సును హృదయమున నిల్పి, (అనగా బాహ్య విషయ స్మరణమును గూడ నొనర్చక భూమధ్యమున ప్రాణమును స్థాపించి, ఆత్మయోగమున వెలయుచు బ్రహ్మప్రతీకము (లేక బ్రహ్మ వాచకము)ను, ఏకాక్షరమును అగు ఓంకారము నుచ్చరించుచు, నన్ను

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య,

శ్రీమతి కె. వీరలక్ష్మి

విజయనగరం

స్మరించుచు, శరీరమును వీడి (అర్పిరాది మార్గమున) ప్రయాణ మొనర్చువాడు శ్రేష్ఠమగు గతిని పొందు చున్నాడని గీతలో భగవానుని ఉవాచ. కనుక ప్రణవము మంత్రరాజమని చెప్పవగును. నాద బిందు కళాత్మకమైన ఈ ఓం కారమును గూర్చి “సర్వే వేదాః” అని కఠోపనిషత్తు నందు నచికేతునకు ఈ ఓం కార తత్త్వము బోధింపబడినది. “సమస్త వేద వాఙ్మయము ఘోషించుచున్న పరపదమేదియో, చాంద్రాయణాది తపస్సుల వలన బ్రహ్మచర్యాది నిష్ఠల వలన ఏ పరమ పదం గ్రహింపబడుతోందో అట్టి ఆ పదం సంక్షిప్తంగా “ఓం” కారమే యని తెల్పుచున్నది.

శ్లో॥ “ఏ తద్ధ్యే వాక్షరం బ్రహ్మ
ఏ తద్ధ్యే వాక్షరం పరం
ఏ తద్ధ్యే వాక్షరం జ్ఞాత్వా
యో యదిచ్ఛతి తస్యతత్”

(కఠో. ద్వితీ. 16 శ్లో)

ఓం కారమే బ్రహ్మము. అదియే పరమపదంగా, సాధకుడు ఆ ప్రణవ రూపమును ఏ భావంతో ధ్యానించిన ఆ భావము నందును. “బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మైవ భవతి” అనున దిచట అనుసందేయము. ఇంకను కుతి ఇలా తెల్పుచున్నది.

“ఏ తదాలం బనగ్ం శ్రేష్ఠమ్
ఏ తదాలం బనగ్ం పరమ్
ఏ తదాలం బనగ్ం జ్ఞాత్యా
బ్రహ్మలోకే మహీయతే.”
(కఠో. ద్వితీయ. 17)

అనురీతి బ్రహ్మ పద ప్రాప్తికి గల సాధనములలో ఈ ఉపాసనయే శ్రేష్ఠ తరము.

వేదము సహితము ప్రణవ స్వరూపము. మొదట బుక్, యజు స్సామ వేదముల నుండి “భూః, భువః, స్వః” అను నది ప్రభవించెను. దానినుండి అకార, ఉకార, మకారము లుద్భవించగా నేర్పడిన రూపమే ఓం కారము. ఇదియే ఏకమైన అక్షరబ్రహ్మ.

శ్లో “అకారం బ్రహ్మరూపంచ
ఉకారం విష్ణు రూపంచ
మకారం రుద్రరూపంచ
త్రిమూర్తిం ప్రణవాత్మకం”

దీని వలన సృష్టి, స్థితి, లయ కారకులైన బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల రూపములు అకార, ఉకార, మకారములనియు, ఓం కారము త్రిమూర్తి స్వరూపమనియు విశదమగుచున్నది. అంతేగాక “అ” అనగా ఈశ్వరుడు, “ఉ” అనగా జీవాత్మ, “మ” అనగా మాయ అనియు విజ్ఞుల వివరణము. వీనిలో అకార, ఉకారములు స్వరములు. స్వతంత్రాక్షరములు ‘మ’ కారము వ్యంజనము. అందువలన యిది స్వరంతో కలిసినపుడే పలుకుబడి

నొందును. కనుక ఈశ్వరుడు జీవాత్మలో ప్రవేశించని నాడు మాయ దృగ్లో చరము కాదు. అ-మ లకు మధ్య ఉ అను వర్ణమున్నది. అనగా ఈశ్వరుడు - మాయ మధ్య జీవాత్మ యున్నది. అకార మకారములకు మధ్య నున్న ఉకారము అకారముతో కలిసి ఓ అగుచున్నది. అది ఏకరూపము. అనగా జీవాత్మ, పరమాత్మలకు అభేదం తెలియబడుచున్నది. ఇప్పుడు ఓ తో వ్యంజనమైన మకారం కలిసినను ‘అ’ లో లీనమైన ‘ఉ’ ను చేరలేదు - మకారము అనగా జీవాత్మ పరమాత్మవి చేరుకొనిన నాడు మాయ దానిని ఏమీ చేయలేదు. కనుక “ఓ మితి బ్రహ్మ” (తైత్తిరీయం) అని చెప్పుట వలన తద్రూపమే యగుచున్నది. అందుచే ఓం కార మాత్రముగ చెప్పబడిన దృశ్య మాన జగత్తంతయు బ్రహ్మమే యగుచున్నది. ఆ బ్రహ్మ ఓం కార మూలమన తెలియబడును.

“సర్వగ్ం పౌత్రద్రుహోఽ
యమాత్మా బ్రహ్మ
సోఽయ మాత్మా చతుర్స్పాత్”
(మాంధూక్యం-2వ పుట)

-అని మాంధూక్యోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. అంటే ఆ బ్రహ్మ విశ్వ, తైజస, ప్రాణ, తురీయములను నాల్గు పాదముల ద్వారమున ప్రత్యగత్మగా చెప్పబడుచున్నది. ఆత్మయొక్క విశ్వ, తైజస, ప్రాణులను మూడు పాదములే ఓం కారము యొక్క అక్షరత్రయమగుట వలన మొదటి దశయైన వైశ్వానరము ఓం కారములోని అకారమనేది ప్రథమ సూత్రమగుచున్నది. సర్వవ్యాపియైన వైశ్వానరుడు అవిద్యచే బహిర్విషయములందు జ్ఞానముతో స్థూల ప్రపంచమునందలి విషయములనే అనుభవించుచుండును. ఆత్మ

స్వరూపమైన బ్రహ్మము ఈ వైశ్వానరంలో బహిర్ముఖమై 19 ముఖములతో భాసమాన మవుతుంటాడు. (జ్ఞానేంద్రియములు, కర్మేంద్రియములు, పంచ ప్రాణాలు, అంతఃకరణ చతుష్టయము. అనునవి 19 ముఖాలు.)

తైజసుడు ద్వితీయ పాదము. ఈతడు అంతర్ముఖుడు. అనగా స్వప్నావస్థను పొందుచున్నాడు. అనగా ఈ పాదములో ఆత్మయొక్క చైతన్యం అంతర్ముఖానుభవమును పొందుచున్నది, జాగరితావస్థ యందువలె 19 ముఖముల ద్వారమున విషయ భోగములు పొంది నట్లుగ మానసికానుభవమును పొందుటచే ఇందు ప్రజ్ఞ అంతర్ముఖమై యున్నదని గ్రహించవలెను. ఈ దశయందు జీవుడు స్వప్నమందు మానసిక రూపమైన అనుభవమును పొందుటచే స్నప్నావస్థలో తైజసుడుగ చెప్పబడు చున్నాడు.

ఇక తృతీయస్థానమైన సుషుప్త్యవస్థని పొందిన ప్రాజ్ఞుడు ఓం కారములో మకార రూపుడు. ఆత్మకి గల 19 ముఖములు ఈ దశ యందుండవు. ఈ దశలో ఆత్మ ఆనందమైనస్థితిని బొందును. జాగ్రత్స్వప్నముల యందలి అనుభూతులు, వాసనలు ఏ మాత్రమును సుషుప్తియందుకాన్పింపవు ఆనందానుభూతులు, మనోవృత్తులు లేని ఏమియు తెలియనిస్థితిని బొందును. మరల సుషుప్తి నుండి ఆత్మ జాగరితమైనప్పుడు బహిర్వాసనలు, విషయములు మరల యంకురించును. ఈ సుషుప్తి యందు ఆనందానుభూతి మాత్రము బ్రహ్మపద ప్రాప్త్యానందముకాదు. అవిద్యతో గూడిన యానందమిది.

ఇక నాల్గవ పాదమైన తురీయమందు ఆత్మ వేరుగా నుండక పరమాత్మతో
(30 వ పేజీలో)

భాగవతము నందలి భక్తులు

(గత సంచిక తరువాయి)

9. కుచేలదులు

భాగవతమున ప్రహ్లాద గణేంద్రాది భక్తుల గాథలేగాక పురంజనుడు, ప్రియ వ్రతుడు, జడభరతుడు, అజామిశుడు, చిత్రకేతుడు, సుయజ్ఞుడు, అంబరీషుడు, రంతిదేవుడు, కుచేలుడు, అక్రూరుడు మున్నగు భాగవతోత్తముల చరిత్రములు ఉపాఖ్యాన రూపమున వివరింపబడి యున్నవి. వీరందరు శ్రవణ, సంకీర్తన, దాస్య సఖ్యాది భక్తిమార్గములలో నేదేనొక దాని ననుసరించి పరమేశ్వర ప్రసాదమునందిన వారే. సంసారవృక్ష స్వరూపము, శరీర సంపుటికరణ విషయము మొదలగు వేదాంత విజ్ఞాన విషయములను పురంజ నోపాఖ్యానము స్పష్టమొనర్చుచున్నది. చిత్రకేతూపాఖ్యానము ప్రధానముగ జనన మరణ స్వరూపమును నిరూపించుటయే గాక, విష్ణుభక్తులు ఇతర దైవతముల యెడ గూడ భక్తితో ప్రవర్తింపవలెనే గాని అగౌరవము చూపకగదనియు, శివ కేశవులకు తత్వతః భేదములేదనియు కూడ నుపదేశించును. “జాతస్య మరణం ద్రువమ్” అను నిజము అందరకూ విదితమే. కాని స్వజన మరణము సంభవించినపుడు దుస్సహమగు దుఃఖమును సహించి విర్లిప్తులగు నుండువారరుదు. “బంధము దుఃఖ హేతువు. దానినుండి విముక్తి నందు టయే మోక్షము” అను నీ విషయ ప్రబోధమును సుయజ్ఞోపాఖ్యానము గొప్పగ నిర్వహించినది. ఈషణత్రయమున జిక్కి కొట్టుమిట్టాడు పెద్దవారు నైతము గుర్తింపలేని యీ నగ్న సత్యమును జాలుని నోట చెప్పించుట యీ కథ యందలి విశేషము. లౌకిక, వేదాంత విష

యములు రెండును మేళవింపబడి రచింప బడిన గాథ “కుచేలోపాఖ్యానము”. మానవుడు సకలైశ్వర్యములచే తులతూగు చున్నను స్నేహితులపట్ల ధనమదాంధతను (ద్రోణునియెడ ద్రుపదునివలె) ప్రకటింప రాదు. వారికి సాయపడుట తన కర్తవ్యముగా భావింపవలెను”-అనెడి సాంఘిక నీతిని గాథ బోధించుటయేగాక “జీవేశ్వరులకు తత్త్వము ననుసరించి చూడ భేదము లేదు. కాని జీవుడు సంసారబంధమున జిక్కి మాయామోహితుడై సంచరించు చుండును. అపుడతడు కుచేలుడే. కుచేల మనగా జీర్ణవస్త్రము. వస్త్రమిచ్చట లౌకిక భోగములకు సంకేతము. అతడు సుచేలుడు కావలెనన్న హరికటాక్షమునంది తీరవలెను.” అను నాధ్యాత్మిక రహస్యము నైతము సుబోధ మొనరించు చున్నది.

భగవంతునకు నిర్మల భక్తితో సమర్పించు లేశమాత్రమైన పదార్థమైనను పదివేలుగ నంగీకరింపబడుననియు, నీచ వర్తనయై యతని భక్తింతగులని దుష్టాత్మకుండు, హేమాచలతుల్యంబైన పదార్థంబు నొసగినను అది పరమాత్మునకు సమ్మతంబుకాదనియు కూడ నీ యుపాఖ్యానము వలన నెఱుంగనగును.

10. అజామిశుడు

అజామిశుని కథయందొక వైచిత్ర్యము కలదు. “అజ=అజ్ఞానము, మిశయతి=మేళవించినవాడు అని వీని పేరున కర్థము. సార్థక నామధేయుడగు వితడు జీవితమున భ్రష్టుడు. ప్రాణోత్క్రమణవేళయందు తన చిన్న కుమారుడగు నారాయణుని పిలిచి నంత మాత్రమున యమదూతల బారి

నుండి తప్పించుకొని విష్ణుసాయుజ్యము నందినాడు. ఎంతటి పాపాత్ముడైనను భగవన్నామస్మరణమును ఏయద్దేశముతో చేసి నను ముక్తుడగుననుట కితని కథ దృష్టాంతము. జన్మించిన దాదిగా పాప కార్యము లొనరించు వాడొక్క మారు విష్ణుని స్మరించినంత మాత్రమున పుణ్యుడగునా? యను సందేహమునకు విష్ణు దూతలొనగు నీ సమాధాన మెంతయు సమంజసము. వినుడు.

ఎ) “దెందంబు పుత్రువలనం
జెందిన దని తలప వలదు శ్రీపతిపేరే
చందముల పలుకగలిగిన
నందక ధరు డండు గలరు
నాథుండగుచున్ (6-121)

శ్రీ డి. నాగసిద్ధారెడ్డి,
తిరువతి,

బి) “బిడ్డ పేరు పెట్టి పిలుచుట విశ్రామ
కేలికైన మిగుల గేలివయిన
పద్య గద్య గీత భావార్థములనైన
కమల నయను దలప కలుషపారము”
(6-122)

వాఙ్మయమున వితని గాథ ననుసరించి నిగమ శర్మ, విరంకుళుడు మున్నగు నజ్ఞామిశునివంటి వారి చరిత్రములు ప్రసిద్ధి కెక్కినవి.

11. జడభరతుడు

కర్మ క్షయము గానిదే మోక్షము లభింపదనియు బంధముచే నెంతటి వాడయినను భ్రష్టుడగుననియు భరతోపాఖ్యాన ముద్ఘోషించుచున్నది అవధూతాగ్రణి యగు నీ భరతుని పరిపాలనమువల్ల మన దేశమునకు భారతదేశమను పేరు సిద్ధించినది. (శకుంతలాదుష్యంతులకుమారుడగు భరతుడు పాలించుటచే భారతదేశమను (30 పేజీలో చూడుడు)

“పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినశాయచ
దుష్కృతామ్ ।
ధర్మసంస్థావనాథాయ సంభవామి
యగే యగే ॥”

అని శ్రీకృష్ణుని వచనము. దుర్జనులను శిక్షిస్తూ, సజ్జనులను రక్షిస్తూ, ధర్మాన్ని నిలుపుటకై భగవంతుడు యుగయుగాల్లోను అవతరిస్తాడని భావం. “గూఢముగనున్న ఆ పరమేశ్వరుడు తాను ప్రకటితమగుటయే అవతారము.”

కాలం అనాది. గడచిన అనంత కాలంలో పుట్టిన లోకకంటకులనేకులను తునుమాడి లోకంలో ప్రశాంతతను కలిగించుటకై పరమాత్ముడు ఎన్నోమార్లు అవతరించాడు. వానిలో ముఖ్యంగా చెప్పకొని స్మరింపదగ్గవి దశావతారాలు. ఈ దశావతారాలు

“మతస్యః కూర్మో మరాహస్య నారసింహోఽథ
వామనః ।

రామో రామశ్చ రామశ్చ బుద్ధః
కల్కిరేవచ ॥”

అని వరుసగా శ్లోకరూపంలో చెప్పబడ్డాయి. ఈ దశావతారాల్లో కొందరు బలిరామావతారానికి బదులుగా కృష్ణావతారాన్నికూడా చేరుస్తారు. మరి

కొందరు పెద్దలు బలిరామకృష్ణుల్లో ఏ ఒక్కరిని స్వీకరించినా ఇరువురను స్వీకరించినట్లే అని చెప్పడం కద్దు.

మన భారతీయ వాఙ్మయంలో ఈ దశావతారాలు అనేకచోట్ల అనేక గ్రంథాల్లో వర్ణింపబడ్డాయి. ప్రధానంగా మన ఆంధ్రవాఙ్మయంలో ‘దశావతారాలు - వానిపరిశీలన’ను గూర్చి అన్వేషించినట్లయితే ఒక పరిశోధనా గ్రంథమే తయారౌతుందని చెప్పవచ్చు. మన జానపదవాఙ్మయంలోను, శతక వాఙ్మయంలోను, భారత భాగవతాది మహాకావ్యాల్లోను, మనుచరిత్రాది

నాచార్యుడు సృజించిన పదాల్లో అవతరించిన తీరును స్థాలీపులాకంగా పరికించడమే ప్రకృత వ్యాసలక్ష్యం.

అన్నమాచార్యుడు మనసా, వాచా, కర్మణా శ్రీ వేంకటేశ్వరుని భక్తుడు. భక్తుడేకాదు కవీ, పండితుడూ, సంకీర్తనాచార్యుడూకూడ. శేషాద్రివైవ నెలకొనిఉన్న ‘అభయప్రదాత’ శ్రీ అలమేల్మంగావల్ల భుజే ధర్మసంస్థావనార్థమై యుగయుగాల్లో అవతరించినాడనీ, ఎన్నోఘనకార్యాలు సాధించాడనీ అన్న మయ్య భావన. ఆ భావనలోనే తన్మయుడై అన్నమయ్య అహోరాత్రాలు

దశావతారములు - అన్నమయ్య

శ్రీ జూలకంటి బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఎం. ఎ., తిరుపతి.

ప్రబంధాల్లోను, అనేకయక్షగానాల్లోను ఈ దశావతారాలు చాల చక్కగా చిక్కగా వర్ణింపబడివున్నాయి. పూర్వం నుంచీ జానపదుల్లో పాటలుగాను, పదకవితలుగాను, కీర్తనలరూపంలోను దశావతారాలు తెలుగునాట, తెలుగునోట అత్యంతప్రచారాన్ని పొందాయి. లలితకళల్లో చరకళలైన సంగీతసాహిత్యాల్లోనేకాక, స్థిరకళలైన చిత్రలేఖన, శిల్పకళల్లోకూడ దశావతారాలు ప్రముఖ స్థానాన్ని ఆక్రమించి వున్నాయని వక్కాణించవచ్చు. అందుచేతనే ప్రతి విష్ణ్వలయ గోపురాలమీదా, కుడ్యాలమీదా ఈ దశావతారాల శిల్పాలు, చిత్రాలు నయనానందకరంగా దర్శనమిస్తుంటాయి.

ఈ దశావతారాలు ‘హరియవతార’ మని కొనియాడబడిన తాళ్లపాక అన్నముని వాఙ్మయంలో, అంటే ఆ సంకీర్తన

అలాపించినాడు. ఆ ఆశుకవితాలాపనలే “సర్వమంత్ర రహస్యోద్భావనములై న” పదకవితలుగా విరాజిల్లినాయి. అందుకే అన్నమయ్య కేవలం భక్తుడుగానేగాక ‘పదకవి తాపితామహుడు’గా కూడ లోకంచే కీర్తింపబడ్డాడు.

తెలుగువారి చేశీయతకు అద్దంపట్టేవి పొడుపుకథలు. ఈ పొడుపుకథలు ఆశాల గోపాలంలో జిజ్ఞాసను రేకెత్తించి ఆలోచనాసక్తిని పెంపొందింపజేస్తాయి. ఉదాహరణకు

“మూడుకన్నులుండు ముక్కుంటియునుగాడు
జాట్టగలదు నెమిలి పిట్టగాడు”

అని ఆలంకారికంగా టెంకాయనుగూర్చి చెప్పబడిన పొడుపుకథలో ఒక అర్థోత్స కథ ద్వితీయమౌతుంది. ఈ పొడుపు కథల సరళిలోనే అన్నమయ్య దశావతారాలను ఈక్రింది పాటలో ఎలావర్ణించాడో చిత్తగించండి :

రామక్రియ

ఎవ్వఁడోకాని యెడఁగరాదు కడు
దవ్వలనేవుండు తలఁపులోమందు ||వల్లవి||
ఎడయపు తనరెక్కలెగసిపోలేడు

కడు దాఁగు గాని దొంగయుఁ గాఁడు
వడిఁగిండు పడును నేవకుఁడునుఁ గాఁడు
వెడఁగు గోట్లవెంచు విజుఁడునుఁగాఁడు ||ఎవ్వఁ||

మిగులాఁ బొట్టివాఁడు మింటికిని బొడవు
జగదాచ తపసివేషములును,
చుగువకై పోరాడు మరి విరక్తుఁడును
తగుఁ గాఁపు బినులు నెంతయుఁదెల్లఁ దనము ||ఎవ్వఁ||

కరుణల వలపించు తగిలిపైకొవఁడు
కురగముఁ దోచు రొతునుఁ గాఁడు
తిరువేంకటాద్రిపైఁ దిరుగు నెప్పుడును
వరమమూర్తియై వరగు పీనుఁడు ||ఎవ్వఁ||

భగవంతుడు దవ్వల, అవ్వల, తలపులో, మలపులో అంతటావుంటాడు. వాడు సర్వాంతర్యామి. కాని వాడే వీడని, ఇలావుంటాడనీ, ఎరుగుట కడు

అసాధ్యమనీ పల్లవిలో అన్నమయ్య వాకొన్నాడు. కాని పాట చివరి రెండు పాదాల్లో వేంకటాద్రిపై వెలసిన ఘనుడే డనీ, వాడే యుగయుగాల్లో అవతారాలెత్తాడనీ వర్ణిస్తున్నాడు అన్నమయ్య.

‘ఎడయపు తనరెక్కలెగసి పోలేఁడు’ అనుపాదంలో మత్స్యవతారం వర్ణింపబడింది. చేపకు రెక్కలుంటాయి. అంత మాత్రంచేత అది పక్షివలె ఎగరలేదని సారాంశం. ‘కడుదాఁగుఁగాని దొంగయుఁగాఁడు!’ దాక్కునేలక్షణందొంగది. తాబేలుకూడా తనతలను లోపలికి ముడుచుకొని దాక్కుంటుంది. అంత మాత్రంచేత అది దొంగగాదు. అందువల్ల పై వాక్యంలో విష్ణువు యొక్క కూర్మవతారం వర్ణింపబడింది.

“మిగులాఁ బొట్టివాఁడు మింటికిని బొడవు” అని చెప్పడంలో మొదట పొట్టిగానుండి తదుపరి బ్రహ్మాండాన్నావరించిన వామనావతారం విరోధాభాసంతో వర్ణింపబడింది. ‘జగదాలు తపసివేషములును’ తాపసులకు శాంతం సహజ లక్షణం. కాని వేషం చూస్తే తాపసిగా వుండీ, ఊత్రియులతో జగదాలాడిన శ్రీ వరశురాము డిందు వక్కాణింపబడ్డాడు. ‘మగువకై పోరాడు మరి విరక్తుఁడును’ అన్న వాక్యంలో సీతకోసం రావణునితో పోరాడి జయించిన తదుపరి, సీతను త్యజించిన రామావతారమిందు స్పష్టం చేయబడింది. “తగుఁగాఁపుఁబనులు నెంతయుఁ దెల్లఁదనము” నాగేలి ధరించిన కాపులు సేద్యం చేసి నల్లబడివుంటారు. కాని నాగేలినీ ధరించిన వాడైనా, తెల్లగా వుంటాడనుటలో బలరాము డిందు పేర్కొనబడ్డాడు. ‘తరుణుల వలపించు తగిలిపై కొనఁడు’ అన్న

వాక్యంలో త్రిపురస్త్రీలను వలపించుకొని తానుమాత్రం వారి వలలోతగలని బుద్ధావతారం స్పష్టం కావింపబడింది. ‘తురగముఁదోలు రౌతునుఁగాడు’ గుఱ్ఱంమీద సంచరించును - అంతమాత్రం చేత గుఱ్ఱపురౌతు గాదనుటలో కల్కవతారం వర్ణింపబడింది.

ఇట్లు అన్నమయ్యపై పాటలో కొన్ని విశిష్ట లక్షణాలద్వారా వర్ణించి దశావతారాలు తనజీవితసర్వస్వమైన శ్రీ వేంకటేశ్వరునిలో చూచి తనివి చెందినాడు.

యాచకుల కోరికలను తీర్చువారిని దాతలంటారు. కాని యాచకుల సమస్త కోరికలన్నీ నెరవేర్చెడి దానపరులు లోకంలో చాల అరుదు. అట్టి దాతను అన్నమయ్య కనుగొన్నాడు. ఆ ఉత్తమ దానపరుడు చేసిన దానాలను వల్లెవేస్తూ తద్వారా ‘అల్పాక్షరాలలో అనల్పార్థరచన’ అన్నట్లుగా శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క దశావతారాలను ఈక్రింది పాటలో పేర్కొన్నాడు అన్నముని.

సామంతం-అవతారాలు

తానే కాకెవ్వరు మాకు దాతయు దైవము తన-
లోవఁబెట్టుకొని మాకు లోనై నవాఁడు ||వల్లవి||
చదివించి కూడువెట్టి జారకుండనిల్లుగట్టి
బెదురులేని బుద్ధి పిన్ననాడే చెప్పి
యెదిరినదిగి ద్రవ్యమిది గొమ్మునుచువిచ్చి
పదిలమై తమ్ముఁబాలించువాఁడు ||తానే||

మోహవియోగమ్ము మోహానురాగమ్ము
దేహవిభాగంబు దెలిపిన కలికి
ఐహికమున వేంకటాచలాధీశుడై సర్వ-
దేహరక్షకుడై తిరుగుచున్నాఁడు ||తానే||

‘మాకు దాతా, దైవమూ నీవే నయ్యా! నీవుకాక మరెవరు మాకు దిక్కు? మమ్ము కడుపులో బెట్టుకొని (25వ పేజీలో చూడుడు)

భక్తివినాసన్మార్గముగలదే?

(గత వంకిత కథవాయి)

‘పద్మమువంటి మోముగల లక్ష్మీదేవికి నమస్తారము. కీరసాగరమున జనించిన సతీమణికి నమస్కారము. చంద్రునికి, అమృతమునకు తోడబుట్టిన సాధ్వికి నమస్కారము. శ్రీ మన్నారాయణునికిల్లాలైన తల్లికి నమస్కారము.

‘దయానమద్రాయ సదీశ్వరాయ

ధనేశమిత్రాయ సుధామయాయ ।

కారుణ్యరూపాయ ఆయుస్కరాయ

శివానమేతాయ నమశ్శివాయ ॥

శంకర భగవత్పాద కృత శివస్తుతి.

‘దయా నముద్రుండును, సదీశ్వరుండును, కుబేరునికి మిత్రుడును అమృతమయ్యుండును, కరుణాస్వరూపుడును ఆయస్కరుండును. పార్వతీ సమేతుండు నగు సదాశివునికి నమస్కారము.

శ్రీ సింగనమల్ల రాధాకృష్ణయ్య

సిమెంటునగర్.

శ్లో॥ ఏకేన చక్ర మవరేణ కరేణ శఙ్ఖ

మన్యేన సింధు తనయామవలమ్బ్యతిష్ఠన్ ।

వామేకరేణ వరదాభయ హస్తముద్రాం

లక్ష్మీన్యసింహ మమదేహికరావలమ్బుమ్ ॥

— కరావలమ్బ స్తోత్రము

‘ఒకచేత చక్రమును, యింకొక చేత శంఖమును అంకస్థలమున లక్ష్మీదేవిని కలిగి వరదాభయ హస్తముద్రలతో వెలయు న్యసింహుడు చేయూత నొసగు గాక :’ అని చేయు యీ స్తోత్రము ఒక శరణాగతియే.

భగవత్పన్నిదాన మంతదూర ముండ గనే పునః పునః ప్రణామములు చేయుచు ద్వారపాలక. వై నతేయ, విష్వక్సేనాది పరివారగణములనుస్తుతించుచు ప్రదక్షిణములు

సల్పి దివ్య సన్నిధిని చేరుట శ్రీ వైష్ణవ సంప్రదాయము. భగవద్రామానుజుల శ్రీ వైకుంఠ గద్యలోని క్రింది వాక్యమును పరిశీలింపుడు.

‘దూరాదేవ భగవంతం శేష భోగే శ్రీయానహాసీనం వై నతేయాదిభిః సేవ్య మానం, నమస్త పరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమః,’ ఇతి ప్రణమ్యోత్థా యోత్థాయ పునః పునః ప్రథమ్యాత్యస్త సాధ్వసవివ యావనతో భూత్వా భగవత్పా రిషద గణనాయకైర్ద్వారపాలైః కృపయా స్నేహగర్భయా దృశాఽవలోకితః సమ్యగభివర్ణితైః సైరేవానుమతో భగవంతము పేత్య, శ్రీమతామూలమస్త్రేణ ‘మామై కాన్తి కాత్యన్తిక పరిచర్యా కరణాయ పరి గృహ్ణీష్వ ఇతియాచమానః ప్రణమ్యాత్మా నం భగవతే నివేదయేత్.’

భక్తుడు భగవత్పన్నిధికి పునః పునః ప్రణామములు చేయుచు అవనతశిరస్సుడై ప్రదక్షిణములు సల్పుచు నేగవలెను. ఏక ప్రదక్షిణము, ఏక నమస్కారము విషిదము.

నమః అనగా నమస్తారమవి యర్థము. ఈ పదమును వ్యాఖ్యానించుచు శ్రీ పిత్తై లోకాచార్యులవారు —

‘నమస్సు ‘న’ ఎస్టుమ్, ‘మ’ ఎస్టుమ్ ఇరణ్ణుపదమ్, ‘మ’ ఎన్నిఱ విత్తార్ తన క్కురియ నెన్నిఱదు; ‘న’ ఎస్టుమ్ అత్తై త్త విల్క్కిఱదు ఆక నమః ఎన్నిఱ విత్తార్ తనక్కురియ నన్ఱెన్నిఱదు.’

అని కృప జేసినారు. వీరి యీ వ్యాఖ్యను తెలుగున కనువదించుచు శ్రీ కాంచీ జగదాచార్య సింహానాధీశులగు శ్రీ ప్రతివాద భయంకరమ్ ఆజ్ఞంగరాచార్య పూజ్య పాదులు:

“నమస్సు ‘న’ అవియు ‘మ’ అవియు రెండు పదములు. ఇది అవాంతర పద విభాగమని గ్రహించునది. ‘మ’ అనునది షష్ఠ్యంత ‘మ’ శబ్దము. ‘మ’ అనుటకు ‘తనకు’ అని యర్థము. ‘నేను నా పొమ్మును కాను. నాకు నేనే స్వామిని కాను’ అను నర్థము నిర్ధారించబడినది.” అని యనుగ్రహించినారు.

విశ్వరూపవందరసముచే ధన్యుడయిన అర్జునుడు పులికితాంగుడై సాష్టాంగ నమస్కారములు చేయుచు, చేసిన స్తోత్రము విట స్మరించుట భవతారకము.

శ్లో॥ వాయుర్యమోఽగ్నిర్యరుణ శృశాంకః

ప్రణాపతి స్త్యంప్రపితామహశ్చ ।

సమో నమస్తేస్తు సహస్ర కృత్యః

పునశ్చ భూయోఽపి నమో నమస్తే॥

— భగవద్గీత-11-39

పై శ్లోకమును వ్యాఖ్యానించుచు శ్రీ మచ్ఛంకర భగవత్పాదులు ముడివిన వాక్యములు భగవద్రామానుజుల ‘ప్రణమ్యోత్థా యోత్థాయ పునః పునః ప్రణమ్యాత్యస్త’ అను వాక్యముల సమర్థించుచున్నవి. అవధరింపుడు.

“సహస్ర కృత్యః - పునః చ భూయః అపి నమో నమః తేభవానో నమస్కార క్రియాభ్యాసావృత్తి గణనం కృత్వా సుఖ ఉచ్యతే. పునః చ భూయః అపి ఇతి శ్రద్ధా భక్త్యతిశయాద్ ఆపరితోషమ్ ఆత్మనో దిర్యయతి.” — శంకరభాష్యము

‘భగవంతుడగు శ్రీకృష్ణునకు చేయు నమస్కారము దశాశ్వమేదావభృతస్నాన తుల్యము. అయినను దశాశ్వమేధములు చేసిన పుణ్య పురుషుడు పునర్జన్మము నందును. శ్రీకృష్ణ నమస్కారము చేసిన వారికి పునర్జన్మ నాస్తి’ అను భీష్మవ్రత రాజమును స్మరింకము.

శ్రీ వేదనారాయణస్వామివారి ఆలయం,

నాగలాపురం

ఆలయ కార్యక్రమాలు, ఆర్జిత సేవలు

ఉదయం

సుప్రభాతం	—	6-00 గం॥ నుండి	6-30 గం॥ వరకు
విశ్వరూప సర్వదర్శనం	—	6-30 ,,	8-30 ,,
తోమాలసేవ	—	8-30 ,,	9-00 ,,
సహస్రనామార్చన	—	9-00 ,,	9-30 ,,
మొదటిగంట, బలి, శాస్త్రమొర	—	9-30 ,,	10-00 ,,
సర్వదర్శనము	—	10-00 ,,	11-30 ,,
అష్టోత్తరనామార్చన, 2 వ గంట	—	11-30 ,,	12-00 ,,
తీర్థానము	—	మధ్యాహ్నం	12-00 గం॥

సాయంత్రం

సర్వదర్శనం	—	4-00 గం॥ నుండి	6-00 గం॥ వరకు
తోమాల, అర్చన, రాత్రి కైంకర్యములు	—	6-00 ,,	7-00 ,,
సర్వదర్శనం	—	7-00 ,,	8-45 ,,
ఏకాంతసేవ	—	8-45 ,,	9-00 ,,
తీర్థానము	—	రాత్రి 9-00 గం॥	

ఆర్జిత సేవలు

ఆర్చన రు. 3-00

హారతి రు. 1-00

ఏకోఽపి కృష్ణస్య కృతః ప్రణామో
దశాశ్వమేవావభృదేన తుల్యః ।
దశాశ్వమేధీ పునరేతి జన్మ
కృష్ణ ప్రణామీ నపునర్భవాయ ॥

దాస్యము

గుణమాహాత్మ్యానక్తి రూపానక్తి పూజానక్తి
స్మరణానక్తి దాస్యానక్తి సఖ్యానక్తి వాత్స
ల్యానక్తి

కాన్తా సక్త్యాత్మ నివేదనానక్తి

తన్మయతానక్తి పరమ విరహానక్తి రూపా
ఏకస్యేకాదశధా భవతి '

నారదభక్తి సూత్రము

నారద మతాను సారముగల ఏకాదశ
విధ భక్తులలో దాసులొకరు. దాసు సంప్ర
దాయము దక్షిణ భారతమున సుప్రసిద్ధము.
దీని నారంభించిన మహామనీషి పురందర
దాసు. సేవక భావముతో భగవంతుని
యజమానిగా కొలుచుటయే దాసు సంప్ర
దాయము. ఇదియు నొకవిధమైన శరణా
గతియే.

'తవదాసోఽహం తవదాసోఽహం
దాసోఽహం తవదాశరథే' అని త్యాగరాజు
కీర్తించినాడు.

శ్రీ వైష్ణవులు దాసాను దాసులు.
దాసోఽహమ్మను సూత్రము శ్రీ వైష్ణవుల
జీవనాది. వారు నిత్యకింకరులు (శేషా
వస్థోచితాశేష శేషతైక రతిరూప నిత్య
కింకరోభవ.....శరణాగతిగద్య).

దాసోఽహమ్మనిన భక్తులను స్వామి
తప్పక రక్షించుననుటకు గజేంద్రరక్షణము
ద్రౌపదీ మానసంరక్షణములే ప్రబల నిదర్శ
నము.

'లోకస్య వ్యసనాప నోదన కరోదాసస్య
కిన్నత్వమః ?' అని కుల శేఖరాశ్వాసురుల
ప్రశ్న.

(ముగింపు వచ్చే మాసంలో)

సప్తగిరి

“దాంవాక్కు బ్రహ్మవాక్కు” అన్నది ఆర్యోక్తి. కల్లకపట మెరుగని పిల్లలను పరమాత్ముడితో పోల్చడం అన్ని భాషలలోనూ అన్ని దేశాలలోనూ అనూచానంగా వస్తున్న ఆచారమే! ‘పిల్లలూదేవుడూ చల్లనివారే కల్లకపట మెరుగని కరుణామయులే’ అని తెలుగులో ఒక కవి గానంచేస్తే “పాపలు మంచికి దూపాలు, దేవుడి గుడిలో దీపాలు” అంటూ ఆదేశావళిలో ఇంకొక కవి పసిపాపల్ని ప్రశంసించాడు.

సరస్వతీ నమస్తుభ్యమ్ .....

ఇలా శిశువులు స్వభావసిద్ధంగా మంచివారైనప్పటికీ, సానపట్టవిదే రత్తు మైనా ప్రకాశించనట్లు విద్యాబుద్ధులు గర జించే వారు అభివృద్ధికిరారు. ఒకవ్యక్తి సడతగాని జీవితంలో అతడి సాఫల్యవైఫల్యాలుగాని బాల్యదశలో అతడు పొందిన శిక్షణపై ఆధారపడివుంటున్నది సర్దులూ అంగీకరించిన సత్యం. శిశువులకు తల్లి ముందులే మొదటి గురువులు. ఇల్లే వారికి తాలిపాఠశాల. కాని నేటి నవనాగరిక యాంత్రిక జీవన సరళిలో శిశువుల శిక్షణ పట్ల తల్లిదండ్రుల బాధ్యతలు పరిమితమై పోతున్నవి. చిన్నారి చిరుత ప్రాయం నుంచే శిశువులు ఇల్లు విడచి పాఠశాలల నాశ్రయించవలసి వస్తున్నది. ఈ పరిస్థితులలో సమాజంలో బాలల విద్యాలయాలు ఎంతో కీలకమైనపాత్రను నిర్వహించ వలసి వస్తోంది.

ఎలిమెంటరీస్కూలునుంచి యూనివర్సిటీ వరకుగల తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి బృహత్ విద్యావ్యవస్థలో బాలల విద్యాలయాలు అదినుంచి అధిక శ్రద్ధా సక్తులకు పాత్రమౌతూవచ్చాయి. బాల బాలికలలో సచ్ఛింతను నైతిక విలువలను పెంపొందించేదృక్పథంతో దేవస్థానంవారు

తమ స్వంత పర్యవేక్షణలో ఎన్నో పాఠశాలలను నిర్వహిస్తున్నారు. కేవలం నైతిక, దార్శిక విద్యాబోధనకేగాక మానవ వ్యక్తిత్వ సర్వతోముఖ వికాసానికి అవసరమైన అన్ని విద్యలకూ, కళలకూ దేవస్థాన పాఠశాలలు వుండటం గమనార్హం. ఈ

నడుస్తున్న అతిపెద్ద పాఠశాల ఇది. ఇందులో ఒకటినుంచి ఐదువరకు తరగతులున్నవి. రాశిలోనేగాక వాసిలోకూడా ఇది మేటి పాఠశాల అనడానికి రెండు సంవత్సరాలు వరుసగా ఇది రాష్ట్రంలోకి ఆదర్శ పాఠశాలగా ఎన్నికై రోలింగ్

బాలల సంక్షేమ కృషిలో దేవస్థానం

శ్రీ కందాటి చెంచుకృష్ణయ్యశెట్టి, తిరుపతి

ఆంధ్రరాజ్యీయ బాలల సంవత్సరంలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి బాలవిద్యా మందిరాలను వాటి ప్రగతిని స్థానికులకంగా పరిశీలించడం ఈ వ్యాస ప్రయోజనం.

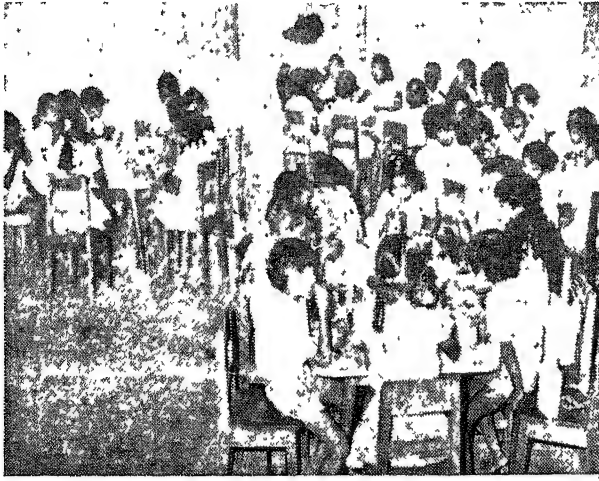
శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాథమిక పాఠశాల — తిరుమల

చిత్తూరు జిల్లాలోకేగాక రాష్ట్ర మొత్తం మీదగల ప్రాథమిక పాఠశాలలోకెల్లా ఇది చెప్పుకోదగ్గది. 1926 సం॥ లో ఇది ప్రభుత్వం వారిచే గుర్తింపబడినది. స ల భై నెక్షన్లతో రెండువేలా రెండువందలమంది విద్యార్థులతో 48 మంది ఉపాధ్యాయులతో

పీల్టను పొందడమే ప్రత్యక్ష తార్కాణం.

ఈ పాఠశాలను ఇంతగా రాజీంపుకు తెచ్చిన ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ వై. జ్ఞానచంద్రవర్మగారికి 1978 సంవత్సరంలో స్వర్ణ పతకం ప్రధానంచేసి దేవస్థానం ప్రతిభకు పట్టాభిషేకం చేసింది. ఈ పాఠశాల విద్యార్థి చిరంజీవి బి. ఆదినారాయణ 1977 సం॥ లో జరిగిన వ్యాసరచన పోటీలలో రాష్ట్రస్థాయిలో ప్రథమ బహుమతిని పొంది ఆనాటి విద్యామంత్రి శ్రీ మండలి వెంకటకృష్ణారావుగారిచే మన్ననలను, మొమెంటోను అందుకొన్నాడు.

ఈ పాఠశాల దినదినాభివృద్ధిని గమ

ఇష్టాన్న భోజనాలను ఇంపుగా ఆరగించే చిన్నారులు

నించిన దేవస్థానం యాజమాన్యంవారు దీని నూతన భవన నిర్మాణార్థం 15 లక్షల గ్రాంటును మంజూరుచేసి సత్వరంగా భవనాన్ని నిర్మిస్తున్నారని.

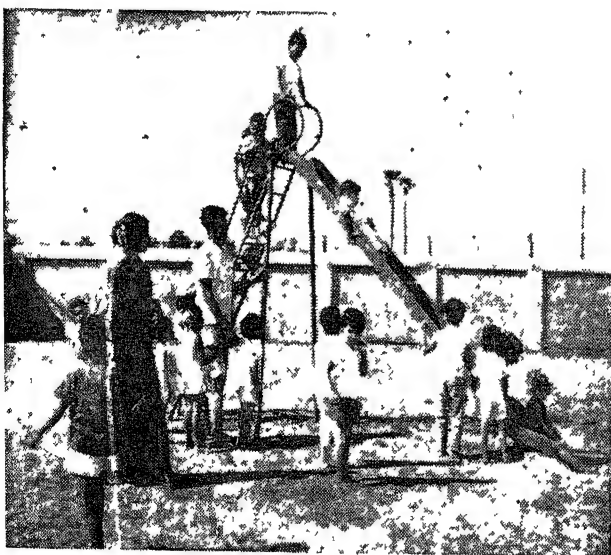
శ్రీ వేంకటేశ్వర వేదశాస్త్రాగమ విద్యకేంద్రం - తిరుమల.

ఇది విశ్వవ్యాప్తమయిన విద్యాసంస్థ. 1926 సం॥ లో కేవలం వేదపాఠశాలగా ప్రారంభమైన ఈ విద్యాలయంలో ఆ తర్వాత సంస్కృత భాషా సాహిత్యాల అధ్యయనానికి కూడా స్థానం కల్పించబడింది. ప్రస్తుతం ఇది వేదశాస్త్రాగమ విద్యా కేంద్రంగా వెలుగొందుతూవుంది. ఈ సంవత్సరం ఈ పాఠశాలలో గల విద్యార్థుల

సంఖ్య 180. విద్యా బోధకుల సంఖ్య 21 ప్రెస్సిపాల్ గారు దీనికి ప్రధానాధికారి. వది నుండి పన్నెండేళ్ళ ప్రాయం గలిగి 5 వ తరగతి పాసయినవారికి మాత్రమే ఇందులో ప్రవేశం దొరుకుతుంది. వేదము, సంస్కృత కోర్సులలో బ్రాహ్మణులకు, బ్రాహ్మణే తరులకు ప్రవేశం కలదు.

వేద విద్యలందు ఋగ్వేదము, శుక్ల, కృష్ణ యజుర్వేదములు, సామవేదము కలవు. అధర్వణ వేదాధ్యాపన లేదు. పాంచరాత్రాగమము, వైఖానసాగమము, శైవాగమము, మరియు స్మార్తాగమములు కలవు. ప్రబంధము, దివ్యప్రబంధములు కలవు. దేశంలో ఇన్ని వైదిక విద్యా శాఖ

క్రీడా పాఠశాలలో బాల బాలికలు

లతో నడచు విద్యకేంద్రాలలో ఇదే ప్రధానమైనది. వేదాలతోబాటు ఇక్కడ ప్రవేశ పరీక్ష వరకూ ఆరేళ్ళపాటు సంస్కృతంలో కూడా శిక్షణ ఇస్తున్నారు. ప్రవేశపరీక్ష తర్వాత ఇక్కడి విద్యార్థులు తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్య కళాశాలలో చేరి శిరోమణి పట్టభద్రులు అవుతున్నారు. ఈ పాఠశాలలో చదివే విద్యార్థులందరూ ఉచిత భోజన ఆవాస సౌకర్యాలను అనుభవిస్తున్నారు. విద్యాపరిపూర్తి తర్వాత వారికి ఉపాధి సౌకర్యాలను కల్పించే బాధ్యతను కూడా ఇటీవల దేవస్థానం స్వీకరించింది. ఇక్కడ వేదవిద్యలో విద్యాంశులైన వానిని దేవస్థానంవారు వేదపారాయణదార్లుగా నియమిస్తూ వున్నారు.

ఇదివరకు ఈ వేదకేంద్రంలో పది సంవత్సరాల అధ్యయనం గల క్రమపాతి కోర్సు మాత్రమే వుండేది. కాని ఇటీవల ఆ కోర్సు పెదమూడు సంవత్సరాల అధ్యయనం గల ఘనపాతి కోర్సుగా మార్చబడింది.

మొత్తం మీద సంస్కృతంలో తప్ప మిగతా అన్ని వైదిక విద్యాశాఖలలోనూ 13 సంవత్సరాల అధ్యయనం వుంది. ఇది పట్టభద్రుల స్థాయికి సమానము. లౌకిక వ్యవహారం కొరకు ఆంగ్లం, తెలుగు భాషల్ని కూడా ఇక్కడ నేర్పబడుతున్నాయి.

ప్రతి సంవత్సరమూ వేద విద్యతో సదస్సువారు ఈ విద్యా కేంద్రంలో పరీక్షలను నిర్వహించి విద్యార్థులకు ఉత్తీర్ణత పత్రాలు అందజేస్తుంటారు.

గురుకుల వాతావరణంలో నడిచే ఈ వేద విద్యా కేంద్రంలో విద్యార్థులు విధిగా కట్టు, బొట్టు, జుట్టు నియమాలను పాటించి ప్రాచీన కాలంనాటి మునిబాలకుల్ని స్మరణకు తెస్తువుంటారు. ఇక్కడ శైలవుదినాలుకూడా ఇతర విద్యా సంస్థలకు

(23 వ పేజీలో చూడుడు)

(18వ పేజీ తరువాయి)

భిన్నంగా వుంటాయి. ఆస్థమి, చతుర్థశి, అమావాస్య లేక పౌర్ణమి, పాడ్యమిరోజులలో వేనాధ్యయనం వుండదు. ప్రతి శుక్రవారం ప్రత్యేక పూజలు, దార్శికోపన్యాసాలు వుంటుంటాయి. తిరుమలలోగల ఆర్ష సంస్కృతి సన్నుత కార్యక్రమాలకు దీనితో అనుబంధంవుంది. హిందూమతానికి ద్వారకులగు మహనీయులు కంచికామకోటి పీఠాధిపతులు, శృంగేరి జగద్గురు స్వాముల వంటివారు ఈ ఆగమ విద్యావిహారంలో ప్రత్యేక దార్మిక కార్యక్రమాలను అనుగ్రహించివున్నారు. భారత దేశావ్యక్షితు, ప్రధానమంత్రి, ముఖ్యమంత్రివంటి రాజకీయ శిష్టు లెందరో గతంలో ఈ విద్యాలయాన్ని సందర్శించి దీని విశిష్టతను ప్రశంసించి వున్నారు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర మూక, బదిర మరియు అంధులపాఠశాల

ఈ పాఠశాల 1974 జూన్ 25 వ తేదిన స్థాపించబడినది. గ్రేడ్ I మొదలు గ్రేడ్ IV వరకు మరియు గ్రేడ్ VI లో మొత్తం 76 మంది విద్యార్థులు ఇందులో వున్నారు. ప్రస్తుతం మూక, బదిర విద్యార్థులేగాని అంధులెవరూ ఇక్కడలేరు. కులమత వివక్షతలేకుండా వికలాంగులైన బాల బాలికల కందరికీ ఇందులో ప్రవేశంవుంది.

అయిదు మొదలు పది సంవత్సరాల వరకు వయసుగల బాలికే ఇందులో ప్రవేశార్హతవుంది. ప్రిన్స్పాల్ గారు వీనికి పర్యవేక్షకులు. ఏడుగురు ఉపాధ్యాయులు నలుగురు ఉపాధ్యాయినులు ఇక్కడ బాలలకు తర్ఫీదునిస్తున్నారు. అధ్యాపకులందరూ మూక బదిరల విద్యాబోధనలో ప్రత్యేక శిక్షణపొందినట్టి అనుభవశాలురే. తిరుపతి రామ్ నగర్ లో వికాలమైనభవనం, హాస్టల్ సౌకర్యాలుగల ఈ వికలాంగుల

బాల బాలికలకు ఉచిత వైద్యసౌకర్యం

విద్యకేంద్రం డిక్షణదేశంలోగల ఇట్టి వాటిలో ప్రముఖమైందిగా చెప్పవచ్చును. ఈ పాఠశాలలో అడుగు పెట్టబప్పుడు నోరు పిప్పి మాటలాడలేని బాలులు, చెవులతో వినలేని చిన్నారులు పాఠశాలను వదిలే నాటికి చక్కగా మాటలాడుతూ చెవులారా వినగలుగుతూ తమ దురదృష్టానికి పీడోలు చెప్పి ఆత్మవిశ్వాసంతో నూతనోత్సాహంతో లోకంలోకి ప్రవేశిస్తూ వుంటారు. ఇక్కడ చదువు పూర్తిచేసిన వారు ఎందరో ఉద్యోగాలుచేస్తూండటం ఈ సంస్థకు గర్వకారణం. స్వయం ఉపాధి విమిత్తం ద్రామింగు, కుటుంబంలోకూడా శిక్షణ గరపడం ఈ పాఠశాల ప్రత్యేకత ఈ పాఠశాల అభివృద్ధికి దేవస్థానం వారు కొత్త ప్రణాళికలను సిద్ధం చేస్తూవున్నారు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర బాలమందిర్ - తిరుపతి

తల్లిదండ్రులులేని పేద విద్యార్థిని విద్యార్థులకు ఉచిత భోజనవసతి సౌకర్యాలు కల్పించడానికి వృద్ధేశించిన ఈ బాలమందిర్ 1948 సంవత్సరంలో స్థాపించబడింది. ప్రస్తుతం దేవస్థానం పాఠశాలలలో చదివే 137 మంది బాలబాలికలు ఇక్కడ ఆశ్రయం పొందుతున్నారు. ఇది ఒక సెక్రెటరీ నేతృత్వంలో పనిచేస్తున్నది. ఒక గుమాస్తా, ఇద్దరు రికార్డు అసిస్టెంట్లు

ఒక అటెండర్, ఒక మేల్ మేట్రన్ ఇక్కడ గల సిబ్బంది. కుంటివారయిన పిల్లలకు నహాయకులుగా ఇదరు లేడీ మేట్రస్లు కూడా వున్నారు. బాలబాలికలకు పౌష్టికాహారం, దుస్తులు మొదలు కొని ఆట పాటలవరకూ వారి సకలావసరాలనూ తీర్చే అభయభావం ఈ బాలమందిర్ ఇక్కడి విద్యార్థులంతా సోదరభావానికి, సౌమ్య సౌశీల్యాలకు, క్రమశిక్షణాయుతమైన సామూహిక జీవనానికి లోనై చక్కని అభివృద్ధిని సాధిస్తూవుంటారు. ఇందుకు నిదర్శనంగా ఈ బాలమందిర్ ఆశ్రయంలో పెరిగి పెద్దవారై దేవస్థాన నేవలో వున్న వున్నతోద్యోగులను ఎందరినో చూపవచ్చును

శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల

బాలమందిర్ కు అనుబంధంగా దాని ఆవరణలోనే నెలవేర్చరచుకొన్న ఈ పాఠశాల 1951 సం॥ నుండి పనిచేస్తున్నది. ఒకటవతరగతి నుంచి ఏడవతరగతి వరకూ 18 నెక్లస్లు వున్నవి. ప్రస్తుతం 1062 మంది బాల బాలికలు ఇక్కడ విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారు. ఏడుగురు ఉపాధ్యాయులు, పది హేనుమంది ఉపాధ్యాయినులు వీరికి శిక్షణ గరపుతున్నారు. అయిదు సంవత్సరాలు

పూర్తిచేసిన బాల బాలికలు ఇక్కడ చేర వచ్చును. ఈ పాఠశాల పురోభివృద్ధికోసం ప్రధానోపాధ్యాయులుగా రుయథాశక్తి కృషి చేస్తున్నారు. వారి కృషికి దేవస్థానం సహకారం జరపితే త్వరలో ఇది తిరుమలలో గల ప్రాథమిక పాఠశాలవలె ఒక బృహత్ విద్యాసంస్థ కాగలదని చెప్పవచ్చును.

శ్రీ పద్మావతీ స్త్రీల కళాశాల వారి నర్సరీ మరియు ప్రైమరీ స్కూలు

శ్రీ పద్మావతీ స్త్రీల కళాశాలలోని హోమ్ నైస్సు డిపార్టుమెంటుకు ఆనుబంధంగా 1988 సం॥లో ప్రారంభమైన ఈ నర్సరీస్కూలు శిశు సంరక్షణ, బాలల శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యం వగైరా విషయాలకు అధిక ప్రాధాన్యత నిస్తున్నది. ఒక స్కూలు ఇన్ ఛార్జి, మరొక ఉపాధ్యాయుని ఇక్కడి పిల్లలకు అధునాతన ఆంగ్ల విద్యావిధానాలద్వారా శిక్షణ గరపుతున్నారు. బాల బాలికల ఆంగ్ల భాషా పరీక్షయన్ని పరీక్షించిన పిదపనే ఇక్కడ పిల్లలను చేర్చుకొంటారు. ప్రతి సం॥ జూన్ నెలలో కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ గారు అడ్మిషన్లు జరుపుతుంటారు. జూనియర్ నర్సరీలో పిల్లలకు 3 సం॥ వయసు, సీనియర్ నర్సరీ కయితే 4 సం॥ వయసు వుండాలి. ఇది ఉచిత పాఠశాల కాదు. బోధనా రుసుం మొదలగు వివరాలు ప్రవేశ దరఖాస్తుతో బాటు ఇచ్చే ప్రాస్పెక్టస్ లో వుంటాయి.

నర్సరీస్కూలు చదువు పూర్తయిన పిల్లలకోసం ఇదే ఆవరణలో ప్రైమరీ స్కూలువుంది. ఇందులో ఒకటి నుంచి ఐదు వరకు తరగతులున్నాయి. తరగతికి 30 మంది చొప్పున మొత్తం 150 మంది బాల బాలికలు ప్రస్తుతం ఇక్కడ విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారు. ఇది ఇంగ్లీషు మీడియమ్ పాఠశాల. తెలుగు హిందీ భాషలు కూడా నేర్పుతున్నారు. ఐదు సంవత్సరాల వయసు పూర్తిచేసిన బాలబాలికలకు ప్రవేశ పరీక్ష జరిపి అందులో నెగ్గిన వారినే స్కూలులో చేర్చుకొంటారు. ఇతర

ఇంగ్లీషు మీడియమ్ పాఠశాలల నుండి ఇక్కడ చేరదలచినవారు తమ స్కూలు రికార్డు పీటుతో చేరవచ్చును.

ప్రస్తుతం ఒక స్టూర్ ఇన్ చార్జి ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే ఇక్కడ పని చేస్తున్నారు. డ్రాయింగ్, క్రాఫ్ట్ మొదలగు విషయాలకు కూడా త్వరలో ఉపాధ్యాయుల్ని నియమించే ప్రతిపాదనలువున్నాయి.

క్రమశిక్షణ విషయంలో ఎటువంటి అలసత్వం లేకపోవడం ఈ పాఠశాల విశిష్టత. పిల్లలందరూ విధిగా యూనిఫారమ్ ధరించాలి. ఉదయం 9 గంటల నుండి సాయంత్రం 3 గం॥ వరకు పాఠశాల పని చేస్తుంది. పిల్లలకోసం ప్రత్యేక బస్ సౌకర్యంవుంది. అందమైన విశాలమైన భవనం, ఆటస్థలం, ఖరీదయిన ఫర్నిచర్, తదితర హంగులన్నీ ఈ పాఠశాలకు వున్నాయి. తమ పిల్లలను ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదివించదలచిన ఉన్నత విద్యావంతులు, ఉద్యోగస్తులు ఐన తల్లిదండ్రులకు ఈ పాఠశాల ఒక పెన్నిధిలా వుంది.

ఈ విధంగా దేవస్థాన బాల విద్యాలయాలు బాలల విద్యావ్యాప్తికోసం యథాశక్తి కృషిచేస్తూవున్నాయి. వైన పేర్కొన్న పాఠశాలలేగాక శ్రీ వేంకటేశ్వర శిల్ప కళాశాల, నాదస్వర పాఠశాల, సంగీత నృత్యకళాశాల వంటివి యుక్తవయస్కులైనవారికి లలితకళలలో చక్కని శిక్షణ ఇస్తూవున్నాయి. బాలల సంక్షేమంలో విద్య తరువాత వైద్యం ముఖ్యమైన అంశం. అంతర్జాతీయ బాలలసంవత్సరం సందర్భంగా పిల్లల ఆరోగ్య పరిరక్షణకోసం దేవస్థానం ఒక ప్రత్యేక పథకం చేపట్టడం ఇంతవరకూ ఈ కార్యక్రమం క్రింద 610 మంది బాలబాలికలకు రోగ నిరోధక టీకాలు వెయ్యడం జరిగింది. ఇది ఇంకా కొనసాగుతూనేవుంది. శ్రీ వేంకటేశ్వర పూర్ హోమ్ లో కుటుంబాధిగ్రస్తులైన పసిపిల్లలకు సత్వరచికిత్సలు జరుపుతున్నారు.

✽

అందాల బాలల పోటీ

తిరుమల, తిరువతి దేవస్థానపు సంక్షేమ శాఖ అధ్వర్యంలో నవంబర్ 8, 9 తేదీలలో తిరుమల, తిరువతిలో అందాల బాలల పోటీ జరుగుతుంది. ఓరుసును బట్టి ఏడాదిలోపు పిల్లలు, ఏడాది నుంచి మూడేళ్ళ లోపు బాలలు మూడేళ్ళనుంచి ఐదేళ్ళ వయసువారు-ఇలా మూడు వయో వర్గాల కింద బాల బాలికలు ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చును. దేవస్థాన ఉద్యోగుల పిల్లలకు మాత్రమే ఈ పోటీ పరిమితం. ప్రవేశ రుసుం ఏదీ లేదు. నవంబర్ 8 తేదీ తిరుమల అర్జ నడన్సు హాలులోనూ, 9 తేదీ తిరువతిలో కార్యనిర్వహణాధికారి కార్యాలయంలోనూ సాయంత్రం ఐదు ఆరు గంటల మధ్య పోటీలు నిర్వహించబడుతాయి. విజేతలైన బాలబాలికలకు ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు వుంటాయి.

(14వ పేజీ కథనాన్ని)

రక్షించే కొంగుబంగారం నీవేనయ్యా! అని అన్నమయ్య వేంకటేశ్వరుని 'అన్యథా శరణునా స్తి త్వమేవ శరణం మమ' అన్నట్లు పల్లవిలో శరణు వేడి ప్రార్థించినాడు.

తదుపరి 'చదివించి' అన్న చిన్న పదంలో మొదట సోమకాసుర సహారం, పిమ్మట వేదరక్షణచేసి వాటిని లోకులందరు చదివేటట్లు ఒనర్చిన మత్స్యవతారం పేర్కొనబడింది 'కూడువెట్టి' అన్న నాల్గవ రాల్లో కూర్మావతారం వర్ణింపబడింది సముద్రమథనానికి కష్టంగా మందరాద్రి ఉపయోగపడింది. అప్పుడు విష్ణువు కూర్మావతారమై దాన్నిధరించాడు. అమృతం వెలువడింది. దాన్ని దేవతలంతా కూడుగా తిన్నారని సారాంశం. 'జారకుండనిల్లుగట్టి', అందరికీ భూమి నివాసం. దాన్ని హిరణ్యాకుడు నీటిలో త్రోశాడు. నీటిలో జారి పోకుండా విష్ణువు వరాహవతారమై భూమిని రక్షించి నివాసయోగ్యం (ఇల్లుకట్టించుట) చేశాడని వైవాక్యానికర్థం. 'బెదురులేని బుద్ధి పన్ననాడేచెప్పి' లో నృసింహవతారం స్పష్టంచేయబడింది. ప్రహ్లాదుడు పిన్నవాడు. తండ్రిచే బెదురు తిన్నాడు విష్ణువు నృసింహుడై ఆ చిన్నవాని బెదురు పొగొట్టాడని తాత్పర్యం. లోక కల్యాణార్థమై బలిచక్రవర్తిని మూడడుగుల నేలను 'దేహి' యని 'ఎదిరి నడిగి' న వామనావతారమిందు స్పష్టం చెయ్యబడ్డది. భూమండలమంతా జయించి పగడిర్చుకొన్నవాడు పరశురాముడు. దాన్ని ద్రవ్యంగా కళ్ళపునికి దానమిచ్చినపరశురామావతారం "ద్రవ్యమిది గొమ్మచుచు నిచ్చి" అన్న వాక్యంలో స్పష్టం. "పదిలమై తమ్ముఁ జాలించువాడు" శ్రీరాముడు పదిలంగా రాజ్యమేలి 'రామరాజ్య' మని కీర్తి కెక్కిన రామావతారమిందు పేర్కొనబడింది.

'మోహవియోగమ్ము' అని అనడంలో అష్టభార్యలు, పదానువేల గోపికలు వున్నప్పటికీ తాను అంటిఅంటనట్లుగా వున్న శ్రీకృష్ణావతారంయొక్క విశిష్టత ఉట్టంకింపబడింది. "మోహను రాగమ్ము" ద్వారా త్రిపురాసురుల భార్యల మాచముల గుల్ల సేసిన బుద్ధావతారమిందు విదితం చెయ్యబడింది. వీరు పుణ్యులు, వీరు పాపాత్ములు అని 'దేహవిభాగంబు' చేసిన కల్యాణతారాన్ని గూర్చి చివర్లో అన్నమయ్య వర్ణించాడు.

వై పాటలో మరొక విశేషం. విద్యాదానం, అన్నదానం, గృహదానం, అభయప్రదానం, ఇతరులకై తాను యాచనచెయ్యడం, దానమివ్వడం, రక్షించడం, ప్రేమను త్యాగం చెయ్యడం, ప్రేమించడం పరులశాధన తొలగించడం వంటి గుణాలను అన్నమాచార్యుడు తెలుపుతూ ఇవన్నీ 'ఉత్తమదాత' అనబడేవాని లక్షణాలనీ ఈ పాటలో చెప్పక చెప్పుతున్నాడు

సాధారణంగా భూతాలు ఎవరినో ఒకరిని పట్టుట వాటి సహజలక్షణం. కాని అన్నమయ్య కనుగొన్న నల్లని పొడవైన వింతభూతం, వాళ్లనూ, వీళ్లనూ అనకుండా భూమిలో అందరినీ పట్టిందట! అన్నమాచార్యులు క్రింది పాటలో "పెద్ద వోడలను మింగుట, ఎముకలను మోయుట, పెద్ద చేతుకాళ్లు కలిగివుండుట, పోతైన మగలనుకూడా పట్టుట, పెద్దజడలు కలిగివుండుట, నల్లని ముసుగుతోనుండుట, ఉత్తలిత్తల తిరుగుట, పెద్ద అంగలతో నడచుట, పరుగెత్తుట" వంటివి భూతలక్షణాలుగా చెప్పుతూ వానిలో శ్రీవేంకటేశ్వరుని దశావతారాల్ని చక్కగా నిర్దేశించినాడు.

వరా?

పుడమి విందరిఁ బిడై భూతము కడుఁ
బొడవైన నల్లనిభూతము || నల్లని ||
కినిసి వోడమింగెడి భూతము
పునుక వీఁపు పెద్ద భూతము
కనలి కవియు చీకటి భూతము
పొనుగు సోమపుమోము భూతము || పుడ ||
చేటకాళ్ల మించిన భూతము
పోటుదారం పెద్దభూతము
గాఁబు జడల బింకపు భూతము
జూటరి నల్లముసుగు భూతము || పుడ ||
కెరిసి బి కరే తిరిగేడి భూతము
పొరుపు దాంట్ల పెద్ద భూతము
బిరుపు వేంకటగిరివయ భూతము
పులుగు మీఁది మహా భూతము || పుడ ||

'ఓడలు సముద్రాల్లో నేపుంటాయి. ఆ ఓడలను మింగే సముద్రభూతంగా చెప్పినందువల్ల మత్స్యవతారం స్పష్టం చెయ్యబడింది. పునుక అనగా పుట్ట లేదా ఎముక. ఎముకను మోస్తున్న భూతంగా వర్ణించినందువల్ల, వీపున చిప్పగల కూర్మావతారం గూర్చి చెప్పబడింది. చీకటిభూతమనగా నల్లనిభూతం లేదా చీకట్లోనుంచరించే భూతమని అర్థం చెప్పవచ్చు. హిరణ్యాకుడు భూమిని నీళ్లలో త్రోసినప్పుడు లోకం చీకటయ్యింది. ఆ చీకట్లోనే విష్ణువు కోపోద్రిక్తుడై నల్లని వరాహవతార మెత్తాడని సారాంశం. 'ఉద్భృతాసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా' అని ఫలశ్రుతి. పొనుగు సోమపుమోము భూతం అనగా భయంకరమైన మొగంగల భూతం అన్నందువల్ల విష్ణువు భయంకర నృసింహుడై ప్రహ్లాద వరదుడుగా ఆవతారమెత్తాడని విదితం చెయ్యబడింది. తన కాళ్లతో బ్రహ్మాండాన్నంతా ఆవరించిన వామనుడు 'చేటకాళ్ల భూతం' గా చెప్పబడినాడు. పోటుమగ

శ్రీ గోవిందరాజస్వామి ఆలయం

తిరుపతి

దర్శనాదిక కార్యక్రమాల వివరాలు

ఉదయం.	5—00	నుండి	5—30	వరకు	సుప్రభాతం
	5—30	,,	7—00	,,	సర్వదర్శనం
	7—00	,,	7—30	,,	శుద్ధి
	7—30	,,	8—00	,,	తోమాలసేవ
	8—00	,,	8—30	,,	అర్చన
	8—30	,,	9—00	,,	1 వ గంట శాస్త్ర మొర
	9—00	,,మ.	12—30	,,	సర్వదర్శనం
	12—30	,,	1—00	,,	2 వ గంట
మ.	1—00	,, సా.	6—00	,,	సర్వదర్శనం
	6—00	,,	7—00	,,	రాత్రి కైంకర్యాలు, గంట శాస్త్ర మొర
	7—00	,,	8—45	,,	సర్వదర్శనం
రాత్రి	9—00				ఏకాంత సేవ

ఆర్జిత సేవల వివరాలు:

తోమాల, అర్చన ఏకాంత సేవలకు: ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క-దానికి రు. 4-00.

ప్రత్యేక దర్శనం: రు. 2/- (ఒక్కొక్కరికి) హారతి: రు. 1/-

సర్వదర్శన సమయంలో క్రింది అనుబంధ దేవాలయాలలో ఆర్జిత సేవల వివరాలు.

1) పార్థసారథిస్వామి ఆలయం;	2) శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం;	3) ఆండాళ్ళు ఆలయం;	} అర్చన: 0-75 హారతి: 0-25
4) పుండరీకవల్లి ఆలయం;	5) శ్రీ అంజనేయస్వామి ఆలయం (బయట బుగ్గవద్ద)		
6) సంజీవరాయస్వామి ఆలయం (హత్తిరాంజీమఠం ఎదురు)			

ఆర్జిత వాహనాలు

తిరుచ్చి ఉత్సవం పెద్ద శేష వాహనం	} రు. 83/-	చిన్న శేష వాహనం గరుడ, హనుమంత, హంస వాహనములు.	} రు. 83/-

ఆర్జితం: అన్నప్రసాదాలు (చెఱుపులు)

శీరా = రు. 155-00, పులిహోర = రు. 50-00 దధ్యోదనం = రు. 40-00, పొంగలి = రు. 55-00,
చక్కెరపొంగలి = రు. 65-00, శాకరబాత్ = రు. 85-00, కేసరిబాత్ = రు. 90-00, 1/4 సోలదోసె = రు. 85-00

తి. తి. దేవస్థానం.

లైన ఊత్రియులను వధించిన పరశురాముడు 'పోటుదారల పెద్దభూతం' గా వర్ణింపబడినాడు. జడలు ధరించి పద్నాలుగేళ్లు అరణ్యవాసం చేసిన రాముడు 'గాటపుజడల బింకపు భూత' మట! బలరాముడు నీలివస్త్రాన్ని ధరిస్తాడట! 'నీలాంబరో రాహిణేయః' అని అమరం అందువల్ల నల్లని 'ముసుగు భూతం'గా బలరామావతారం నిర్దేశింపబడింది. 'కెలసి బిత్తలే తిరిగేటి భూతం' అన్నవాక్యంలో ఉత్తబిత్తల(దిగంబరిగా) తిరిగి త్రిపురస్త్రిలను మోసంచేసినబుద్ధావతారం వాకొనబడింది. చివరగా, గుఱ్ఱాన్నెక్కి పెద్దఅంగలతో దాటి పోయే కల్కి 'పాలుపుదాంట్ల పెద్ద భూతం' గా విమర్శింపబడినాడు.

ఈవిధంగా అన్నమయ్య, భూతలక్షణాలద్వారా దశావతారాలను వర్ణిస్తూ, ఇన్నిరకాల వికారాలను చూపించినభూతం వేంకటగిరిపై వేంచేసివుందనీ, పక్షిపై ఎక్కి తిరుగుతుందనీ శ్రీవేంకటేశ్వరుని ఒక వింత భూతంగా తనివితిరా వర్ణించినాడు.

భక్తకవి అన్నమాచార్యులు శ్రీవేంకటేశ్వరుని వరదహస్తాన్ని కీర్తిస్తూ హరిదశావతారాలను ప్రస్తుతించిన తీరు రీతి క్రిందిపాటలో కడు ప్రశంసనీయం.

సామంతం

ఇందరికి నతయంబు లిచ్చుఁ జేయ
కందువగు మంచి బంగారుచేయ ||వల్లవి||

వెలలేని వేదములు వెదకితెచ్చినచేయ
చిలుకు గుబ్బలికిందఁ జేర్చుచేయ
కలికియగు భూకాంతఁ గాఁగిలింపచేయ
వలనైన కొనగోళ్ళవాడిచేయ ||ఇంద||

తనివోక బలిచేత దానమడిగినచేయ
ఒనరంగ భూదానమొసఁగుచేయ
మొనసి జలనిధి యమ్ముమొనకుఁ దెచ్చినచేయ
యెనయ నాగేత ధరియించుచేయ ||ఇంద||

పురనకుల మానముల పొల్లసేసిన చేయ
తురగంబుఁ బరపెడి దొడ్డచేయ

తదవేంకటాచలాధీశఁడై మోక్షంబు-
తెరువుప్రాణులకెల్లఁ దెలిపెడిచేయ ||ఇంద||

అన్నమాచార్యులు, ఎందరికో అభయములిచ్చే శ్రీవేంకటేశ్వరుని బంగారుచేయిని కొనియాడుతూ, ఆహస్తము యుగయుగాల్లో ఎవెన్ని పనులు సాధించిందో స్మరించి, స్మరించి, తన్మయించి పోతున్నాడు.

'వెలలేని వేదములు వెదకితెచ్చిన చేయి.' సోమకాసురుడు వేదాలను అపహరించాడు. విష్ణువు మత్స్యావతారుడై వానినుండి అమూల్యములైన వేదాలను రక్షించాడని అర్థం. 'చిలుకు గుబ్బలికిందఁ జేర్చుచేయి' చిలుకుగుబ్బలి అనగా మందరాద్రి దేవదానవులు మందరాద్రిని కవ్వంగాచేసుకొని సముద్రాన్ని మధించారు. విష్ణువు కూర్మావతారమై ఆ చిలుకుగుబ్బలి మోశాడని సారాంశం. 'కలికియగు భూకాంతఁ గాఁగిలింపచేయి' లో హిరణ్యాక్షుని బారినుండి భూకాంతను రక్షించిన వరాహావతారమిందు స్పష్టం చెయ్యబడింది. 'వలనైన కొనగోళ్ళవాడిచేయి' వాడిగోళ్ళచేతులుగలవాడు శ్రీనరసింహస్వామి. అందుచేత ఇందు నరసింహావతారం పేర్కొనబడింది. 'బలిచేత దానమడిగిన చేయి' బలిచక్రవర్తిచేత మూడడుగులనేలను దానంగాపొందిన వామనావతారమిందు స్పష్టం. 'భూదానమొసఁగుచేయి' రాజులనుండి భూమినంతా జయించి దాన్ని కళ్యపునికి దానమిచ్చిన పరశురామావతారమందు వర్ణింపబడింది. 'మొనసిజలనిధి యమ్ము మొనకుఁదెచ్చినచేయి.' రావణసంహారార్థమై లంకకుపోదలచిన రామునికి సముద్రుడు అడ్డుగావుండినాడు. అమ్మను ప్రయోగించి సముద్రునిచే

దారిప్పించుకున్న రామావతారమిందు వర్ణింపబడింది. 'నాగేలుధరియించు చేయి' ద్వారా హలధారియైన బలరాముడు పేర్కొనబడ్డాడు. అట్లే పురసతుల మానాలను గొన్నవాడు బుద్ధుడనీ గుఱ్ఱాన్ని నడవేవాడు కలికి అనీ స్పష్టం.

ఇట్లు అన్నమయ్య దశావతారాన్ని వర్ణిస్తూ వైపనులు సాధించిందీ వేంకటాచలమువైపున్న వరదహస్తమేనని వాకొన్నాడు.

అన్నమయ్యశావనలో శ్రీవేంకటేశ్వరుని మూర్తిమాత్రమే దశావతారాలకు చాలినదనికాదు. శ్రీవేంకటేశ్వరుని ఏ అవయవాన్నైనా దశావతారనిర్వహణకు జోడించి కృతకృత్యుడైనాడు అన్నమాచార్యులు.

ఈవిధంగా దశావతారాలను వర్ణిస్తూ అన్నమయ్య వ్రాసిన పాట కోకొల్లలు. ఏ పాటపాడినా, ఏ శావన చేసినా, అది శ్రీవేంకటేశ్వరునిపైనే. అదే అన్నమయ్య జీవితపరమాశయం. అందువల్లే ఆయన సృష్టించినసాహిత్యంలో అంతటా శ్రీవేంకటేశ్వరుని లీలావిహారాలే, చిన్మయహాసాలే నిండివున్నాయి. ఆ మాదిరి వర్ణించడం ఒక్క అన్నమయ్యకే సాధ్యంఅయ్యింది. అందుకే తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు పరమ భాగవతోత్తముడుగా నిలిచినాడు. ఆయన జీవన్ముక్తుడు.

వేదంబులు పౌరాణిక
వాదంబులు పరకవిత్వ వాణీ వీణా
నాదంబులు కృత సుజనా
హ్లాదంబులు తాళ్లపాక యవ్వుమవదముర్ ||
(చివరిపదాలాచార్యులు)

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము, తిరుమల.

1-3-79 నుండి

నిత్యపూజ. దర్శనాదికముల కార్యక్రమము

శని, ఆది, సోమ మరియు మంగళవారములు

ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు	సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు	కుడ్డి
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు	తోమాలసేవ
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు	బంగారువాకిలివద్ద కొలువు; పంచాంగ క్రవణం,
„	4-45 నుండి	5-30 వరకు	మొదటి అర్చన
„	5-30 నుండి	6-00 వరకు	మొదటిఘంట, బలి మరియు శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	12-00 వరకు	సర్వదర్శనము
మధ్యాహ్నం	12-00 నుండి	1-00 వరకు	రెండవఅర్చన,(ఏకాంతం)
„	1-00 నుండి	8-00 వరకు	సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు	కుడ్డి, రాత్రితైంకర్యము
„	9-00 నుండి	12-00 వరకు	సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 వరకు	కుడ్డి

12-30 ఏకాంతసేవ

గురువారము

తిరుప్పావడ

ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు	సుప్రభాతం
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు	కుడ్డి
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు	తోమాలసేవ.
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు	బంగారువాకిలివద్ద కొలువు మరియు పంచాంగ క్రవణము
„	4-45 నుండి	5-30 వరకు	మొదటి అర్చన,
„	5-30 నుండి	6-00 వరకు	మొదటిఘంట, బలి శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	8-00 వరకు	సర్వదర్శనం, 2 వ అర్చన (ఏకాంతం), తిరుప్పావడ, అలంకరణం, ఘంట ఇత్యాది
„	8-00 నుండి	రాత్రి 8-00 వరకు	సర్వదర్శనం

పాయంకాలం 8-00 నుండి 10-00 { వరకు కుడ్డి ఇత్యాది
పూలంగి సమర్పణ
రాత్రి తైంకర్యము, ఘంట

రాత్రి	10-00 నుండి	12-00 వరకు	పూలంగి సేవ
„	1-00 నుండి	12-30 వరకు	కుడ్డి
„	1-30	ఏకాంతసేవ	

బుధవారము

సహస్రకలశాభిషేకం

ఉదయం	3-00 నుండి	3-30 వరకు	సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	3-45 వరకు	కుడ్డి
„	3-45 నుండి	4-30 వరకు	తోమాలసేవ
„	4-30 నుండి	4-45 వరకు	బంగారువాకిలివద్ద కొలువు పంచాంగక్రవణం
„	4-45 నుండి	5-30 వరకు	మొదటి అర్చన
„	5-30 నుండి	6-00 వరకు	మొదటిఘంట, బలి, శాస్త్రమొర
„	6-00 నుండి	8-00 వరకు	సహస్ర కలశాభిషేకము
„	8-00 రాత్రి	8-00 వరకు	సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు	కుడ్డి ఇత్యాది
„	9-00 నుండి	12-00 వరకు	సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 వరకు	కుడ్డి

రాత్రి 1-30 ఏకాంతసేవ

శుక్రవారము

అభిషేకము

ఉదయము	3-00 నుండి	3-30 వరకు	సుప్రభాతము
„	3-30 నుండి	5-00 వరకు	నల్గింపు మరియు నిత్యకల్ప తైంకర్యములు (ఏకాంతము)
„	5-00 నుండి	7-00 వరకు	అభిషేకము (రు. 450/- రు. 2000; రు. 100/- వారికి మాత్రమే ప్రవేశం)
„	7-00 నుండి	8-30 వరకు	సమర్పణము
„	8-30 నుండి	9-30 వరకు	తోమాలసేవ మరియు అర్చన (ప్రత్యేకం) ఘంట, బలి, మరియు శాస్త్రమొర
„	9-30 నుండి	10-00 వరకు	రెండవ గంట, బలి, శాస్త్రమొర
„	10-00 నుండి	రాత్రి 8-00 వరకు	సర్వదర్శనం
రాత్రి	8-00 నుండి	9-00 వరకు	కుడ్డి రాత్రి తైంకర్యము
రాత్రి	9-00 నుండి	12-00 వరకు	సర్వదర్శనం
„	12-00 నుండి	12-30 వరకు	కుడ్డి
„	12-30	ఏకాంతసేవ	

గమనిక :- 1) పైకార్యక్రమములో సమయానుకూలముగాను ప్రత్యేక కార్యక్రమముల వలనను మార్పులు చేయబడవచ్చును. 2) సుప్రభాత దర్శనమునకు రు. 25/- టిక్కెట్లు వారు మాత్రమే అనుమతించబడుదురు. 3) రు. 25/- టిక్కెట్లు తిరుమలలోనూ దేశంలో అంధ్రప్రదేశ్ లోనూ వివిధ కేంద్రములలోనూ లభించును. 4) ప్రత్యేక దర్శనం టిక్కెట్లు గలవారు లోగడవలె ధర్మసంబంధంగా మహాద్వారము క్షాలో చేర్చబడుదురు. 5) రు. 200/-ల అమంత్ర ఊత్సవం టిక్కెట్లుపై తోమాలసేవ, అర్చన ఏకాంతసేవలకు మాత్రమే అనుమతి. ఇద్దరు మాత్రమే అనుమతించబడుదురు. 6) అర్చన, తోమాలసేవ, ఏకాంతసేవలో దర్శనానంతరపు టిక్కెట్లుగాని రు. 25/ టిక్కెట్లుగాని అమ్మబడవు. పేష్కార్ : శ్రీవారి ఆలయం, తిరుమల

(గతసంచిక తరువాయి)

అవ:- కర్మప్రభావమును వివరించుచు తమ్ము విడిచిపుచ్చుమని ఆ కర్మమునే వేడుకొనుచున్నాడు-

66

శ్రీరాగం

ఎన్ని బాధలబెట్టి-యేచెదవు నీ వింక-

నెంతకాలము దాకంగర్మమా:

మన్నించు మనుచు నీ-మఱుగు చొచ్చితిమిమా-
మాటాలకించవో కర్మమా! || పల్లవి ||

1. ప్రతిలేని దురితముల-పాలపేయక నన్ను-
పాలించవై తివో కర్మమా!
తతితోడ నాత్మపరి-తాపంబు తోడుతను-
తగులేల చేసితో కర్మమా!
జీత కామలకుగాని-చేతికిని లోనై-
చిక్క వేకాలంబు కర్మమా!
మతిహీనులై నట్టి-మాకు నొక పరిపాటి
మార్గంబు చూపవో కర్మమా! || ఎన్ని ||

2. ఆనలనియెడి తాళ్ల-నంటంగట్టుక విధికి-
నప్పగించితివిగదె కర్మమా!
వాసి విడిచితిమి నీ-వారమైతిమి మమ్ము-
వన్నె చెడనీకువో కర్మమా!
కాసుకును కొరగాని గతిలేని పనికిగా-
కాలాద నీవేల కర్మమా!
ఓ నరించొకమారు-నొయ్యనే ఒకరీతి
నొల్లనని తొలగుమీ కర్మమా! || ఎన్ని ||

3. తిరువేంకటాచలా-ధిపుని మాయలచేత-
దెసల దిరిగినయట్టి కర్మమా!
హరి దాసులగువారి-నాదరింతువుగాక-
అంత నొప్పించువా కర్మమా!
వరుసనేనుగమిది-వాని సున్నంబిడుగ
వచ్చునా నీకిట్లు కర్మమా!
పరమపురుషో త్రముని-బ్రహ్మతబడి నీవిట్లు
బట్టబయలైతిగా కర్మమా! || ఎన్ని ||
(5-187)

ఓ కర్మమా! ఎంతో కాలమునుండి మమ్ము నీవు పీడించుచున్నావు, ఇ లే

(వ) ఏచెదవు=నొప్పించెదవు.

1. ప్రతిలేని=పాటిలేని; తతితోడ=అదమతో;
తగులు=నంబంధము; జీతకామలకు=కామ
మును జయించిన వారికి; పరిపాటిమార్గంబు=
కమమైన త్రోవ.
2. వాసి=పెద్దరికము; ఓనరించి=ప్రక్కకొదిగి.

ఇంకను ఎంతకాలము వరకు ఎన్ని బాధల పాలు గాంచి నొప్పించెదవు? నీవు పెట్టు బాధ లేమాత్రము భరించలేక మమ్ము రక్షింపుమని నేటికి మేము నీచాటు చేతిమి. మా మాటవిని మమ్ము మన్నింపరాదా!

ఓ కర్మమా! నీవలన మే మనేకపాప ముల పాలై తిమి. సాటిలేని ఈపాపముల పాలొనర్చక మమ్ము రక్షింపవై తివి గదా! నీవలన మే మెప్పటికప్పుడు దురం తమైన మనోవేదనకు గురియగు చున్నాము. ఇంత పరితాపకరమగు బంధ మును మాకేల కల్గించితివి? నీవు కోర్కెలను తుదముట్టించిన విరక్తులకే లొంగు దువు. తదితరులచేతి కెప్పుడును చిక్కవు మేము మతిలేనివారము. మామీద దయ దలచి మాకు గూడ ఒక క్రమము తప్పని దారి చూపరాదా!

సున్న మడుగుటకు వీలగువా? అలే భగవద్భక్తులను బాధించుటకు నీకు వీలు గాదు. మేము సరమ పురుషునిపై భక్తి గల్గియున్నాము. కాన నీ గుట్టు మాకు బట్టబయలై నది. నీవింక మమ్మే మియు చేయలేవు.

వి॥ జీవు లనుభవించు బాధ లన్నియు వారి వారి కర్మఫలములే. కర్మకథీను లైన వారు వలుపాపము లాచరించి పరి తపించుచున్నారు. సామాన్యుల కీ కర్మ బంధము తొలగద్రోయరానిదిగానున్నది.

భర్తృహరి తన "సుఖాపితత్రిశతి"లో కర్మ పద్ధతిని వివరించుచు "దేవతలు విధికి వశమై యున్నారు. విధి కర్మలకు నియతములైన ఫలముల నిచ్చుచున్నది. ఫలము కర్మ కథీనము. కాన దేవతలకు, విధికిగాక విధినినైతము అదుపులో బెట్టుచున్నకర్మలకే నమస్కరింపదగును.

శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, తిరుపతి

ఓకర్మమా! ఆశాపాశములతో మమ్ము బంధించి కర్మఫలప్రదాయకమైన విధి కప్పగించితివిగదా! మేము మాపెద్దరిక ములను, పేరు పెంపులను వదలుకొంటిమి. పూర్తిగా నీ కథీనుల మైతిమి. మాపై అనుగ్రహ ముంచి మాపెంపు చెడనీక కాపాడుము. కాసుకు గూడ పనికిరాని నిష్ప్రయోజనమైన పనికై ఇంచుకంత సేపైన కాలు నిలువనీయక మమ్మేల త్రిప్పెదవు? ఒకమారు ప్రక్కకొదిగి "నేను మిమ్మెల్లను" అని తొలగవల సిన రీతిని తిన్నగా తొలగిపొమ్ము!

ఓ కర్మమా! నీవు శ్రీ వేంకటేశ్వరుని మాయా ప్రభావముచే అడ్డమాక లేక సకల దిక్కులలో సంచరింతువు. హరికి దాసులైనవారిని మాత్రము ఆదరింతువే గాని తదితరులనునొప్పించినట్లు నొప్పించ జాలవుగదా! ఏనుగుపై నున్న వానిని

మరియు కర్మవశముననే బ్రహ్మాండభాండ ములు నిర్మించు కుమ్మరిగా బ్రహ్మ, దశావతారధారిగా విష్ణువు, భిక్షాటన పరుడుగా శివుడు, గగన భ్రమణ శీలు డుగా సూర్యుడు నియమింపబడిరి. కాన ఆకర్మకే నమస్కరింప జెల్లను" అని కర్మ మహిమను కీర్తించెను.

నమస్యమో దేవా
నమ హతవిధేస్తేఽపి వశగాః
విధిర్వంద్యః సోఽపి
ప్రజనియత కర్మైక ఫలదః |
ఫలం కర్మాయత్తం
కిమమరగజైః? కించ విధినా?
నమస్తత్కర్మభ్యో
విధిరప వ యేభ్యః ప్రథవతి ||
బ్రహ్మ యేన కులాలవన్నియమితో
బ్రహ్మాంశభాండోదరే
విష్ణుర్యేన దశావతారగహనే
శ్చిప్రో మహావంకరే |

(31 వ పుటలో చూడుడు)

(11 వ పేజీ తరువాయి)

(శంకర అద్వైత సిద్ధాంతము ప్రకారము) లీనమగుచున్నది. అదే ఆత్మకు పరమావధి. ఓంకార ఉపాసన ద్వారమున పొందబడే బ్రహ్మపద ప్రాప్తి ఈ స్థితియందు ప్రజ్ఞ పరమాత్మలో కలసి జ్యోతిస్వరూపమై నిలిచిపోతుంది. వర్ణనకు అందని మహత్తర స్థితి యిది.

“ప్రథమం తారకంచైవ
ద్వితీయం దండముచ్యతే
తృతీయం కుండలాకారం
చతుర్థం చార్థ చంద్రాకారం
పంచమం బిందు సంయుక్తం”

అను రీతిని జ్యోతిరూపకమైన పరమాత్ముని సాధనద్వారమున పొందవలెను.

ఈ ప్రణవోపాసన సర్వకాలముల యందును చేయవచ్చును.

“సర్వా విఘ్నకరీ మంత్రః ప్రణవః”
“శుచిర్వాప్యశుచిర్వా ..... జపేత్
ప్రణవం సదా”

ఇత్యాది వాక్యములమున ఈ ప్రణవోపాసన యేఅవస్థ యందైనను ఆచరింపవచ్చును” అభిధ్యాన్న మంత్రేణ యోగిన ఆనన్నతమః సమాధి లాభశ్చ ఫలశ్చ భవతి॥ అని ఉపాసన వలన యోగికి శీఘ్రముగ సమాధి లాభము ఫలము సిద్ధించుచున్నవి. కనుక నిద్రించునమయమునకు ముందుగానైనను ఈ ఓంకార మననము చేసిన నిద్రావస్థ యందంతయు కూడ అంత రాత్మ (Subjective mind) లో అదిభాసించుచుండును. భక్తిభావముతో మనస్సునగల చెడు సంస్కారాలన్నియు నశించును కొద్దిరోజులు సాధన దీక్షగా యొనరించిన యెడల పిమ్మట అప్రయత్నముగనే ఈ ప్రణవ జపము జరుగుచుండును. ప్రణవ మనే ధనుస్సుపై ఆత్మయనెడి బాణముంచి

బ్రహ్మపదమనే లక్ష్యన్ని పొందవలెను. జ్యోతిస్వరూపమైన ఓంకారమును ముముక్షువులు ఉపాసించిన ఆజ్యోన్నతి సాధించి బ్రహ్మపద ప్రాప్తిని పొందగలరు.

నారాయణ ప్రశ్నోపనిషత్తు నందలి ఈ వాక్యములు గమనార్హములు “జ్యోతి చల్లగా వెలుగుచున్నది. ఆ జ్యోతియేనేను. జ్యోతిస్వరూపమగు బ్రహ్మము వెలుగుచున్నది. ఆ బ్రహ్మమేనేను. నేను ఎవ్వరినైనను ఆ బ్రహ్మ స్వరూపుఁడను. నన్ను నేనే హోమము చేయుచున్నాను”

“ఓమ్ ఆర్ద్రా జ్వలతి జ్యోతి రహమస్మి ।
జ్యోతి ర్జ్వలతి బ్రహ్మ హమస్మి ।
యోహ మస్మి బ్రహ్మ హమస్మి ।
అహమస్మి బ్రహ్మ హమస్మి ।
అహ మేవాహం మాం జహోమి
స్వాహా ।
(నారాయణ ప్రశ్నోపనిషత్తు)
ఓం కాంతిః కాంతిః కాంతిః

(12వ పేజీ తరువాయి)

పేరు వచ్చినదని బహుశ ప్రచారమున్నది. కానిదానికాదారముమృగ్యము. ఇతరుపితృ పితామహాద్యాయాతంబగు రాజ్యంబును యథార్హంబుగ పుత్రులకు పంచియిచ్చి పులహాశ్రమంబున నివసించుచు వాసుదేవుని సేవించుచుండెను. ఒకనాడు నది యందు స్నాన మొనరించి ప్రణవోచ్ఛారణ మొనరించుచుండ భరతునకు సింహ గర్జనచే భీతిల్లిన జింక గర్భమునుండి జారిపడిన పసిపిల్ల దృగ్గోచర మయ్యెను. అపుడాతడు దానిని తన యాశ్రమమునకు తీసికొనిపోయి-

“అక్కట! తల్లిదాసి హరిజార్పక మాప్తులు
లేమిఁజేసియే
దిక్కును లేకయున్న నిటఁ దెచ్చితి
నా యెడ నీ మృగార్పకం
బెక్కుడు ప్రేమఁజేసి చరియింపుచు
నున్నది నాడునన్నిధిన్
మక్కువచేసి దీనిగఁడు మవ్వవలందగఁ
బ్రోతునెంతయున్ (5-103]

అని నిశ్చయించి, దానితోడిదే లోకముగ ప్రవర్తించుచు భగవద్ధ్యానమును నైతము మఱచెను. చివరకతడు మరణించునపుడు కూడ “హరిణంబుందన యాత్మలో నిలిపి దేహంబంతటంబాసి తా హరిణీ గర్భము నంజనించి హరిణంబై” యొప్పెను. తదుపరి హరిణజన్మానంతరము అంగిరసుడను బ్రాహ్మణునకు కుమారుడై జన్మించి పూర్వజన్మ సంచిత పుణ్య పరిపాకము తిన్న నదీపింప అవధూత చర్యావలంబియై మోక్షము నందెను. విష్ణు పురాణమున అవధూత చర్యయిట్లు వివరింపబడినది.

“సమ్మాననాపరాంహాని యోగర్థేః
కురుతేయకః
జనేనావమతో యోగీ యోగ సిద్ధిం చ వింతతి
తస్మాచ్చరేతవై యోగీ సతాం ధర్మ
మదూషయన్
జనా యథావమన్యేరన్ గచ్ఛేయైరైవ
సంగతిమ్”

జింకతో భరతున కేర్పడిన బంధము కారణముగ శ్రీహరిని చేరుట కతడు రెండు జన్మముల నెత్తవలసి వచ్చెను. కావున బంధము పతన హేతువనుటకు ఈ కథ చక్కని నిదర్శనము.

12. అంబరీషుడు

హరి ధ్యానపరాయణుడగు నంబరీషుడు మహాభాగవతుడు. దుర్వాస మహర్షి యితనిపై నకారణముగ కృత్యను పంపగా విష్ణుని సుదర్శన చక్రముచే రక్షింపబడి, దుర్వాసుని యపరాధమును మన్నించిన సౌజన్యమూర్తి యితడు. ఎంతటి శక్తి మంతుడైనను నిష్కారణముగ తనశక్తిని ప్రదర్శింపతగదు. విశేషించి నిరపరాధులగు భగవద్గుప్తులయెడ దానిని ప్రదర్శించినచో నది తనకే యెదురు తిరుగును. అహంకారమెంతటి వారికిని ననుచితము. అంబరీషోపాఖ్యాన మీ సత్యమును బోధించుచున్నది.

(ముగింపు వచ్చేసంచికలో)

(29వ పేజీ తదనాం)

రుద్రో యేన కపాలపాణిపుటకే

భిక్షాటనం పేవతే

సూర్యో బ్రాహ్మణి విత్యమేన గగనే

తస్మై నమః కర్మణే॥

(తర్కహరి-కర్మవర్గతి)

కాని కామములను తుదముట్టించి తమలో తాము రమించు స్థితప్రజ్ఞులను మాత్రము కర్మ ఏమియు చేయజాల దనుట నిస్సంశయము.

ప్రజ్ఞాస్థైర్యములేని సాధారణజనులు సత్కర్మల నాచరించి ఫలములను భగవంతునికి సమర్పించి క్రమముగా కర్మ విముక్తులు గావలసియున్నారు. ఈ కీర్తనలోని 'పరిపాటిమార్గంబు' అన్న పదముచే ఈ యర్థమే సూచింపబడినది.

“కర్మ కర్తారుడవి కడలేనిపుణ్యముల
కర్మఫలములు తనకు గైకొనవలగా,
కర్మగతి దెచ్చి వేంకటవిభుడు మాపునయ
కర్మములజెరిచె నెక్కడి దైవమిక్కడ?”
(అధ్యాయం-5-198)

అనుచోట ఈ భావమునే అన్నమయ్య వివరించెను.

ఆశాపాశములకు లోనగుటచేత నే జీవు లాయా కర్మఫలముల ననుభవించుచున్నారు. కర్మ కథీనులగువారు దాని జారినుండి తొలగనిచో ఎన్నటికిని సద్గతి నొందజాలరు.

కర్మ శ్రీ వేంకటేశ్వరుని మాయ కథీనము. అందుచే అది సర్వత్ర తిరుగు లేక సంచరించుచు సర్వజీవులను లోగొనుచున్నది. కాని హరిభక్తిపరులను కర్మకేశము లంటవు. ఏనుగుపై బోవు వానిని క్రింద నున్నవాడు సున్న మడుగుట నిష్ఫలము. వాడందియ్యలేడు, విడందుకొనలేడు. ఆ రీతిగనే ఫలాపేక్ష లేక కర్మలొనర్చు భగవద్భక్తులను కర్మ ఫలము లంటవు.

కాన పరమపురుషుని మీది భక్తి యొక్కతే కర్మ ప్రభావమునుండి తప్పించుకొనుటకు సులభమైన మార్గము.

*** (పశేషము)

తిరుపతిలో దేవస్థాన కాపేజీలు

దినసరి అద్దెలు

***

కాపేజీ పేరు

రోజువారీ అద్దె.

శ్రీ శ్రీనివాస సత్రం

- 1) రెండు పడకలు, బాత్ రూమ్
లావేటరీ గల పై అంతస్తు గదులు. — రు. 12—00
- 2) నాలుగు పడకలు, బాత్ రూమ్,
లావేటరీగల క్రింది అంతస్తు గదులు — రు. 15—00
- 3) ఒకే పడక, బాత్ రూమ్, లావేటరీ గల
ఎక్స్ కెన్స్ రూములు — రు. 10—00

శ్రీ వేంకటేశ్వర అతిథి గృహం

- రెండు పడకలు, బాత్ రూమ్
లావేటరీ సౌకర్యాలు గల గదులు — రు. 16—00

పద్మావతి అతిథి గృహం

- 1) రెండు పడకలు, బాత్ రూమ్, లావేటరీ
సౌకర్యాలుగల వర్ కండ్లవన్డె గదులు — రు. 40—00
- 2) రెండు పడకలు, బాత్ రూమ్, లావేటరీ
సౌకర్యం గల డబుల్ రూమ్లు — రు. 30—00
- 3) ఒకే పడక, బాత్ రూమ్, లావేటరీ
సౌకర్యం గల సింగిల్ రూములు — రు. 20—00

* దేవస్థాన ధర్మసత్తాలలో పడకలు వగైరా ఏర్పాటులు లేని వసతి సౌకర్యం ఉచితమని గ్రహించ గోరుతున్నాము.

కార్యనిర్వహణాధికారి.

శ్రీరాముడి తీర్పు

శ్రీ టి. సుధాకర్ రెడ్డి.

తిరుపతి

రామరాజ్యంలో ఒకనాడు -

శ్రీరామచంద్రుడు ఉదయాన్నే కొలువు తీర్చి కూచోనివున్నారు. మంత్రులు, సామంతులు సేనాధిపతులు తదితర ప్రముఖులతో రాములవారి కొలువు కిటకిటలాడుతూవుంది. తమతమ ఇబ్బందులను చెప్పుకోడానికి కోసల ప్రజలు ఎవ్వరూ ఆరోజు కొలువుకి రాలేదు. అయితే విచిత్రంగా ఒక గద్ద, పులుగుపిట్ట మాత్రం తగాదాపడి శ్రీరాముడి తీర్పు కోసం కొలువుకు హాజరై వాయి. అన్నగారిఆజ్ఞ ప్రకారం లక్ష్మణుడు వాటిరెంటినీసభలో ప్రవేశపెట్టాడు. మీతగాదా ఏమిటో చెప్పమన్నాడు శ్రీరామచంద్రుడు వాటినిచూస్తూ!

వెంటనే గద్ద శ్రీరాముడికి మొక్కివినయంగా ఇలా మనవి చేసింది "స్వామీ! ఒక కీకారణ్యంలో కొండపైని చెట్టు మీద గూడు కట్టుకొని ఎంతో కాలంగా నేను బతుకుతూవుంటే, వున్నట్టు వుండి ఎక్కడినుంచో ఈ పులుగు పిట్ట వాడివడి, నా గూడును ఆక్రమించి నన్ను బైటకు తరిమేసింది. పైగా గూడు తనదేనిని వాదిస్తున్నది. తమరు ధర్మం తెలిసిన ప్రభువులు. స్వయంగా వచ్చి మాతగాదా పరిశీలించి నాకు న్యాయం చేకూర్చండి."

గద్ద ఫిర్యాదువిని శ్రీరాముడు పులుగుపిట్ట వైపు చూశాడు. వెంటనే పులుగుపిట్ట రాజుగార్కి అనేక నమస్కారాలుచేసి "అంతా అబద్ధం స్వామీ! ఆ గూడునాదే! నేనే కష్టపడి స్వయంగా దానిని కట్టుకొన్నాను. దురాక్రమణ చేసింది ఆగద్దే. కనుక దాన్ని శిక్షించి నా గూటిని నాకు ఇప్పించడం ధర్మం" అంటూ మొరపెట్టుకొంది పులుగుపిట్ట.

శ్రీరాముడు మంత్రుల అభిప్రాయం అడిగాడు. ఆ గూటిని చూస్తే గాని చెప్పలేమన్నారు వారు. వెంటనే మంత్రులను పురోహితులను, తగాదాపడివచ్చిన గద్దను పులుగుపిట్టను వెంటబెట్టుకొని పుష్పక విమానంలో బయల్దేరాడు

శ్రీరాముడు. కీకారణ్యంలో కొండమీద చెట్టున్న దగ్గరకు వెళ్ళి అంతా కిందకు దిగారు. అక్కడ వున్న చెట్టుని, చెట్టుపైనున్న గూటిని చూశారు. ఆ గూడు చాలాకాలం కిందటిది. "నువ్వు ఈగూటిలో ఎప్పటినుంచి వుంటున్నావు" గద్దను అడిగాడు రాముడు. భూమిమీద మనుషులు పుట్టినప్పటినుంచీ వుంటున్నానని గద్దచెప్పింది. "మరి, నువ్వుఎంతకాలం నుంచి ఈ గూటిలో వుంటున్నావు"

ఈసారి పులుగుపిట్టను ప్రశ్నించాడు. భూమి మీద చెట్లు పుట్టినప్పటినుంచి వుంటున్నాను అందిపులుగుపిట్ట. దాంతో శ్రీరాములవారికి పరిష్కారం దొరికి సందేహం తీరిపోయింది. కాని ఆయన తన తీర్పు చెప్పకుండా మంత్రుల్ని, ఆ తగాదాను తేల్చుమన్నాడు. కానివాళ్ళకు దిక్కుతోచలేదు. ఏ సాక్ష్యమూలేందే ఈ తగాదాను పరిష్కరించేది ఎట్లాగ మహాప్రభో అన్నారు వారు.

అప్పుడు శ్రీరాములవారు చిరునవ్వుతో తమనిర్ణయం బైట పెట్టారు.

"సాక్ష్యం వీటి మాటలలోనేవుంది. భూమిమీద చెట్లు ముందు పుట్టాయి. ఆ తరువాతే మనుషులు పుట్టారు. చెట్లు పుట్టినప్పటినుంచీ వుంటున్న పులుగు పిట్టే ఈ గూడును కట్టింది. కాబట్టి అదే ఈ గూటికి యజమాని. మనుషులు పుట్టాక వచ్చిన ఈ గద్ద పులుగుపిట్ట గూటిని ఆక్రమించాలనుకొంది కనుక గద్దే ముద్దాయి. దాన్నే శిక్షించాలి. ఇది నా తీర్పు" అన్నాడు శ్రీరాముడు. శ్రీరాముడి బుద్ధి కుశలతకు సమయ స్ఫూర్తికి మంత్రులంతా సంతోషించారు. పులుగుపిట్టకు గూటిని అప్పగించి గద్ద తన తప్పు వొప్పుకొంది.

జాలలూ, ఈ కథలోని గద్ద మాటల లాగే మన తప్పుల్ని ఒక్కొక్కప్పుడు మన మాటలేబైట పెడుతూవుంటాయి. అంచేత తప్పుచేసినప్పుడు దాన్ని దాచక ఒప్పుకోవడమే ఉత్తమం గదూ?

✽

(7 వ పేజీ తరువాయి)

దినమునుండి గోదాదేవికి కూడికొడుత్ర నాచ్చియార్ అను పేరు ప్రసిద్ధికెక్కెను.

గోదాదేవి దినదిన ప్రవర్తమానురాలై పెరిగెను. ఈడు వచ్చిన కూతురిని పెరి యాళ్ళారులు చూచుచు అనురూపుడైన వరుని ఎక్కడనుండి తెచ్చుట అని చింతా ముగ్గులైరి. బుద్ధి సూక్ష్మతగల ఆండాళ్ దేవియు దీనిని గమనించి, తాము సర్వే శ్వరునితప్ప మఱియెవ్వరిని పతిగా వరింప జాలనిని తన విశ్వయమును తండ్రి కెఱిం గించెను. శ్రీరంగములోని రంగనాథుడే తమకు తగిన పతి యని తెలిపి, స్వామి యొక్క సౌందర్యాతిశయమును అప్పుడ ప్పుడు తండ్రి నుండి అడిగి తెలిసికొను చుండెను పెరియాళ్ళారులు సమయము చిక్కినపుడెల్ల కూతురను తన ప్రక్క కూర్చుండబెట్టుకొని భగవంతుని అపరి మిత కల్యాణ గుణములను గుఱించి వివిధ ముగా గానముచేసిపోగడి వర్ణించుచుండిరి. దీనిని విని ఆండాళ్ దేవికి భగవంతుని దివ్యసుందరమూర్తి యందు విశేషమైన ప్రీతి అనుదినము వృద్ధికాజొచ్చెను.

ఇట్లుండగా కూతురు శ్రీరంగనాథుని వరించునదెట్లు? దీనిని నివారించుటెట్లు

అని ఆళ్ళారులు యోచించిరి. ఒకరోజు ఆండాళ స్వప్నమందు శ్రీరంగనాథుడు కనిపించి, ఆమెను వివాహమాడునట్లుగా భావించెను. వేటొక రోజు పెరియాళ్ళా రుల స్వప్నమందు భగవంతుడు కనబడి ఓయీ! నీకూతురు గోదాదేవిని తోడ్తాని రమ్మ. నేను ఆమెను పెండ్లాడుదును. అని చెప్పి నట్లాయెను. అదే సమయమునకు సరిగా శ్రీరంగదేవాలయమునుండి సమస్త మర్యాదలు జరుపబడెను. అప్పుడు ఆళ్ళా రులు మిగుల నానందముతో కూతురునకు అన్ని ఆలంకారములుచేసి, పటపత్రకాయి స్వామివారి ఆజ్ఞను పొంది, కూతురిని పల్లకియందు కూర్చుండబెట్టి సమస్త వైభవముతోడను సకల పరిజనులతోడను శ్రీరంగనాథుని దేవాలయమునకు వచ్చిరి. ఆండాళ్ దేవియు, దివ్యాభరణ భూషిత రాలై దివ్య పీఠాంబరము ధరించి, మహా వైభవముతో మెల్లగా అడుగులిడుకొనుచు రాణి తీవితో, పరమాత్మునందే సమర్పిత మైన మనస్సు కలిగి శ్రీరంగనాథుని పాదారవిందములను చేరి, ఆత్మార్పణము చేసి అంతర్ధానము పొందెను. వెంటనే పెరియాళ్ళారులకు భగవంతుని సాన్ని ధ్యమునుండి తీర్థము, తిరుమాల, తిరుపరి

శ్రీరంగదేవీగారి గోదాదేవి

పట్టము శ్రీశతగోపాది సకల మర్యాద లును చెల్లింపబడెను. ఆళ్ళారులు ప్రీతి విషాదములు దందడింపగా స్వస్థానమునకు తిరిగివచ్చి భగవంతుని సేవాక్రెంకర్య మందు నిరతులైరి. (సశేషము)

తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయంలో ఆర్జిత తిరుప్పావడా సేవ

తిరుచానూరు, శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయంలో ఆర్జిత తిరుప్పావడా సేవను నూతనంగా ప్రవేశపెట్టడ మైనది

గృహస్థులు రు.1500 రుసుము చెల్లించి ఈ సేవను జరిపించుకొనవచ్చును. మొత్తం 12 మంది వ్యక్తులను ఈ సేవ తిరికించేందుకు అనుమతిస్తారు. తిరుప్పావడా ప్రసాదంతోబాటు నాలుగో వంతు సోల లేక పడి లడ్డు, వడ, అప్పం, దోసె, ప్రసాద పళ్ళారాలు గృహస్థుకు ఇవ్వబడుతుంది. గృహస్థుకు వస్త్ర విహారానం కూడా వుంటుంది. భక్తులీ పదవ కాళాన్ని వినియోగించుకొని తరింపవచ్చును.

తి. తి. దేవస్థానం
తిరుపతి.

(5 వ పేజీ తరువాయి)

లేదు. దీని పైదగు ఆకాశమునులేదు. ఏది దేవినెక్కడను అవరించి యుండలేదు. ఎవరికి ఆశ్రయమును లేదు. గహనగంభీర మగు జలములేదు మృత్యువులేదు. అమృతములేదు. రాత్రి, పగలు చిహ్నములు కూడలేవు. వేరుగా వాయువులేక తనకు తానుగా శ్వసింప నొకేయొకవస్తువుండెను. అంతకుమించి మరేమియు లేకుండెను."

ఇట్టి నిరాకార నిర్గుణ సత్తామాత్రమైన యొకవస్తువునుండి జగత్తు ఉద్భవించినదని వేదమతము. ఆ సద్వస్తువు సమస్తాకారములను, సమస్త గుణములను ధరించి, దేవ మానవ తిర్యగాది రూపముగా వ్యక్తమైనది. సృష్టి, స్థితి, లయ కారణమైన ఆవస్తువు సమస్తమును చూచుచు, సమస్తమును వినుచు, సర్వమును తెలిసికొన్నదై సర్వలకు శరణ్యమై, శర్మదమైయున్నది. ఆకాశక్రీనే విశ్వకర్మయనుచున్నారు. విశ్వకర్మ మహిమ విచిత్రమైనది.

"విశ్వతశ్చక్షురుతవిశ్వతోముఖో
విశ్వతో బాహురుత విశ్వతిస్స్యాత్ ।
సంధాపాభ్యాంధమతి సంపతత్తై
ర్యావా భూమీ నయన్దేవ ఏకాః ॥
(అథ. 18-2-28)

"అవిశ్వకర్మయొక్కదే అంతటను నేత్రములు గలవాడై, అంతటను పాదములుగలవాడై, భూమిని ఆకాశమును సృజించువాడై, అంతటను రెక్కలవంటి తన చేతులతో ధరించియున్నాడు."

"వేనస్త త్పశ్యన్ విహితం గుహాసీ
ద్యుత్ర విశ్వంభువ త్యేకసీశం ।
తస్మిన్నిదం సంభవి చైతి సర్వం
స ఓతః ప్రో తశ్చ విభుః ప్రజామ॥"
(ఉక్లయశర్వేదీయ వాజసనేయ సంహిత 32-3)

"గుహానిహితమైయున్న ఆసద్వస్తువు

(విశ్వకర్మ) నే విశ్వభువనములు శరణు జొచ్చుచున్నవి. అంతయు నందేలీనమగు చున్నది. ఆ పరమేశ్వరుడే తనచే సృజింపబడిన అన్ని వస్తువులలోను పడుగుపేకవలె వ్యాపించి యున్నాడని ఋషి తెలిసికొనుచున్నాడు."

సృష్టి, స్థితి, లయ కారకుడైన ఆ పరమేశ్వరునే సుఖములకొరకు ఆశ్రయింపవలెనని వేదము చెప్పుచున్నది.

వైదికమత సిద్ధాంతము:—

వేద శాస్త్రములు మన శరీరములోని అంతరాత్మ ఒక్కటే దేవుడని చెప్పలేదు. చరాచరములతో కూడియున్న ఈ విశ్వమంతయు దేవుని స్వరూపమేయని చెప్పుచున్నవి. అట్టి దేవుడొక్కడేయైయుండి, సచ్చిదానంద స్వరూపుడును నిరుణుడును, నిరాకారుడును, జనన మరణాదులు లేక సర్వకాల సర్వావస్థలయందును నెట్టి మార్పునులేక శాశ్వతుడుగను నుండువాడు నైయున్నాడు. అట్టి దేవునికే పరబ్రహ్మమని పేరు. ఆ పరబ్రహ్మమునకు వేరుగాక, అనాదిగ ఆయనతోబాటే ఆయన యందిమిడియున్న సర్వశక్తికి ప్రకృతియనిపేరు ఆ ప్రకృతి మాయయని,

అవిద్యయని రెండు భాగములుగ గోచరించుచున్నది నిరాకారుడును, నిర్గుణుడునునగు పరబ్రహ్మ తన మాయాశక్తివలన నామరూపములును. సర్వజ్ఞత్వమును సర్వశక్తి సామర్థ్యములును, స్వాతంత్ర్యమును పొంది, సర్వాంతర్యామియై ఈశ్వరుడుగ కనిపించును. ఆయనకే సగుణ బ్రహ్మయనిపేరు. అతడే తన సర్వశక్తి సామర్థ్యములచే నీ విశ్వమును సృష్టించి, వృద్ధి పొందించి, లయించుచున్నాడు. ఈ పరబ్రహ్మయే ప్రకృతియందలి రెండవ భాగమైన అవిద్యయందు ప్రతిబింబించి, ఆ అవిద్యచే నావరింపబడినవాడై జీవుడగుచున్నాడు. అట్టి జీవుడు తన సహజమగు సచ్చిదానంద స్వరూపము మరుగుపడుటచే దానిని తెలిసికొనలేక ఈశ్వరుని సృష్టిలో దగుల్కొని అవిద్యవలన కర్మనాచరించుచు, ఆ కర్మఫలముననుసరించిన సుఖదుఃఖములతో కూడిన జననమరణరూపమగు ఈ సంసార చక్రమున దిరుగుచున్నట్లు బ్రాంతి చెందుచుండును. జీవులకు ఈశ్వరునికిగల సంబంధమును గూర్చిన విషయములను వేదములు తెలియజేయుచున్నవి.

మాతృభ్యో నమః విఘ్నరాజాయ నమః పితృభ్యోనమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః

"తిరుమల మందిర సుందరుడైన పద్మావతీ సమేత శ్రీ వేంకటాచలపతి సర్వజన రక్షకుడగు గాక"

ది ప్రేడ్ ప్రమోటింగ్ కార్పొరేషన్,

స్థాపితం — 1953

రిప్రజెంటేటివ్స్

వేంకటేశ్వరపురం — విజయవాడ

520010

పై విధముగ జెప్పిన వేదములే జీవుడు క్రమముగ అవిద్యా వశమునుండి తొలగి సచ్చిదానందరూపమగు పరబ్రహ్మ లక్షణమును పొందువరకును జనన మరణ సుఖ దుఃఖములతో గూడిన ఈ సంసారము నుండి తొలగ జాలదనియు, జీవుడు కర్మల నాచరించి, స్వస్వరూపజ్ఞానమును సంపాదించుకొనలేక అవిద్యాబంధమును దృఢ పరుచుకొని సంసారమున మరింతచిక్కుల పాలుచేయుటకు తోడ్పడు కర్మలు అధర్మములనియు వర్ణించియున్నవి. అట్టి స్వస్వరూప జ్ఞానము కలిగిన తరువాత విరుణ ఐరబ్రహ్మలో నైక్యమగునని వేదములు చెప్పుచున్నవి. మంత్రములు మొదలగు తపోవిశేషములచేత జన్మాంతరమున మాత్రమే జీవునకు అవిద్యాసంబంధమగు ఉపాధి పోయి మాయా సంబంధమగు ఉపాధి లభించి, దివ్య శరీరముగలవాడై సృష్టి, స్థితి, సంహారములచేయ సమర్థుడగును. బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రాది పదవు లిట్టి తపోవిశేషములచేత కల్గినవి “శ్రీస్కాంద పురాణాంతర్గత సూతసంహిత యందలి యజ్ఞ వైభవ ఖండమున ‘షడక్షరవిచారము’ అనునెనిమిదవ అధ్యాయమున వర్ణింప బడినది.

వైదికమతములో యజ్ఞ యాగాది కర్మకాండ, చాతుర్వర్ణ్య భేదము ప్రధాన భూమికను నిర్వహించును.

ఉపనిషత్తులు:—

ఉపనిషత్తులు వేదసారమని చెప్పుదురు. కల్పింపబడిన వేదధర్మములే ఉపనిషత్తులు ఎవరెవరి మతములకు తగినట్లు వారుతమ ఉపనిషత్తులను సృష్టించుకొనిరి. ఉపనిషత్తులకు వేదాంతమని ప్రతీతి.

సర్వ భూత మైత్రి:

వైదిక మతము సర్వభూతమైత్రివి కాంక్షించును.

“మిత్రస్య చక్షిషా సమీక్షా మహే నమీక్షే

మిత్రస్య చక్షిషా సమీక్షా మహే॥

(వాజసనేయ సంహిత. 31-18)

“సర్వ భూతములు నన్ను మైత్రితో చూచుగాక! మేము సర్వభూతములను మిత్ర దృష్టితో చూచుముగాక॥”

యజ్ఞములు:

వేదవశనము, వేదమంత్రములతో నాచరింపబడు యజ్ఞములు కర్తకేగాక లోకమునకుగూడ కుభదాయకములు. వర్షాభావము, కరువుకాటకాదులు మొదలగు సమస్త పీడలను వివారించు యజ్ఞములను చేయుటకధికారముండియు చేయనియెడల యజ్ఞము చేయనివానిదే దోషమని తైత్తిరీయ సంహితలో చెప్పబడినది.

చాతుర్వర్ణ్యములు:

వర్ణ భేదము వైదికమతముయొక్క ముఖ్య చిహ్నము. వాజసనేయ సంహిత లోను (25-2), ఋక్సంహిత లోను (10-19-12) చాతుర్వర్ణ్యములు పేర్కొనబడినవి. “బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర” అనునవి చాతుర్వర్ణ్యములు.

జైన, బౌద్ధ మతముల ఆవిర్భావము నకు కారణము:

ఆర్యులు ఉత్తర హిందూస్థానమునందు నివసించుచుండిన కాలములోనే “చతుర్వేదములు, వేదాంగములు, ఆరణ్యకములు, ఉపనిషత్తులు, దర్శనములు” మొదలగు వైదిక వాఙ్మయము పరిపూర్ణ వికాసము నందినది. వైదిక మతములో స్థూలముగా మూడు దశలు గోచరించుచున్నవి.

అవి 1 వేదయుగము, 2 ఉపనిషద్యుగము 3 సూత్రయుగము. వేదములు రచింపబడిన కాలమును వేదయుగమనిరి. తరువాత కొంతకాలమునకు ఉపనిషత్తులు రచింపబడినవి. ఉపనిషద్యుగమునకు వచ్చు సరికి వేదార్థము విస్తృతమైనది, యజ్ఞయాగాది కర్మకాండ పెరిగినది. చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థ దృఢముగా పాదుకొనినది. ఆ తరువాత కొంతకాలమునకు సూత్రయుగము ఆరంభమైనది. సూత్రయుగములో “యజ్ఞవల్క్యుడు, గౌతముడు, బోధాయనుడు, ఆపస్తంబుడు” మొదలగువారు సూత్రకారులుగా ప్రసిద్ధి గాంచిరి. వీరి సూత్రరచన ద్వారా హైందవ సంఘమున సంకుచితమైన కట్టబాళ్లేర్పడినవి. సంఘములోని నాలుగు వర్ణములవారు అవలంబించవలసిన జీవన విధానమును, ఆచరించవలసిన కర్మలను ప్రవర్తన వియమావళిని ఆపస్తంబమహర్షి తన సూత్రములలో వివరించెను. హైందవ సంఘములో నున్న నాలుగు వర్ణములవారి ధర్మములను ప్రతిపాదించెను. మొదటి మూడు వర్ణములవారు వేదవిహిత యజ్ఞ యాగాది కర్మలనాచరించెడివారు. వైదిక ధర్మము పైమూడు వర్ణములలోనే ప్రచారములో నుండెను. ఆపస్తంబుని సూత్రరచనతో వర్ణభేదము వెట్టితలలు వేసినది, సూత్రయుగము పూర్తియగుసరికి అగ్ర వర్ణములవారి అధికారము ప్రబలమైనది. ధర్మశాస్త్రములు, విబంధనలు తమపక్షముగాను, తమ అధికారము విరంకుళముగా సాగునట్లుగాను రచించిరి, వారి తోడ్పాటులేక యజ్ఞయాగాది కర్మలు చేయుటకు వీలులేక పోయెను. శూద్రవర్ణము వారి దురవస్థ దుర్భరముగా నుండెను. ఈ కారణముగా హైందవ సంఘములో కుల వైషమ్యము అధికము కాజొచ్చినది. అట్టి

శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరాలయం

నారాయణవనం.

*

విశ్వకార్యక్రమ వివరాలు

సుప్రభాతం ఉ॥	6-00 నుండి	6-30
విశ్వరూపదర్శనం	6-30 ,,	8-30
తోమాలసేవ	8-30 ,,	9-00
కొలుపు, అర్చన	9-00 ,,	9-30
శాస్త్రమొర & గంట	9-30 ,,	10-00
సర్వదర్శనం	10-00 ,,	11-30
2-గంట, అష్టోత్తరం	11-30 ,,	12-00
(ఏకాంతం)		
శీర్మానం	12-00	
సర్వదర్శనం సా॥	4-00 ,,	6-00
తోమాలసేవ, అర్చన	} 8-00 ,, 7-00	
(ఏకాంతం)		
రాత్రి కైంకర్యం		
శాస్త్రమొర	,,	7-00
సర్వదర్శనం	7-00 ,,	8-45
ఏకాంతసేవ	8-45 ,,	9-00

ఆర్పితాదుల వివరాలు

అర్చన, అష్టోత్తరం	.. రు.	3-00
హారతి	... రు.	1-00
కొబ్బరికాయకు	.... రు.	0-50
సహస్రనామార్చన	... రు.	5-00
పూలంగి (గురువారం		
మాత్రం) .... రు.		1-00
అభిషేకానంతర దర్శనం	రు.	1-00
(శుక్రవారం)		

పరిస్థితులలో జాతిభేదము పాటించక, అందరికీ సమానమైన మతమును బోధింప వలెనను కోరిక కొందరికి కలిగెను. అట్టివారిలో వర్ధమాన మహావీరుడు జైన మతమును, గౌతమ బుద్ధుడు బౌద్ధమతమును బోధించిరి.

జైనమతము :

జినుడైన వర్ధమాన మహావీరుడు బోధించిన మతము జైనమతము. కర్మ బంధమునుండి జీవుడు విమోచనము నొందుట మోక్షము. ఇది సమ్యక్ దర్శనము, సమ్యక్ జ్ఞానము, సమ్యక్ చరిత్రల వలన సాధ్యము. ఈ మూడింటికి త్రిరత్నము అనిపేరు. జినుని యందలి జినతత్త్వము నందలి విశ్వాసమునకు సమ్యక్ దర్శన మనిపేరు. ఇది మోక్షమునకు మొదటి మెట్టు. సంశయ, మోహ, విభ్రమ, దోష వివర్జితమును, స్వ-పరస్వరూప గ్రహణ శీలమును అయినది. సమ్యక్ జ్ఞానము. సమ్యక్ చరిత్రమున "అహింస, అస్తేయము (దొంగతనము చేయకుండుట), సత్యము, బ్రహ్మచర్యము, అపరిగ్రహము" అను పంచ మహావ్రతములు ప్రధానములైనవి.

బౌద్ధమతము :

శాక్యమునియైన గౌతమబుద్ధుడు బౌద్ధ మతమును బోధించెను. దేహమునశించును. జీవుడు నశించడు. జీవుడు కర్మఫలమును అనుభవించుచు నిర్వాణము కలుగు నంతి వరకు పునర్జన్మ లెత్తుచుండును. నిర్వాణము పొందుటకు జ్ఞానము, సత్ప్రవర్తన యుండవలెను. వేదములు అపౌరుషేయములు కావు. వేదములవలనగాని, యజ్ఞములవలనగాని ప్రయోజనములేదు. నిర్వాణము పొందుటకు అ: దరూ సమానమైన

అర్హతగలవారే. దుఃఖము కలుగుటకు కారణము తెలిసికొన్నయెడలమరి దుఃఖము కలుగదు, అజ్ఞానమే దుఃఖమునకు కారణము గనుక జ్ఞానమువలన దుఃఖముపోయి నిర్వాణము కలుగునని బుద్ధుడు బోధించెను.

జైన, బౌద్ధమతముల ఆవిర్భాసమునకు వైదికమతము, అనాటిసాంఘిక వ్యవస్థయే కారణము. వైదిక మతములోని షకు హింసాత్మకమైన కర్మకాండ, వర్ణ వ్యవస్థ పెచ్చుపెరిగి ప్రజాబాహుళ్యములో అసంతృప్తిని కలిగించినది. అట్టిసమయములో విప్లవాత్మకమైన 'అహింస', సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము అను ధర్మములను బోధించేటప్పటికి ప్రజలలో చైతన్యము కలిగి, వర్ణభేదము విడిచి అందరూ నూతన మతములపై పు ఆకర్షింపబడిరి. వారి దివ్య బోధ మానవ జాతి ఆనంతృప్తి పరి దగ్ధ హృదయాలపై పన్నీటి జల్లు అయినది. వారి విశ్వప్రేమ అన్నివర్ణముల వారిని ఆకర్షించినది. అగ్రవర్ణములవారి నిరంకుశాధికారమును ప్రతిఘటించుటకు, జీవ హింసతో కూడిన యజ్ఞనూగాది కర్మ కాండను తొలగించి, అహింసను ప్రధాన ధర్మముగా బోధించుటకు జైన, బౌద్ధ మతములు ఆవిర్భవించినవి. 'చార్వాకుడు, కపిలుడు' మొదలగు మహర్షులు వైదిక మత సిద్ధాంతములను నిరసించి నప్పటికిని వైదికమతములో నవచైతన్యమును కలిగించి, మొట్ట మొదటిసారిగా ఒక నూతన విప్లవమును లేవదీసినవి జైన, బౌద్ధ మతములని చెప్పక తప్పదు.

ఉ

ఈమాసం

మీ ఆద్యక్షం!

మేషం

(ఆశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1వ పా.)

రాహువు వలన ఆందోళన. నవంబర్ 31 తేదీ నుండి శని ఆనుకూల్యంవల్ల ఆరోగ్యం, విజయం. గురువుద్వారా ధనం, కీర్తి నూత్న వస్త్రాలు, శృంగారం, వాహన యోగం లేదా గృహప్రాప్తి లేదా సంతానం. కుజునివలన అనారోగ్యం లేదా ఉదరశాధ లేదా జ్వరం, లేదా దుస్సహ వాసాలవల్ల కష్టాలు. రి తేది నుండి కుమారుల, కుమార్తెల మూలంగానూ శత్రువుల కారణంగానూ ఆందోళన. 16 తేదిలోగా రవి వలన ప్రయాణం, ఉదరశాధ. ఆ తర్వాత అనారోగ్యం, భార్యకు అసంతృప్తి. శుక్రుని ద్వారా నూత్నవస్త్రాలు లేదా శృంగారం లేదా ధనప్రాప్తి. బుధుని మూలంగా నవంబర్ 28 తేది లోగా విజయం, ధనప్రాప్తి, నూత్నవస్త్రాలు లేదా సంతానం ఆ తర్వాత వివాదాలు.

వృషభం

(కృత్తిక 2, 3, 4, పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2, పా.)

రాహువు ద్వారా వివాదాలు. శని వలన కుమారులు, కుమార్తెలనుండి ఎడ బాటు లేదా వివాదాలు, మరియు ధన నష్టం. గురువు వలన మనశ్శాంతికిభంగం. కుజునివలన నవంబర్ 31 తేది లోగా ధన ప్రాప్తి. ఆ తర్వాత జ్వరం, లేదా ఉదర శాధ లేదా దుస్సహ వాసాలవలన కష్టాలు రవివలన నవంబర్ 16 తేదిలోగా ఆరోగ్యం, విజయం. ఆ తర్వాత ప్రయాణం లేదా ఉదరశాధ. శుక్రుని మూలంగా నవంబర్ 28 తేది వరకు శ్రీ సంబంధ మైన ఆందోళన. ఆ తర్వాత శృంగారం నూత్నవస్త్రాలు అటువై గృహప్రాప్తి

బుధునివలన నవంబర్ 28 తేదివరకు వివాదాలు, ఆ తర్వాత విజయం.

మిథునం

(మృగశిర 3, 4 పా. ఆర్ద్రా, పుష్యమి 1, 2, 3 పా.)

రాహువుద్వారా ధనప్రాప్తి. శని మూలంగా స్నేహితులతో విభేదాలు, ధననష్టం లేదా బంధువులనుండి ఎడ బాటు. గురువుద్వారా నవంబర్ 31 వ తేది వరకు ఉద్యోగరీత్యా, శత్రువుల మూలంగా ఆందోళన, లేదా ఇంటిలో దొంగతనం ఆ తర్వాత కుమారుల ద్వారా లేదా అక్రమమార్గాలద్వారా ధనాదన. రవివలన నవంబర్ 16 తేది వరకు అనారోగ్యం, లేదా శత్రువుల మూలంగా ఆందోళన. ఆ తర్వాత ఆరోగ్యం, విజయం. శుక్రునివలన నవం బర్ 28 తేది వరకు అనారోగ్యం, అపకీర్తి. ఆ తర్వాత శ్రీ సంబంధమైన ఇబ్బందులు. బుధునిద్వారా నవంబర్ 28 తేదివరకు విజయం, పదవీప్రాప్తి ఆ తర్వాత భార్యా బిడ్డలతో తగాదాలు.

కర్కాటకం

(పుష్యమి 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్విని.)

రాహువువలన ధననష్టం. నవంబర్ 31 తేదినుండి శనివలన ధనం, పదవి లేదా వాహనయోగం, ఆరోగ్యం. గురునివలన ధనం, విజయం. కుజుని మూలంగా ఉద్యోగరీత్యా తదితర కారణాలవల్ల ఆందోళన మరియు ఇంటిలో దొంగతనం లేదా ఆరోగ్యభంగం. రవి వలన అనారోగ్యం లేదా అనారోగ్య మూలకమైన ఆందోళన. శుక్రునిద్వారా నవంబర్ 28 తేది వరకు బంధువుల రాక, పెద్దలప్రశంస, ధనప్రాప్తి మిత్ర లాభం, సంతానప్రాప్తి, మిత్రలాభం, సంతానప్రాప్తి. ఆ తర్వాత శుక్రుని కారణంగా అనారోగ్యం, అపకీర్తి, బుధుని కారణంగా నవంబర్ 28 తేదివరకు భార్యాబిడ్డలతో తగాదాలు,

ఆ తర్వాత ధనం లేదా గృహంలో వస్తు సమృద్ధి.

సింహం

(మృ, మృ, ప, ఆర్ద్ర 1వ పా.)

రాహువువలన ఆందోళన, శనివలన ధననష్టం. గురునిద్వారా తగాదాలు, ధననష్టం, పదవీభంగం. కుజునికారణంగా ధనాశాపం, అనారోగ్యం, రవివలన నవంబర్ 16 తేదివరకు ధనప్రాప్తి లేదా పదవి. ఆ తర్వాత అనారోగ్యం. శుక్రునిద్వారా మంచి స్నేహితులు, బంధువులరాక, పెద్దల ప్రశంస. ధన ప్రాప్తి లేదా సంతానయోగం, బుధుని ఆనుకూల్యంవల్ల 28 తేదివరకు ధనం, వస్తుసమృద్ధి. ఆ తర్వాత స్నేహితుల సంయోగం, తత్కారణంగానే క్షేమాలు.

కన్య

(ఆర్ద్ర 2, 3, 4 పా. హస్త: చిత్ర 1, 2 పా.)

రాహువువలన ఆందోళన. గురుని వలన ప్రయాణం, ప్రయాస. శనిద్వారా ప్రయాణం, ఆందోళనలు అంతేగాక ధననష్టం లేదా అయినవారినుండి వేర్పాటు. రి వ తేదివరకు కుజుని ఆను కూల్యంవల్ల విజయం. ఆ తర్వాత ధన నష్టం తదితర చికాకులు. రవి ఆను కూల్యంవల్ల 16 తేదివరకు ధననష్టం. లేదా వంచన, లేదా నేత్రశాధ. కాని ఆ తర్వాత రవికారణంగానే ధనం, పదవీ ప్రాప్తి. శుక్రునివలన ధనం లేదా నూత్న వస్త్రాలు లేదా ప్రయత్నాలలో సఫలత మరియు పేరు ప్రతిష్ఠలు ఇవికాక మిత్ర సమాగమం. బుధునివలన 28 తేది వరకు నూత్నసహవాసాలు. కాని స్వయంకృతాపరాధాలవల్ల ఆందోళన. ఆ తర్వాత ధనప్రాప్తి, అపకీర్తి.

తుల

(చిత్ర: 1, 4 పా: పుష్య, విశాఖ 1, 2, 3 పా:)

రాహువుద్వారా ధనప్రాప్తి. నవం బర్ 31 తేదివరకు ఆందోళన. గురువు (40 తేదిలో చూడండి)

దేవస్థాన దార్శిక సాహిత్య ప్రచారోద్యమాన్ని వివరిస్తున్న దేవదాయకమీషనర్ శ్రీ చంద్రమౌళి. వేదికపై సర్వశ్రీ ప్రసాద్, ఉషశ్రీ, రమేశన్

ఉషశ్రీ భాగవతావిష్కరణం

దార్శిక సాహిత్యాన్ని జనబాహుళ్యం అందుబాటులోకి తెచ్చే పథకం క్రింద డి. డి. దేవస్థానం ముద్రించిన ఉషశ్రీ భాగవతం సెప్టెంబరు 80 తేదీన విడుదలైంది.

భాగవతకర్త ఉషశ్రీకి దేవస్థానసత్కారం అందజేస్తున్న డా॥ రమేశన్, శ్రీ ప్రసాద్.

నవరాత్రి ఉత్సవాలు

తిరువానూరు శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయంలో బెంగుళూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ ఓ. జి రాజులుగారి సారథ్యంలో నవరాత్రి ఉత్సవాలు సెప్టెంబర్ 22 తేదీ నుంచి అక్టోబర్ 1 తేదీ వరకు వైభవోపేతంగా జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా ప్రతి రోజూ సాయంత్రం 4-30 గం॥ నుంచి 7-30 గం॥ వరకు అమ్మవారి విశేష తిరుమంజనం, అలంకారం ఆ తర్వాత వేదపారాయణం నిర్వహించబడినవి. రాత్రి 8 గం॥ నుంచి 11 గం॥ వరకు ప్రతి నిత్యం ఆలయ ప్రాంగణంలో సంగీత

తిరుమంలో ఆరోగ్య ప్రదర్శనకు కార్యనిర్వహణాధికారి ప్రారంభోత్సవం జరిపిన దృశ్యం. నృత్య కార్యక్రమాలు ఏర్పాటైనవి. ప్రపంచం సీతారామ్ గారి ప్లాట్ కచేరి, కుమారి వీణామూర్తిగారి కూచిపూడి నాట్యం, శ్రీమతి జయకృష్ణన్ బృందం వారి గాత్రకచేరి, శ్రీ సి. కృష్ణమూర్తి బృందం వారి వీణావాద్యం, శ్రీ వి. రాజప్ప బృందం క్లారిన్ట్ కచేరి ఈ ఉత్సవాలలో ప్రత్యేకాకర్షణలు. అమ్మవారి ఆలయానికి కావింపబడిన విద్యుద్దీపాలంకరణ నేత్ర పర్వంగా వుండింది.

108 వ స్వాధ్యాయ జ్ఞానయజ్ఞము

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి సహ యోగంతో శ్రీశ్రీపండి శ్రీమన్నారాయణ జీయర్ స్వామి పర్యవేక్షణలో 1980 సం॥ ఫిబ్రవరి 20-వ తేదినుండి 28-వ తేదివరకు తిరుమలపై 108-వ స్వాధ్యాయ జ్ఞానయజ్ఞం జరుగనున్నది. ఈయజ్ఞానికి నాండికార్యక్రమమైన భూ శుద్ధి ఉత్సవం 1-10-79 తిరుమలలో జరిగింది. దేవాలయ కమీషనర్ శ్రీ యం. చంద్రమౌళిరెడ్డి, దేవస్థాన అధ్యక్షులు డా॥ రమేశన్, దేవస్థాన అధ్యక్షుల పండితులు పండిత వేదాంతం జగన్నాథాచార్యుల వారు విధ్యుక్తంగా యజ్ఞవాటికను దున్నే ఘట్టాన్ని నిర్వహించారు. ఈ యజ్ఞం సహస్ర హోమ కుండాత్మకంగా వుంటుంది. ఈపవిత్ర యాగదీక్షలో ఋత్విక్కులు, వేద పండితులు, కార్యకర్తలు మొత్తం 5 వేలమంది పాల్గొనబోతున్నారు.

బ్రహ్మోత్సవములు

(16-11-79 నుండి 24-11-79 వరకు)

శ్రీ పద్మావతీదేవివారి బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రతి ఏడూ కార్తీక మాసంలో జరుగుతున్నవి. ఈ బ్రహ్మోత్సవాలలో ముఖ్యమైన పంచమిత్థిరం అనే తొమ్మిదవ ఉత్సవదినం అమ్మవారి జన్మదినం కావడం ఒక విశేషం. ఈ శుభదినాన (మార్గశిరశుద్ధ పంచమిన) శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారు తిరుచానూరుకు రాచమర్చిదలతో విజయంచేసి అమ్మవారికి పసుపుకుంకుమలు, తులసి పూసూలలు, సూత్న వస్త్రాలు, మధురభక్ష్యాలు సమర్పణగాంచి వెళ్తారని ఐతిహ్యం తిరుచానూరు బ్రహ్మోత్సవాలలో విశిష్టమైన

ఈ ఉత్సవాలను వేలాదిగా భక్తులు తిరికిస్తూ వుంటారు.

నవంబరు

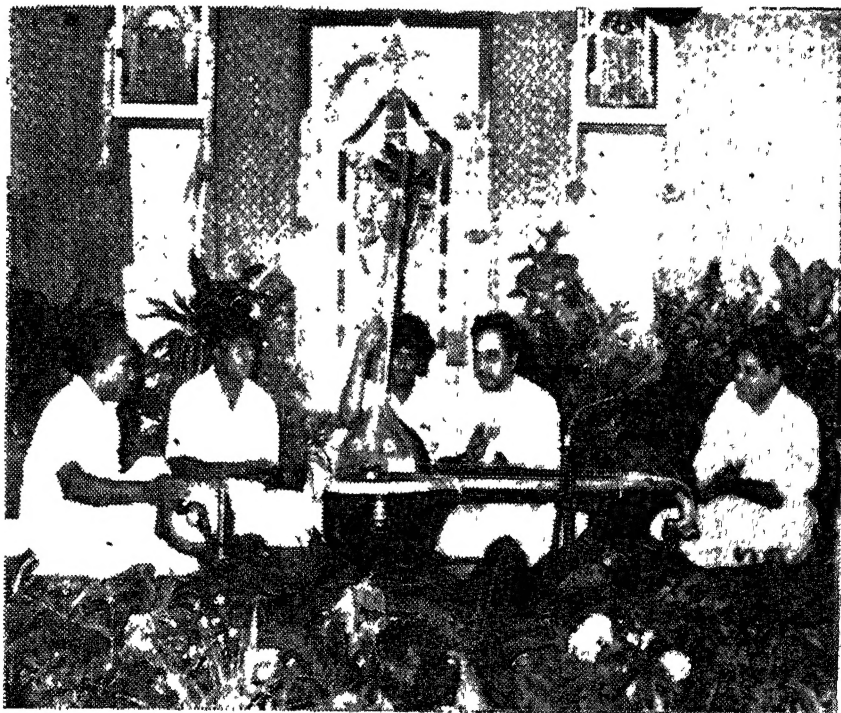

పండిత జగన్నాథాచార్యులు యజ్ఞాదీక దున్నుతున్న దృశ్యం.

నియామకాలు

పదవీ బాధ్యతలను స్వీకరించారు.

విజయవాడలో మిల్కుప్రాజెక్టు ఆఫీ డేవస్థాన అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ డి. సరుగా పున్నశ్రీ టి. వేంకటేశ్వర్లు దేవ విఖనసాచార్యులను దేవస్థాన ఎగ్జిక్యూటివ్ స్థాన సంయుక్త కార్యనిర్వహణాధికారి ఇంజనీర్ గా నియమించడమైనది.

తిరుమల బ్రహ్మోత్సవంలో చిట్టితామి ఏజెంట్స్

(37 వ పేజీ తరువాయి)

కారణంగాకూడా ధనప్రాప్తి. కుజుని వలన ధనం. విజయం, రవివలన ధన నష్టం, ప్రయాణం, ప్రయాస, ఉదర బాధ. 16 వ తేది తర్వాత రవివలన వంచన, నేతబాధలతోబాటు ధనాభావం. శుక్రునివలన ధనం, పేరుప్రతిష్ఠలు, గృహంలో వస్తు సామగ్రి లేదా ఆహార ధాన్యాలు. లేదా ఉద్యోగరీత్యాప్రతిష్ఠ. లేదా సంతానయోగం. బుధునిద్వారా అపకీర్తి, చెడుసలహాలవల్ల ధననష్టం.

వృత్తికం

(విశాఖ 4 పా. అమరావతి, శ్రేష్ఠ)

రాహువుద్వారా వివాదాలు. గురువు వలన ధననష్టం. శనికారణంగా ధనం లేదా శృంగారం. 16 వ తేదివరకు కుజుని ద్వారా ధననష్టం, అపకీర్తి. ఆ తర్వాత ధనం, విజయాలకు కారకుడు. రవివలన ధననష్టం. 16 వ తేది తర్వాత ప్రయాణం, లేదా ఉదరబాధ లేదా ధననష్టం. శుక్రునివలన శృంగారం, ధనం, ఆహార ధాన్యాలు, పేరుప్రతిష్ఠలు, సంతాన యోగం. బుధునిద్వారా అపకీర్తి, అనారోగ్యం.

ధనుస్సు

మూం, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

రాహువుద్వారా అధార్మిక ప్రవర్తనం. శనివలన. ధననష్టం, అపకీర్తి. గురువు ద్వారా ధనం, విజయం, ఆహార ధాన్యాలు. కుజుని కారణంగా నవంబర్ 16 వ తేదివరకు ధననష్టం, అపకీర్తి, శరీరానికి హాని, ఆ తర్వాత ధననష్టం, అపకీర్తి. రవివలన నవంబర్ 16 తేదివరకు ఆరోగ్యం, పేరుప్రతిష్ఠలు, విజయం, ధనం, ఆ తర్వాత శని స్తబ్దుడు. శుక్రుని కారణంగా శృంగారం, నూత్నవస్త్రాలు, లేదా ధనం. బుధునివలన 23 వ తేదివరకు శత్రుసంబంధమైన ఆందోళన, అపకీర్తి, అనారోగ్యం ఆ తర్వాత ధనప్రాప్తి శృంగారం, లేదా వాహనయోగం, లేదా సంతానప్రాప్తి.

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1.2 పా)

రాహువువలన ఆందోళన, గురువు వలన అనారోగ్యం, లేదా ప్రయాణం, ప్రయాస, శనివలన వివాదాలు లేదా అనారోగ్యం లేదా పాపాచరణం. కుజునికారణంగా 16 వ తేదివరకు భార్యకు

అసంతృప్తి. లేదా నేత్ర, ఉదరబాధలు ఆ తర్వాత ధననష్టం, లేదా శరీరహాని లేదా అపకీర్తి. రవివలన ఆరోగ్యం. పేరుప్రతిష్ఠలు, విజయం. శుక్రునివలన మంచిమిత్రులు, నూత్నవస్త్రాలు. ధనం, బుధునివలన ధనం, విజయం, శృంగారం లేదా వాహన, సంతానయోగాలు.

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1.2, 3 పా)

రాహువువలన వివాదాలు. గురువు ద్వారా శృంగారం, శనిమూలంగా అయినవారినిండి వేర్పాటు. కుజుని కారణంగా 16 వ తేది వరకు ధనం, విజయం, ఆ తర్వాత భార్యతో తగాదా లేదా నేత్ర. ఉదరబాధలు. రవివలన 16 వ తేదివరకు ధననష్టం లేదా అనారోగ్యం. ఆ తర్వాత విజయం, గౌరవ ప్రతిష్ఠలు. శుక్రుని కారణంగా 23 వ తేది వరకు వివాదాలు, అపకీర్తి. ఆ తర్వాత ధనప్రాప్తి. లేదా నూత్న వస్త్రాలు లేదా మంచి స్నేహితులు, బుధునివలన 23 వ తేది వరకు ధనం. విజయం, లేదా శృంగారం, ఆ తర్వాత అపకీర్తి.

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి.)

రాహువువలన ధనం. గురువు కారణంగా మనశ్శాంతికిభంగం. శనిమూలంగా ప్రయాణం. కుజుని వలన 16 వ తేది వరకు పిల్లలు లేదా అనారోగ్యం లేదా విరోధుల కారణంగా ఆందోళన. ఆ తర్వాత ధనం, విజయం. రవివలన 16 వ తేది వరకు అనారోగ్యం లేదా భార్యకు అసంతృప్తి. ఆ తర్వాత ధన నష్టం, నిరాశ, లేదా అనారోగ్యం శుక్రునివలన 23 వ తేది వరకు ధనం, ధార్మిక ప్రవర్తన లేదా నూత్నవస్త్రాలు. ఆ తర్వాత వివాదాలు, లేదా అనారోగ్యం బుధునివలన 23 వ తేది వరకు నిరాశ. ఆ తర్వాత ధనం, విజయం లేదా నూత్న వస్త్రాలు, లేదా సంతానం. *

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

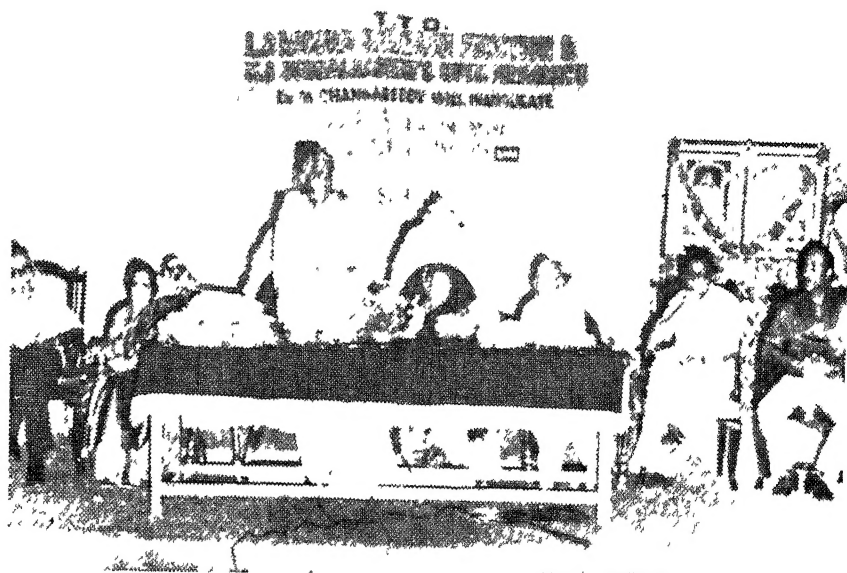
పత్తగిరి మానవత్రిక చందాదారులలో దిగువ పేర్కొన్న సంఖ్య వారి చందా 31-12-79 తేదీకి అంతమగును. చందాదారులు ఈ విషయమును గమనించి M. O. ద్వారా దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము మనియార్డరు కూపనునందు తమ చందా సంఖ్య పూర్తి విలాసమును పేర్కొని, త్వరలో చందా పంపనియెడల ఆ తేది దరిమిలా పత్రిక పంపబడదు.

చందాదారుల సంబద్ధ మార్పబడినవి. కొత్తసంబద్ధ దిగువ పేర్కొనబడినవి. తమకు పంపిన పత్రిక అద్రసు పేపరుమీదనున్న సంబద్ధము కొత్త సంబద్ధము గమనింప ప్రార్థన.

3 20 26 27 31 42 48 60 64 66 73 74 88 103 104 105 107 108 145 148 150 153 155 162 175 177 198 201 206 207 230 232 233 234 236 237 264 265 266 268 269 271 272 273 274 275 A 276 277 278 278 282 283 285 285 291 292 293 295 299 300 306 307 318 321 324 331 334 348 365 387 396 404 417 421 422 424 425 426 428 429 431 433 434 436 437 438 439 440 441 444 445 446 447 454 455 459 460 487 492 538 539 563 601 610 612 613 614 621 622 624 625 626 627 628 629 664 680 680 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 893 894 895 896 898 899 900 902 903 904 905 906 907 908 910 911 912 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 928 929 931 966 970 972 973 974 975 976 977 978 1781 1803 1806 1807 1808 1809 1810 1812 to 1832 1834 1835 1837 1838 1839 1841 to 1848 1850 to 1871 1873 to 1876 1878 to 1887 1890 to 1899 1901 1903 1905 to 1924 1926 to 1947 1949 to 1952 1954 to 1971.

అక్టోబరు 6 తేదీన హైదరాబాదులో
పంచరత్నమాలను ఆవిష్కరిస్తున్న రాష్ట్ర
ముఖ్యమంత్రి డా॥ నరసింహారెడ్డి.

శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మితో ముచ్చటిస్తున్న
ముఖ్యమంత్రి.

పంచ రత్నమాలను ధ్వని ముద్రితం
చేసిన హెచ్. ఎం. వి. కంపెనీ ప్రతినిధి
శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మిని సత్కరిస్తున్న
దృశ్యం.

